

Het Licht scheen

in de Duisternis . . .

Aantekeningen van inspiratieve mededelingen en antwoorden bij monde van mej. M. Hofmans, tijdens 'Vraagavonden' in de jaren '60-'67; bijeengebracht door

Anneke Engels-van den Broecke

(VERVOLG)

INHOUD
van het vervolg

(Woordonderstrepingen betreffen in 2003 toegevoegde hyperlinks)

[WEDEROM](#) EEN VOORWOORD

blz.

III UIT DE INLEIDINGEN VAN DE VRAAGAVONDEN OVER ECONOMIE

Toelichting	157
III-A: <i>De verkorte weergave van de bijeenkomsten in de periode 8-01-60 t/m 17-3-61</i>	
1: <i>Wat is Economie?</i>	159
2: <i>Waarom Economie?</i>	161
3: <i>Ontvankelijk worden voor de instromingen van de nieuwe Economie</i>	164
4: <i>Tijdsexpansies gevolg van een 'Werking' in de menselijke samenleving</i>	168
5: <i>Meer licht op de nieuwe Economie en ook op de oude</i>	170
6: <i>De evolutie verlegt de grenzen in de mens</i>	174
7: <i>Er zullen andere eisen gesteld worden in het levende Scheppingsplan</i>	176
8: <i>Om het Leven te zoeken worden wij door het Leven geleid</i>	179
9: <i>De Ziel helpt bij de bewustwording van het Onsterfelijke in ons</i>	181
10: <i>Mens-wording moet opgenomen worden in economisch stelsel</i>	184
11: <i>Wij kunnen deel hebben aan het Kosmische Leven</i>	188
III-B: <i>De Inleidingen van 14-4-61 t/m 3-11-61</i>	
12: <i>De 'gezochte mens' is nog altijd 'de zoekende mens'</i>	193
13: <i>Gods Wetten van Schikking en Herschikking</i>	193
14: <i>Het Leven eist Wending om tot vollediger mens-zijn te komen</i>	194
15: <i>Mens en Wereldbestemming</i>	195
16: <i>Het verworvene en het verworpene</i>	197
17: <i>De strijd in onzelf, om onszelf</i>	198
III-C: <i>De Inleiding van 7-10-66 (tijdens de 46e 'Vraagavond over Economie')</i>	
<i>Gods Economie de enige Bron</i>	201
IV UIT DE VRAGEN EN ANTWOORDEN TIJDENS DE VRAAGAVONDEN OVER ECONOMIE	
1: <i>De betekenis van de vraagavonden - apart voor vrouwen en mannen</i>	203
2: <i>Waarom vraagavonden over Economie?</i>	206
3: <i>Het Kindschap</i>	212
4: <i>Eenzaamheid</i>	215
5: <i>Contact en Zieleverwantschap</i>	216
6: <i>Verschil in wetenschappelijk en geestelijk denken</i>	221
7: <i>Over de 'Open-Veld ontmoetingen'</i>	231
8: <i>De organen hebben een strikt eigen bewustzijn</i>	235
9: <i>Genezing en Geneeskunde</i>	241
10: <i>Zolang 'Geboorte en Dood' voor ons een mysterie is</i>	245
11: <i>Over Plaatsvervangend Lijden</i>	251
12: <i>Over Symboliek</i>	256
13: <i>Jezus - Christus en de 12 Apostelen</i>	258
NAWOORD	262

WEDEROM EEN VOORWOORD

Na het bijeenbrengen van een groot aantal inspiratieve mededelingen, die wij in de jaren '60-'67 op de zogenaamde *'Dames-vraagavonden'* bij monde van mejuffrouw M. Hofmans mochten ontvangen, kwam kort daarna al de opwekking om op dezelfde manier toch ook het één en ander van de *'Vraagavonden over Economie'* weer te geven - vraagavonden die uitsluitend voor mannen bedoeld waren.

Deze avonden waren een handreiking om tot een ruimer begrip te komen voor wat werd genoemd *de Economie van God* - de Economie die de wereldvernaauwing opheft en wortelt in de bestaansgrond van de mens zelf. Daarbij viel onder andere ook de aandacht op de ontoereikendheid van de bestaande economie.

Evenals in het eerste gedeelte - *de 'Dames-vraagavonden'* - zijn voorzover dit mogelijk was ook hier de Inleidingen volledig overgenomen en, waar dat ontbrak, door mij van een 'trefwoord' voorzien. Uit de 'Vragen en Antwoorden' is weer een keuze gemaakt, zodanig dat het als een 'aanvulling' gezien kan worden van wat bij de 'Dames-vraagavonden' naar voren is gekomen.

Vaak is er een typerend verschil in vraagstelling waar te nemen bij de 'rationelere' mannen, vergeleken met die van de 'intuïtievare' vrouwen. Door de aparte avonden konden beide groepen tot hun recht komen, wat dan ook de fundamentele opzet was van de scheiding mannen - vrouwen! De Antwoorden brachten ook hier een Ontvankelijkheid en een Werking, die een uitweg bood uit de menselijke verstarringen, tot meer openheid voor Gods Economie: voor Zijn Werk in de mens en in de Wereld.

Hoewel in de tijd gezien de *'Vraagavonden over Economie'* een jaar eerder zijn begonnen, is in de onderhavige presentatie de volgorde omgekeerd. Dat hangt uiteraard samen met het feit dat ik alleen bij de 'Dames-vraagavonden' aanwezig was. Voor de toegankelijkheid van het hier gebodene is die volgorde - achteraf gezien - mogelijk zelfs een voordeel. Mede omdat met deze schriftelijke communicatie nooit weergegeven kan worden wat destijds, tijdens die onvergetelijke avonden als 'sfeer' rechtstreeks behulpzaam was.

Een laatste opmerking is hier misschien op zijn plaats: **woorden** . . . , juist woorden als God, Christus, Jezus, schuld, verlossing enz., zijn vaak hulpmiddelen om het onuitsprekelijke - in ons innerlijk, in de Schepping - toch nog enigszins tot uitdrukking te kunnen brengen. Waar ze in de Inleidingen en de Antwoorden worden gebruikt dient men ze eigenlijk zoveel mogelijk te vrijwaren van belastende 'gebruiksherinneringen', herinneringen die wellicht nog bij menigeen van 'vroeger' zijn bijgebleven. Want het was hier nimmer de bedoeling iemand te knechten in de wijze waarop hij het Hoogste dat Zich in zijn innerlijk en in de wereld doet gelden, tracht te naderen. Integendeel!

Anneke Engels-van den Broecke

Zomer 1999

III UIT DE INLEIDINGEN VAN DE VRAAGAVONDEN OVER ECONOMIE:

Toelichting: Vanaf 8 januari 1960 werden de zogenoemde 'Vraagavonden over Economie' gehouden. Tot en met maart 1961 was de weergave van de door mej. Hofmans uitgesproken Inleidingen alleen in verkorte vorm beschikbaar, evenals van de vragen en Antwoorden. Na die datum kregen de toehoorders de volledige tekst van hetgeen er besproken werd toegezonden. En vanaf december '61 waren de Inleidingen op deze avonden - met uitzondering van 7-10-66 - geheel gelijklopend met die van de 'Damesavonden' (zie onder I). Daarmee in overeenstemming treffen we hieronder aan:

- A: de verkorte weergave van de bijeenkomsten in de periode 8-1-60 t/m 17-3-61, zowel met betrekking tot de Inleidingen als tot de vragen en Antwoorden;
- B: de Inleidingen van 14-4-61 t/m 3-11-61;
- C: de Inleiding van 7-10-66.

A.E.

III-A *De verkorte weergave van de bijeenkomsten in de periode 8-01-60 t/m 17-3-61*

1: *Wat is Economie?*

(Geen Inleiding)

Beantwoording van de vragen:

(De quintessensen van de 'Doorgevingen' kwamen neer op de onvolkomen levenshouding van de mens in het algemeen om uit de verstarde circulatie te komen.)

Het mysterie 'mens' staat onvolkomen tegenover het mysterie 'de Schatkamer der Natuur', doordat de menselijke instelling tegenover het geven en nemen - het nemen uit de Schatkamer der Natuur - onvolkomen is. Deze instelling maakt hiervan een economie die geen economie is, maar een systeem van geven en nemen wat geheel gebaseerd is op de maatschappelijke wetgeving. En deze is volstrekt tekortschietend voor de gehele mens en zijn noden.

De bekommernissen om die noden zijn strikt materieel en dus afgestemd op een zeer banaal gegeven, namelijk dat bezit hiervan (dus alles wat dient als materiële tegemoetkoming aan onze noden) levenszekerheid zou bieden. Deze geven dus een systeem van materialistische zelfhandhaving wat ten stelligste tot een algemene nood moet voeren, namelijk overheersing van de levensnoodzaak der ongetelde noodlijdenden - materieel zowel als geestelijk.

Zo is de tredmolen van onze dagelijkse weg een vreselijke gevangenis. En ieder die een poging doet om hieruit te stappen, wordt gesteld voor een geheel andere wet, de geestelijke wet. De gehoorgeving aan deze wet zal mogelijkheid geven om de starheid en de collectivistische verbondenheid waarin de mens gevangen is, te doorbreken. Dan zal de werkgever weten, dat hij de werknemer niet tevreden kan stellen met groter materiële welvaart, maar dat het om iets anders gaat. Al meent de werkgever zelf dat hij er komt door steeds meer welvaart na te streven. Pas wanneer waarachtigheid uitgangspunt wordt van ons handelen is een zuivere benadering van mens tot mens mogelijk.

De algemene nood waarin wij door het systeem van materialistische zelfhandhaving gevoerd worden, brengt echter de mens niet tot een zuivere balanswerking, waarbij evenwicht ontstaat in zijn verhouding tot de Schatkamer der Natuur. Daarvoor is de mens te

zeer gebonden aan eigen kromzicht omtrent het ware levensprobleem, namelijk: wie de mens eigenlijk wel is - en wat de bedoeling is van zijn bestaan.

Daarom is hij ook volkomen ondergeschikt aan de Wetten van de Evolutie in de Schepping, die zonder onderscheid van persoon ons allen treft. Hiermee in overeenstemming te komen is de mens gegeven te leren. Het begin hiervan is innerlijk deze Economie te erkennen boven die wat de mensen menen wat economie is.

Want wij leven in feite in een waan. Wat wij menen te moeten vaststellen als mislukking is niet altijd een mislukking. Wat wij signaleren als een dreigend vastlopen betekent helemaal niet dat dit gaat gebeuren. Wél vanuit ons horizontale vlak gezien, vanuit onze mentale constructies, vanuit ons 'kromzicht'. Gode zij dank bestaat nog de kracht van de Evolutie, niettegenstaande ons redeneren alsof het laatste woord van de Schepper zou hebben geklonken. Het zijn wij die zeggen: zo kan het niet langer verder. Want wij willen altijd een vinger in de pap hebben en zien gebeuren wat wij denken dat nodig en wenselijk is. Onze zorg voor 'waar mondt dit alles uit?' is echter een valse zorg en kan nooit de onze zijn. Uit evolutie ontstaat echter steeds iets nieuws - al hebben wij in het algemeen alleen maar oog voor wat zich herhaalt - omdat wij daaruit menen kracht te kunnen putten voor ons streven naar zelfbehoud. Ook speculeren wij op de angst van de medemens in plaats van op de ongrijpbaarheid in de mens. Onze angst is een realiteit. Wij moeten echter zorgen dat hij geen ingang tot ons krijgt. Want de mens is niet geschapen in een dualisme dat hem ten onder brengt, doch in een dualisme dat hem er bovenuit trekt. En wij komen reeds in het goede spoor wanneer wij inzien, goed beseffen dat wij verkeerd zijn; wanneer wij - in een aanstootgevende situatie gerakend - ook bereid zijn dit te erkennen. Wanneer wij dan de stukken tekenen die ons dagelijks worden voorgelegd, dan doen wij dit niet meer met de gangbare maat.

Het is pas mogelijk tot innerlijke erkenning van die 'andere maat' te komen, wanneer wij waarachtig trachten te leven. Dan komt het waarachtige vanzelf naar ons toe. Wanneer wij dan voelen dat er een nieuwe mogelijkheid in de lucht hangt en ons daarvoor open stellen (in feite: laten openen), dan treedt iets in ons en bewerkt een innerlijke verandering. Deze innerlijke verandering heft ons uit onze waanblik op en zuivert onze horizon. En zet ons op de juiste plaats. En leert ons de gehele mens en zijn nood zien en de uitweg daartoe.

Want al onze waardebevestigingen berusten op onze eigen instelling. Zodra wij beseffen dat er andere waardebevestigingen mogelijk zijn en ons dus vanuit het horizontale naar het verticale richten, onze veiligheidsneiging overwinnen; dan breekt een andere horizon open. Dan zal ook blijken dat goud in wezen geen bruikbaar materiaal voor waardestandaard vormt en dat gouddorst zowel als dorst naar andere schaarse materialen bij de mensen zal afnemen.

De meest zuivere spiegelreactie van de werking van de natuurwetten voor haar onbegrijpelijke voorraden is de economie die de mens voert zeker niet. Deze wordt echter wel door het geld - als tegenvoeter tot de Schatkamer der Natuur - gegeven. Dat in zijn beweging van bestaan pasmunt is voor alle toestanden van gebruik en misbruik. Voor constructief bouwen en destructief vernietigen. Omdat het evenals de natuur afhankelijk is van 's mensen op- of ondergang.

Maar door onze onvolkomen levenshouding blijven wij in de verstarde circulatie gebonden. Wel zien wij de arbeider in een betonnen put de hele dag, door het herhalen van een enkele beweging, geestdodende arbeid verrichten en beklagen hem. Wij zien nog wel zijn vlucht in de geborgenheid der kudde, maar vergeten dat - al zijn de door ons verrichtte handelingen misschien iets gecompliceerder - wij evenzeer in deze circulatie gevangen zijn en ons in dezelfde waan van geborgenheid koesteren als de arbeider in de put.

De bestemming van de mens ligt echter in het ontstijgen hieraan. In de biologie wordt thans ook algemeen aanvaard dat niet de mens van de apen afstamt, maar dat de apen een aftakking vormen van de centrale levensstroom waarin de mens zich (nog) bevindt. De daaraan ontsproten aftakkingen zijn dan vastleggingen van specialisatie.

Wanneer de enkeling door een veelal 'bovenmenselijke' inspanning zich aan het kuddebewustzijn ontworstelt, dan zal dit - als verheffing - aan allen ten goede komen.

Daarom is de mens gegeven alles wat tot verstarring en dus ondergang voert, individueel en collectief op te heffen, in een verantwoordelijkheid die samengaat met de Economie van God, Die met Zijn scheepsel - tot op een haar na - bewerkt wat tot zijn verlossing uit de verstarde en gestolde ondergang voert. Het gaat voor ons om het herkennen van deze verlossende werking, die zich echter veelal manifesteert in een vorm die wij als 'Noodlot' kenmerken en waartegen wij ons met hand en tand trachten te verweren.

Maar in het onafwendbare noodwendige (Notwendigheit!) kunnen wij Zijn hand herkennen.
8-1-1960

- - -

2: *Waarom Economie?*

Inleiding:

De leiddraad voor vanavond - *Waarom Economie?* - is zo bepaald in de hoop dat vragen en antwoorden naar voren zullen komen, over de noodzakelijkheid van economie. Is die steekhoudend voor het mensenbestaan - ja of nee.

Indien ja, dan is economie een tijdsverschijnsel dat zijn begrenzingen heeft in een tijdsperiode zoals nu, onderhevig aan opbloei, verval én vernieuwing.

Vanuit deze twee gezichtshoeken zouden wij onze vragen kunnen stellen en - naar we hopen - antwoorden ontvangen die ons ook individueel tot nut kunnen zijn voor onze bestaansgrond.

Beantwoording van de vragen:

Onze economische beschouwingen zijn gebaseerd op een intellectueel begrip van to be or not to be, maar dit is ontoereikend om tot een juiste benadering van de verhouding van de mens tot de Schatkamer van de Natuur te komen. Dit intellectualisme van de mens is een westers verschijnsel, waaraan slechts een tijdelijke rol is gegeven. Want de mens is een volkomen wezen, dat wel intellectuele reacties kan geven, maar niet kan worden gebolsterd in het intellect.

Indien economie een noodbruggetje is - een verschijnsel in de tijd - dan zal hij niet blijven bestaan. In de tijd zal hij wel bijzonder werk doen en van tijdelijk nut kunnen zijn; maar hij is niet visiegevend voor de mens.. Zolang de mens niet in staat is om prestatie tegenover prestatie te stellen, houden wij in deze economie het geld als pasmunt, waarin zich het verkeerde geven en nemen kristalliseert, dat eigenlijk een afrekening is van al het geven en nemen op een hoger niveau. Men is pas rijp voor nieuwe economie wanneer onder andere door het afstand doen van metaalwaarden als waardemeter, de echte waarden naar voren zullen komen.

Er is een nieuwe economie op komst en de opkomst hiervan is in overeenstemming met een van God gegeven wetmatigheid. De overbrugging van de bestaande economie naar de nieuwe economie is geen kleinigheid; deze is geen product van ons intellect maar een gegeven verlichting, aanwijzing, leiding. Een evolutie, waardoor op een totaal ander vlak

wordt geleefd. Dat de hierbij zo nodige menselijke eigenschappen ook hiertoe in staat zullen zijn, is vrijwel zeker. Anders wordt het ons niet gegeven, zouden wij hiervoor niet open worden. Zo vermeldt het Scheppingsverhaal dat in het begin de aarde woest was. Maar alle kiemen waren aanwezig. Het is de mens gegeven de aarde levend te maken. Het is God gegeven de mens te openen.

De Schepper is de enige Econoom, die - in een voor ons mensen onbegrijpelijke wisselwerking met Zijn schepsel - tot op een haar na bewerkt wat tot zijn verlossing uit de verstarde circulatie leidt; en zo een 'irreële' Economie bedrijft die hemelsbreed verschilt van de door ons bedreven economie.

Onze economie voelen wij veelal als een beklemming, een 'systeem' (= weerstand). Dit is in wezen irreëel, want een systeem is dood en de mens is levend. En zal altijd reageren op kosmische beweging (golving). De veranderingen in de mens bepalen de veranderingen die (in het systeem) doorzetten. Want wij zijn alle drager van de Simson-kracht die in staat is ieder systeem te doorbreken. Ons verzet is in wezen haat tegen de systematiek en uit zich als haat van mensen tegenover elkaar. De door onszelf opgeworpen problematiek is echter het gevolg van nauwte in onszelf en wij stellen dan tot probleem wat wij zelf niet willen doen.

Er is moed voor nodig om ruim te zijn en het eigen bewustzijn niet te vernauwen. Hoe vaak niet richten wij al onze energie op bijzaken - op 'korte golf' effecten - en ontgaan ons de 'lange golf' bewegingen waar het uiteindelijk om gaat. Wij 'zien' dan niet wat zich voltrekt en reageren dan door te zeggen dat iets 'plotseling' geschiedde! Zo nemen wij dan ook vaak een verantwoordelijkheid op ons die niet van ons wordt gevraagd; die niet onze zorg is of kan zijn.

In de Schepping geldt de kosmische wetmatigheid die constant het organische tot aanzien brengt. Op deze wetmatigheid moet de mens dan als echo kunnen reageren en vast niet alle op dezelfde wijze. Dit brengt dan mee een economie die de gehele mensheid ten goede komt. Het echo kunnen geven op de dagelijks ontvouwende Schepping is een ontzaglijk boeiende opgave voor de mens; voorwaarde voor mensen leiden, behoeden en voeden.

Zogenaamde uitvindingen komen open voor de mens indien hij daartoe gelouterd is, omdat iedere vinding ook macht in zich draagt. Zo is het voor de mens niet mogelijk iets in handen te krijgen wat misbruik zou kunnen veroorzaken. Zie het zogenaamde misbruik van kern-explosies.

Het beeld van 99% transpiratie en 1% inspiratie, dat wel eens voor uitvinders wordt gebezigd, is onvolledig. Er is nog veel meer dan transpiratie; er bestaat ook nog zo iets als bloed zweten! En bij zo'n hoge levensinzet moet de mens altijd komen tot de totale ommekeer van wat hij als vaste zekerheid heeft. Niet als gevolg van geloof en vertrouwen, maar in het echo geven op ---!

Wil men echo kunnen geven, dan moet er ook iets zijn waarop echo kan worden gegeven. Dit vergt van de mens om boven de maat van het mens-zijn uit te stijgen, te geven wat hij niet denkt te hebben en zijn maatschappelijke positie in de waagschaal te stellen. Maar de mens decideert zelf in het antwoord geven. En zo kan het zijn dat hij ervaringen krijgt waarvan de gehele mensheid profiteert. Zo wist Madame Curie dat dat wat zij zocht er ook zijn moest. Haar worsteling om dit aan te tonen duurde echter jaren. Het gaat hierbij om het hogere Horen en Zien, dat zeer verschillend is van het horen en zien van ons lichaam.

De ontvankelijkheid van de mens voor dit echo-geven ligt weer in de voor hem onbegrijpelijke wisselwerking tussen de Schepper en Zijn schepsel; een wisselwerking die ons echter zo in-eigen is dat men gehoor geeft.

Het licht zoekt het zaad en het zaad zoekt het licht. Wat deel is van de Schepping móet tot zijn recht komen. Zo zal de nieuwe economie ook doorbreken, onafhankelijk van het aantal

mensen die dit zouden willen. Maar altijd als een enkele (of soms 5 of 10 personen) voorgaan in overbrugging in wat later voor zo velen een zekerheid wordt. Zo boden de profeten hun eigen redelijkheidsbesef, hun moed, en kwamen zij boven zichzelf uit, maar dienend voor anderen.

Er is geen verschil in structuur tussen westerse en oosterse economie, hoogstens verschil in aanzien. En op dit verschil bestrijden zij elkaar. Zoals de oosterling steeds zijn aandacht omhoog gericht houdt in doorlopende aanbidding van een eindeloze hiërarchische godenreeks, zo moet de westerling als een parelvisser in de diepste diepte van de materie duiken om tot zijn verlossing te komen.

Er zal ook geen verschuiving van persoonlijk naar collectief egoïsme plaats vinden. De diepe grond van de mens is namelijk niet zelf-behoud, maar zelf-geven en zal dus nooit collectief egoïsme willen steunen. Het ego-centrische in ons is geënt op geven. Alles wat egoïsme is gaat arm in arm met de oude, alles wat egocentrisch is gaat hand in hand met de nieuwe economie.

Ook kan men niet zeggen dat bijvoorbeeld een deel van de geldvoorraad - het zogenaamde slapende (opgepotte) geld - zijn functie niet zou vervullen. Niet alleen brengt het de grote koppen aan het denken, maar ook zou - wanneer in de (dualistische) maatschappij passiviteit in volmaakt evenwicht tegenover activiteit zou staan - een revolutie plaats vinden. Juist dóór het al of niet potten van geld gehoorzaamt de mens aan een evolutiewerking, een golfbeweging. Een golfbeweging die - al slingert de balans in het onbegrijpelijke heen en weer - toch doorgaat en grote beroeringen brengt in onze menselijke verhoudingen, tot het noodlottige toe.

Nood is Nood. In West en Oost zal een stijging van de nood plaats vinden, waarbij de volken als door een bovenaardse magneet tot elkaar zullen worden getrokken. De nood zal zo stijgen tot een gezamenlijke nood, dat ingegrepen kan worden, naar de algehele verheffing. Op dat punt zullen ook de grote wereld-godsdiensten geen uitkomst kunnen bieden en hun onmacht moeten belijden.

In Oost en West komt het tot hetzelfde, omdat de volkeren niet hebben opgebracht wat hun als opdracht werd gesteld. Er is een algemene schuld. In overbevolkte gebieden worden mogelijke oplossingen met de voeten getreden door de volkeren zelf, waardoor de nood in de hand wordt gewerkt. Alle schuld wordt echter getransformeerd in een algemene mens-verheffing, omdat alle schuld wordt vergeven.

Toevoeging: De gegeven aandacht die voor de vragen is aangewend, had als gevolg een toenemende ontvankelijkheid, die zeker steeds meer gericht is naar de vernieuwing van het begrip 'Economie'. Het lijdt geen twijfel of velen van u zullen zonder nog in enige vaste vorm hierover te kunnen denken, de huidige economie moeilijk meer als maatgevend voor de toekomst kunnen erkennen. Want hoe zouden de noden die ontstaan door de rassen-problemen met de bestaande economie nog te bezweren zijn?! Deze economie waardoor de wereld zichtbaar zijn grenzen vernauwt, geeft een algehele ontzetting van iedere toegankelijkheid voor enige gezonde oplossing. En het is wel duidelijk dat deze epidemie de grootste gemene deler is, die dagelijks meer om aandacht vraagt en niet toereikend is te vervangen door materiële waarden in welke vorm ook. Zodat de waarde van elk economisch beleid krachtens zijn grondlegging hiermee staat of valt.

Want een economie die toereikend de wereldvernauwing opheft, is geen tijdsverschijnsel en begrensd door zijn tijd. Maar wortelt in de bestaansgrond van de mens zelf. Die is:

afhankelijk van God voor te zijn of niet te zijn.

Nagekomen maning:

DOOR HET OOG VAN DE MEESTER zal toch alleen maar mogelijk zijn voor hen die zich de aarde weten als een gastoord, waarop ieder schepsel als gast is en meer niet.

- 1 De economische ontvricting is ontstaan door de woeker en de concurrentie-factoren, die de balans van de geld-structuur hebben doen overslaan naar 'onherstelbaar' in de oude structuur. Door mensvernederende parasitering van de massa is deze destructie ontstaan en heeft deze voortgewoekerd tot 'onherstelbaar'. Door mensverheffing van de massa kán er gelijkwaardige werking komen, die langzaam maar zeker de balans weer tot ontvankelijkheid van gezonde werking zal kunnen voeren.
2. Zij die hiervoor toonaangevend zullen inzetten, zijn niet de wisselaars of de huidige controle-pacifisten.
- 3 Het zijn de opkomende aquarius-elementen, die in de jeugd hun rangorde vinden en de verheven kameraadschap tot feit in de menselijke historie zullen maken. Niet in een of andere politieke hetze, of Bond met of zonder naam, of pseudo-priesterorde! Doch als menskaliber zonder meer. En dit zal de catastrofale retirering betekenen voor de oudere generatie.
4. Dit zal de redding worden voor een gemanifesteerde krankentroep, die zich wel even dacht meester te maken van de aarde, of van de vetter partjes van die aarde.
5. DOOR HET OOG VAN DE MEESTER zal alleen dit en niets anders gezien kunnen worden. En zij die eigen oog in het oog der wereld durven te verliezen, zullen ZIENDE worden. Die het eigen oor aan de noden van de wereld het oor durven bieden, zal het enig juiste GEHOOR gegeven worden. En die hun eigen strijd tot 'een verloren' waanden om God te vinden, en in deze strijd tot onvermogen kwamen van handel en wandel, hun zal gegeven worden een deel der Simson-kracht om de moderne tempels, de wisselkoers- en bankstructuren te ontmannen, zodanig dat de puinhopen in de frisse lentewind verstuiven tot nul, in het oneindige.
6. DOOR HET OOG VAN DE MEESTER te zien zou betekenen: eigen haard en hof te hebben geofferd voor een medemens die het nodig heeft. Eigen levenszekerheid te delen met de willekeurigste en eigen leven in te zetten voor allen.
7. HET OOG VAN DE MEESTER is open, dag en nacht. Hem te ontkomen zou betekenen zichzelf niet te kennen. Hem te ontmoeten Oog in oog, betekent het graf en de dood te hebben gezien als onontkoombaar probleem, waar niemand ons kan helpen dan Zijn Blik alléén.

25-3-1960

3:   *Ontvankelijk worden voor de instromingen van de nieuwe Economie*

Inleiding:

De nieuwe economie stelt de mens niet voor de keus maar hij wordt eenvoudig opgenomen in de aderslatingen van de huidig bedreven economie.

Toch wordt de mens de vrijheid van keus gelaten, vanaf het ogenblik dat hij zelf de ontoereikendheid ziet van de bestaande economie. Een keus die meer verlangt dan een risico van zekerheidsnormen alleen!

Doch aan de mens de eis stelt om van zijn ruimtelijke gedragslijnen - die gericht zijn op 'Tijdsbehoeding' - over te gaan naar die ruimtelijkheid die ontvankelijk maakt voor de

instromingen van de nieuwe economie, die nood en lust gelijkelijk opheft tot een bestaansgrond voor alle mensen.

Beantwoording van de vragen:

Met grote nadruk werd gewezen op de in de Inleiding genoemde ontvankelijkheid, die de uitersten tussen de oude en de nieuwe economie overbrugt en onze begrenzingsen, ontstaan door angsten en vrees voor het Leven, doorbreekt. Wanneer wij door 'omstandigheden' uit onze begrenzingsen worden gestuwd, dan zullen wij waarnemen dat onze ontvankelijkheid gelijke tred houdt met deze overgave aan het mysterie dat Leven is; het Levensmysterie dat het tegenwicht voor de zelfvernietiging van de Schepping vormt en de verlossing brengt uit de beneveldheid van onze menselijke kortzichtigheid.

De liefde, die bewijst parallel te gaan met ontzaglijk leed, is voor ons allen de bron van deze ontvankelijkheid. Wij moeten komen tot het kind-schap, het vertrouwen in uitzicht onder alle omstandigheden.

De vorige keer werd reeds gezegd dat de gegeven aandacht die voor de vragen werd aangewend een toenemende ontvankelijkheid tengevolge had, die zeker steeds meer is gericht naar de vernieuwing van het begrip Economie. Deze Economie omvat het hele menselijk leven, de hele mensheid. Wanneer nood en lust gelijktijdig worden opgeheven, zullen wij ervaren dat de Hand Die ons allen leidt, nog steeds leidt!

De ontvankelijkheid schuift kennis, gebaseerd op de loop der historie, als niet ter zake dienend terzijde. Het volgen van de verstandelijke weg kan tot op zekere hoogte vrucht-dragend zijn, mits men in de doorschouwing der dingen openlaat, dat er nog veel méér is te doorschouwen. Als wij maar bereid zijn de betrekkelijkheid van ons weten en ons doen en laten te erkennen, bijvoorbeeld daar waar verkeerde economie wordt bedreven in de vorm van wanprestatie tegenover de Schatkamer der Natuur (wat in het bijzonder in de landbouw die uiting is van wat de Natuur disponibel stelt voor het menselijk bestaan), dan ontstaat meer inzicht waardoor verlichting (bijvoorbeeld door ontdekkingen) van nood kan intreden.

Want - zoals de vorige keer werd gezegd - de mensheid wordt opgetrokken naar gezamenlijke nood, waarna genadeuitstorting komt. Want wát geschiedt is Gods Wil, niet wat de mens denkt dat hij zich mag veroorloven!

De nood ontstaat doordat de mens grijpt naar een macht die hij niet kan beheersen. Door nood ontstaat levensangst. Levensangst, omdat hij niet weet wie hij is (en er in zijn vrije tijd ook niet toe komt dit te onderzoeken). Door de genadeuitstorting als gevolg van nood worden wij echter opgeheven uit onze levensangst. De nood wordt uit ons opgenomen en bezegeld door God tot een hogere opkomst.

Wanneer genadeuitstorting plaatsvindt, is het vóór alles waarachtigheid die onze individuele waan aantast en ons verlost van de waan die ons bezit, onder- of ont-wikkelden. Al mogen wij trachten via ons verstand gaatjes te boren in de cocon waarin wij zitten, dit lost echter de cocon niet op. Waan is de absolute tegenhanger van alles wat waarachtig en waar is.

Zo is het ook met de predestinatie gesteld. Er is verschil in wat de mens in zijn waan onder predestinatie verstaat en wat predestinatie is. Wat gepredestineerd is blijft behouden van wat boven ons begrip uit behouden moet worden. Niet gepredestineerd is de menselijke vrije wil in wat hij denkt dat predestinatie is.

Zo ook de uitverkiezing. Wij zijn het allen; de verworpenheidsgedachte is geboren uit onze waan.

Genadeuitstorting betekent echter graduele verheffing voor elk menselijk wezen. Dat wil zeggen dat bij de mens het besef van zijn betekenis op aarde gradueel zal worden gewekt. Want de betekenis van het Leven is noch bij hoog - noch bij laag-ontwikkelden doorgedrongen. Slechts bij een enkele (Jezus). De genadeuitstorting zal universeel-openbarend zijn, zodat de meest onder-ontwikkelden tot een verantwoordelijkheid zullen komen, die men nu niet kent. Zo heeft onlangs een Afrikaans leider uitgesproken, wat nog door geen blanke staatsman is gezegd: 'een volk is niet vrij, zo lang de persoon niet vrij is!' Zo gebeurt er nog veel meer. Het zijn tekenen aan de wand. Het gaat niet om het roepen, maar om het geroepen worden en het beantwoorden van de roep.

In de biologie bestaat 'de legende van de vis'. Toen in de oertijd nog slechts leven in zee bestond, zwommen vissen de na regen ontstane riviertjes op. Droogden deze op dan kwamen zij - voor zover zij niet naar zee terug konden - jammerlijk om. Zo was er een vis in een opdrogend meertje geraakt, waar hij niet meer uit kon. Door gebrek aan water geraakte hij in de hoogste levensnood, maar slaagde er in om door een bovenvisselijke inspanning het leven te behouden. Hij ging door zijn luchtblaas ademen. Na nieuwe regenval kwam hij weer in zee, maar hij was niet meer dezelfde. Door zijn grote beleving had hij een vreemde gloed in zijn ogen, terwijl zijn verhalen voor familie en kennissen geheel onverteerbaar waren. In zijn maatschappij werd hij dan ook door de gezagdragers - waaronder de vissendokter - geheel volgens de regels der wetenschap gek verklaard. Hier ontstond nu de splitsing (bij deze vissoort) in de lijn der wetenschap (de zogenaamde grote kop) en de lijn van het wezen dat door grote nood tot een hoger wezen werd (de longvis). Biologisch staat vast dat men bij het doorbreken van zekerheidsgrenzen altijd méér wordt. Hierdoor is het mogelijk dat zich na ons een hoger mensentype ontwikkelt.

De strekking van dit verhaal is om te wijzen op de pure ontvankelijkheid buiten ons begrip om. Die er bij ons is, maar schijnbaar alleen door nood vrij komt. Niet door een systematiek of een of andere zelf-bereide situatie. De vis wist niets, dacht niets en was overgeleverd aan een nood, die kosmisch in hem was neergelaten. Hij redeneerde niet, kiende niet uit, maar maakte toch maar dat wij nu hier zitten.

Dit is niet bedoeld als een aantijging der wetenschap, maar uit het verhaal blijkt wel hoe de wetenschap Gods Plan aantijgt door zich altijd superieur aan de (door Jezus) gestelde feitelijkheden te willen stellen. Dit móet in een groot fiasco eindigen!

Wij zullen nooit precies weten hoe het ligt. Men zegt: God zegent ook de uitvindingen, zoals het mes en de pillen in de geneeskunde. Deze zijn echter door mensen uitgevonden, evenals de leugen, die óók door God wordt toegelaten. Synthese is slechts daar mogelijk waar de dokter zich neerlegt bij het wonder, het zich niet als experiment eigen maakt, maar er voor buigt. Vandaag de dag is echter nog altijd de conclusie van de 'grote kop' wanneer hij er niet uitkomt: liquideer maar!

De mens gelooft niet een schepsel Gods te zijn en verschanst zich uit lijfsbehoud in zijn veiligheidssysteem; laat zich inblikken in de historie van het vicieuse. Wij keren ons tegen de buitenwacht, maar wat hebben wij zelf binnengelaten? Wij verankeren ons wezen in de behoeften van de dag en drijven deze op tot een kolos die niet meer te voldoen is. Hierdoor ontstaat levensangst, waarmee wij roofofbouw plegen op onze uniekheid.

Wij staan onszelf voortdurend in de weg, onder het motto van 'de omstandigheden', omdat wij in de cocon van onze waan zitten met daarbuiten het ondoorgrondelijke. Bij bewustzijn

van weten van begrenzing hebben wij ons creatief vermogen omgebogen naar een bestaan in zinnenstructuur (overbevolkingsprobleem) en doen wij alsof tijdsbestaan eeuwigheidsbestaan is, inplaats van omgekeerd. En zoeken uitwegen voor zorgen die niet de onze zijn. De mens moet echter leren te leven mét God met mededogen voor zijn medemens. Hij ervaart - vanuit zijn mensenhoek gezien - dat God geen middel te wreed schijnt. Maar uit de ontstane nood wordt altijd iets gered; datgene wat God de moeite waard vindt om te behouden.

De mens weet niet wie hij is, noch de betekenis van het Leven. Maar werkt in het verborgene vanuit het Verborgene. Als mens komen wij nooit los van deze werking, die ons verstandelijk ontgaat. Want ons menselijk denken staat niet toe dat wij in het Verborgene schouwen terwille van lijfsbehoud.

Deze werking is een ontzaglijke troost voor alle mensen, zo Goddelijk, dat de mens er niet in kan doordringen en het alleen maar kan ondergaan.

In de oudheid zagen wij een andere economie. Die was: primitief - instinctief. Door de ontwikkeling is hij ontwricht, evenals de maatschappelijke orde. Dit proces is volop aan de gang. Wij doen alles om dit te voorkomen, maar ons passen en meten houdt geen stand en kan alleen maar tot verdere ontwrichting voeren. Het proces van vernieuwing is echter eveneens volop aan de gang, vernieuwing die aanpast aan het vermogen (ontvankelijkheid) dat de mensheid wordt geschonken.

Al is de ontwrichting een feit, er is nooit gezegd: zet de zaak maar op z'n kop! Of - naar analogie van het voetbalspel - verlaat het veld! In het veld moeten wij trachten zoveel mogelijk onszelf te zijn. Uiteraard is elke uiting van menselijke activiteit een uiting van bezetenheid. Wij kunnen niet meer doen dan onszelf - dus onze waanstellingen - te projecteren. Het gaat erom hiervan zoveel mogelijk los te komen; door te erkennen dat het waan is. Zoals het streven naar bestaanszekerheid; een lus die wij om onze eigen nek leggen. Erkennen wij dit, dan wordt ook ons aandeel in de verantwoordelijkheid groter, komt op hoger peil.

Of de gevolgde politiek dan ondersteboven gaat, hangt af van de mate van zeggenschap en van de keus er wel of niet aan mee te doen. Deze keus wordt dan weer beïnvloed door de 'omstandigheden', zoals verantwoordelijkheid voor vrouw en kinderen, enz. Maar door te 'kiezen' verandert het werk geheel van kleur, niet de capaciteit, maar de volle zijnstoestand. En dan gebeurt dat het schijnbaar onmogelijke zich toch als mogelijk manifesteert.

In de Inleiding werd gezegd: toch wordt de mens vrijheid van keus gelaten --- Keus onttrekt zich echter aan het normale bewustzijn. Het is het weten dat er iets in ons geplant is, geboren is wat nog niet voldoende in ons bewustzijn is doorgedrongen. Het verkennen hiervan is de vrijheid van keus. Keus is dus in feite potentieel vaststellen wat nog niet door het bewustzijn is geratificeerd. Keuze belijden, waar maken, is nog iets anders. Responsie is hiervoor een betere weergave. Wij zijn altijd nog bang voor de consequenties van keus!

In het proces van bewustwording heeft de twijfel een dienende functie. Hij is dienaar van de waarheid. Niet als bouwsteen, maar door af te breken wat niet meer dienen kan.

De bedoeling van deze avond is: opening te maken uit de Verborgene waarin zich vanuit die Verborgene iets van wat gaat gebeuren naar ons mensbewustzijn vernauwt. Dit gaat boven onze maatstaven, ons denken en onze angst uit. Het gaat om onze responsie, op wat uit het Verborgene naar ons toe komt, wat is gericht op de collectieve ontvankelijkheid die

ons wordt geschonken. Waardoor het ongelofelijke tot stand kan worden gebracht, niet door ons, maar ondanks ons.

29-4-1960

- - -

4: *Tijdexpansies gevolg van een 'Werking' in de menselijke samenleving*

Inleiding:

Onbetwistbaar liggen de levensgegevens in een bereikbaar en onbereikbaar gebied van waaruit Economie zichzelf in stand houdt. De dienende factoren kunnen vele zijn, en de uitzichten talrijk. Doch indien de menselijke bestaansgrond wordt gezien als een belangeloos onderdeel waar economie geen vat op heeft, dan is deze economie bepaald onderhevig aan een verwaarlozingselement, dat tot verstarring en bekrompen gezichtslijn voert. Immers, de bestaansgrond van de mens is een redelijk recht van de mens en kan niet worden genegeerd als niet ter zake dienend.

En de toenemende conflicten in de economische wereld (ongeacht de Tijdexpansies, die ook de economie nu eenmaal ten dienste zijn) zijn het gevolg van dit verwaarlozingselement - want die tijdexpansies zijn geen gevolg van economische factoren, maar van een werking in de menselijke samenleving die niet in de macht van de mens ligt en waar allen en alles aan onderhevig zijn.

Het is vanuit deze sfeer van Werking dat getracht zal worden antwoorden op uw vragen te geven en toelichtingen op dát wat de huidige economie scheidt van deze Werkingen.

Beantwoording van de vragen

De bestaansgrond van de economie ligt in de verhouding tot de Schatkamer der Natuur; van waaruit alles komt wat voor de menselijke bestaansgrond op aarde nodig is. Niet echter in de bijna onafzienbare herleiding van factoren, enzovoort, waaraan wij voor ons verstand een werking menen te kunnen toekennen, die wij dan economie noemen.

Vanuit de Schatkamer der Natuur werkt een wetmatigheid, waardoor de economie tot op een haar na wordt vervuld. Het beoefenen der economie móet samengaan met deze wetmatigheid. In de menselijke sfeer - waar een zekere mate van vrijheid wordt gelaten - ontstaat echter een verwrongen egoïstische werking, die onherroepelijk tot conflicten moet leiden.

De 'oude' economie zal op de duur opgaan in deze wetmatigheid. Wat waarde heeft zal worden gehandhaafd, zal misschien overbrugging worden voor verheffing in de menselijke verhoudingen. De economie heeft echter te maken met de menselijke bestaansgrond, die oerverbonden ligt. De mens is zich hiervan bewust, maar de huidige economie houdt hiermee geen rekening. Het bewustzijn van de mens gaat parallel met deze economie, maar vindt zichzelf tijdsverschijnsel. En daaraan wordt dan alles afgemeten, geregeld en verzekerd. Dit is een zeer stofblind, materialistisch-blind bedrijven van economie.

Ook de psychologie zal geen uitkomst kunnen brengen voor het ratjetoe dat op de wereld is, ondanks de schatten die er zijn voor de bestaansmogelijkheid van de mens. Wanneer men met psychologie denkt te kunnen overwinnen, dan zou men de verwarring moeten kunnen overzien. Het is echter niet aan te nemen dat het menselijk denken hiertoe in staat zou zijn. De psychologie heeft geen andere bestaansgrond dan het verzamelen van feiten en die te onderwerpen aan het verstandelijk inzicht van de mens om van twee kwaden het minst kwade te kiezen.

Deze gang van zaken moet tot een noodtoestand voeren waarin alleen Gods ingrijpen ordening van zaken kan brengen. Daarbij moet men dan de daarmee parallel lopende evolutie van de mens zelf en de mensheid in het oog houden.

Want wij zijn allemaal afhankelijk van een werking die boven onze menselijke macht oriëntatie heeft. Materialistisch inzicht is ontoereikend. Materie is geen voorwaarde, zelfs geen sta-in-de-weg! Uiteindelijk is de mens niet te vangen in de materie, zal zich er uit werken.

Wanneer de mens denkt iets ontdekt te hebben, dan zal blijken dat de wereld - dat wil zeggen: de mensheid - daar ook rijp voor is. Dit gaat altijd samen. Wij behoeven ons het hoofd niet te breken over wat wij morgen moeten afbreken of opbouwen. Het gaat om het privé 'zijn' op de wereld; het 'doen' is secundair. Het innerlijk is primair in de wijze waarop wij ons in de menselijke verhoudingen uitleven. Het is een werking die boven het begrip van de mensen uitgaat en hier en daar wordt waargenomen. Hierdoor moeten er veranderingen komen in de bestaande verhoudingen. Het gaat weliswaar boven onze macht uit, maar wanneer wij ontvankelijk zijn, dan worden wij met nieuwe mogelijkheden begiftigd.

De leidende personen in de wereld, zijn niet diegenen die de spanningen zullen doorbreken. Dit geschiedt door de Stem die in het hart aanwezig is. Men zou bijna kunnen zeggen dat de nood door God wordt geaccentueerd, waarop genadeuitstorting volgt, die ieder mens gradueel - waar hij staat - bewust doet worden van zijn 'zijn' op aarde. Dan ontstaat ruimte, want voor de mens ligt zijn zwaartepunt niet in zijn stoffelijk-materieel bestaan. Men ziet deze werking al. De massa wordt thans - in materiële zin - alles toegeworpen. Toch is zij ontevreden, omdat zij onbewust voelt dat wát zij nodig heeft, wordt gepasseerd.

Ook ziet men dit in de kerken. De kerkgangers zoeken niet altijd God, maar beveiliging, Indien zij het ernstig menen, dan beleven zij gezamenlijk mensen-mystiek, die echter zeer vruchtbaar is voor Christus-mystiek. Hiervoor is echter geen kerk nodig, dit ligt rechtstreeks tussen de mens en God.

Het gaat in het leven om het weten van eigen uniekheid. Het gaat er eerder om alles af te leren, wat natuurlijk een schrikbarend proces is. In de kerk kan men gezamenlijk mystiek beleven, wat echter hachelijk is, daar wij als mensen hoogstens een eindweegs samen kunnen gaan (zie Mattheus 5:41) en uiteindelijk toch uit elkaar moeten. Het alleen-gaan wordt echter geschuwd, omdat dit onze uniekheid, onze verbondenheid aan God, tot zijn recht laat komen.

Een kerk-ordening kan niet verder leiden dan het beleven van mensen-mystiek. Daarin komen werkingen los in een hoge vorm van samengaan naar de eigenlijke weg, die er voor ieder mens ligt. Maar die dan echter wordt omgebogen naar het compromis dat tot een onuitgesproken leerstelling leidt.

God is de Econoom bij uitnemendheid. Zijn bedrijven van Economie is in onze ogen vaak hachelijk. Van Zijn Bedoeling blijven wij dan ook koud, maar Deze is altijd gericht op de mensheid. In de Schepping heerst een wetmatigheid waaraan wij allen onderhevig zijn en Hij brengt Zijn schepsel waar Hij hem hebben wil. Indien wij onze economie op deze wetmatigheid richten, dan wordt de aarde een ander woonoord voor de mens, die zich bewust gaat worden van zijn 'zijn' op aarde

Voor de Nieuwe Economie is geen recept te geven. De mens doet het toch niet. Samen luisteren en samen willen van ons allen geeft echter een ontvankelijkheid voor de Nieuwe

Economie. Ontvankelijkheid kan gezien worden als betekenend, dat allen gevoelig zijn voor nieuwe inzet van totaal nieuwe levensorde. Onherroepelijk verandert dan onze zijns-toestand. Daarmee wordt niet ontkend wat gisteren was, maar dit wordt op z'n juiste plaats gezet. God dwingt niet, tenzij wij de grens overschrijden.

Naar onze maatstaven is het onvoorstelbaar dat onze gemeenschappen zouden verdwijnen. Maar het is nog nooit gebeurd dat een wezen dat boven de maat van het menszijn uitkwam, die mensheid in de steek liet. Jezus accentueerde herhaaldelijk unieke figuren die waren voorgegaan.

Zo is de familie een beeld van de gehele mensheid. In onze primitieve aard isoleren wij ons in onze familie-erkenning als op een eiland. Wij willen in onze kinderen voortbestaan; ons daarin vasthechten. De primitieve mens is in zijn primitieve verhoudingen met primitieve economie gediend. De Economie van de Schepper is echter zodanig, dat dit samenvalt met het ontdekken van eigen uniekheid. Dan worden bestaande verhoudingen niet verworpen, maar worden anders!

Ook rationalisatie zal geen oplossing voor onze problematiek bieden. Wat wil men eigenlijk met rationaliseren? Het geluid moet uit jezelf komen, anders is het vals van toon. Te rationaliseren is alles met betrekking tot in de tijd voorbijgaande verhoudingen, doelstellingen, enzovoort. Daarom streven wij naar robots, dan hebben wij niet zo'n last van onze medemensen.

Ook het streven mensen zelfstandiger te maken, is al even dwaas als te trachten ze in een systeem te ordenen en daarom een tijdsverschijnsel. Er wordt gerationaliseerd terwille van de samenhang in een bepaald werk, maar de leiding kwalificeert anderen echter altijd als minder dan zij. Naarmate de vakbonden meer aan stem winnen, ziet men het afzakken van de originaliteit van de mens. Men houdt geen rekening met het feit dat de leiders zelf niet weten wie ze zijn!

Leiding is in wezen nooit 'Leiding' geweest. Zich hiervan bewust worden, betekent afstand doen van waan en is op zichzelf al een bevrijding. Want wie 'Leidt' eigenlijk, de bedrijfsleider of het bedrijf? Het antwoord hierop is geen kwestie van aanpassen of optrekken naar hoger niveau. Het gaat er om dat je er nooit achter komt of de wagenmenner van Arjoena een wagenmenner of Krishna zelf was. Het gaat erom, dat ruimte wordt gelaten voor andere 'Leiding'.

10-6-1960

5: *Meer licht op de nieuwe Economie en ook op de oude*

(Een voor deze avond meegegeven 'Leidende Gedachte' was: 'De huidige economie voert oppositie tegen de fundamentele aard van het wezen v/d mens en beïnvloedt daardoor zijn levensgang op een zeer ondermijnende manier'.)

Inleiding:

De inleidende woorden van deze avond zullen in een vragende vorm tot u worden gesproken. Zodat waarschijnlijk vragen bij u zullen opkomen, waarbij door de antwoorden die daarop komen, meer licht zal worden geworpen op wat deze avonden wordt genoemd: 'de nieuwe economie' en ook de oude economie.

1. Zou de mens waarlijk geholpen kunnen worden door de economie zoals nu betracht

- wordt, in zijn eigenlijke levensgang? Zij het dan dat de economie maar een bepaald functionerend onderdeel vormt in de vele levensverhoudingen die de mens moet helpen zijn levensgang te voltrekken.
2. Zou de economie in staat zijn via haar werkende sfeer de mensheid uit haar impasse van oorlog en oorlog te verheffen, tot een geaardheid van leven die wel in samenwerking treedt met de wezensgang van de mens?
  3. Want tot hoever strekken zich eigenlijk de krachtlijnen van het economisch stelsel uit, waarvan wij ons bedienen; en wat is haar Bron van Leven? En indien deze krachtlijnen haar eigen structuur zouden verlammen, in hoeverre is deze structuur dan te veranderen - zó, dat deze wel in samenhang voor het menselijk wezen dienen kan?
  4. Want wat voor nut zou economie eigenlijk anders mogen hebben, dan deze samenhang te steunen en te schragen in de ontwikkeling, die voor de mens inherent is aan zijn wezen?

Beantwoording van de vragen:

Een vraag die wij allen hebben is, dat men vaak zo hulpeloos staat in het aanbruisende leven waarin de economie is samengevat, waardoor de goede wil wordt vernietigd. Wat moeten wij dan doen? Onze hulpeloosheid ligt in het ver van God afgedreven zijn, waardoor wij de dingen verkeerd gaan zien en het voor ons niet mogelijk blijkt ons met ons hele wezen in te zetten tegen datgene waar wij onze naam niet onder kunnen zetten. Zo wordt gaandeweg in ons leven het beeld dat wij van God meedragen eigenlijk constant vervangen, omdat de last die wij meedragen niet in overeenstemming is met dit beeld. Het beeld valt dan en het leed wordt verder gedragen. Dan bouwen wij weer een nieuw beeld op. Het ontbreekt ons echter aan volkomen radicaliteit ten aanzien van de vraag wie wij zijn en waar wij recht op hebben; waarbij wij worden opgeheven indien wij onze verbondenheid met God volgen.

In ons leven komt het echter niet zo erg op doen aan. Het 'doe dit' of 'doe dat' is in het algemeen naar een doekje voor het bloeden. Het gaat om de persoonlijke transformatie in ons, om onze zijstoestand in iedere dag van ons leven. Niet iets wezenlijks doen, maar wezenlijk wordt er iets aan ons gedaan. Levenshouding is 'doen' van binnen uit, al het andere zal zich aanpassen aan de innerlijke houding.

Bij het ruimte laten voor ontvankelijkheid gaat het niet om moed, maar in diepste wezen om besef. Door de beleving van vele noden in ons leven ontstaat bewustzijnsopening, waarbij bewustzijns groei plaatsvindt, die het ons mogelijk maakt dit te doen. Zijn wij ons echter in onze verbondenheid met God dusdanig van het feit bewust, dat het leven in al zijn facetten van nood, enzovoort, ergens einde vindt in deze verbondenheid, dan vervallen alle noodsituaties van de mens. Zij zijn door hemzelf geschapen, daar hij die verbondenheid niet kan aanvaarden. Het zorgenpeil van de verschillende naties ligt niet in het verschil in klimaat, want elk klimaat brengt zijn eigen zorg. Wij worden niet met zorgen bedreigd, doch met zorgen opgevoed om te zijner tijd geen zorgen te hebben.

Alle tijdsbegoocheling wordt gebruikt om ons tot besef van tijdeloosheid te brengen, waardoor de begoocheling is op te heffen, die ook maar een tijdsfictie is. Het tijdeloze in ons is verwant met het Tijdeloze. Bij de begoocheling wordt het beeld gebruikt voor de mogelijkheid van het openen van het tijdeloze, het universele in ons. Besef van het tijdeloze in ons is liquidatie van al wat met het tijdelijke in ons heeft te maken, zelfs met moed en lafheid.

De mens ervaart de nood in zijn zinnenstructuur, waarin zijn wezen volkomen gevangen is. Dit moet doorbreken en daar bovenuit komen. En zo de nood van de zinnen opheffen. De

zogenaamde omstandigheden bewerken dat wij naar die zinnenstructuur toegroeien en afdrijven van onze eigen kern. Toch moeten wij in de omstandigheden waarin wij ons bevinden, onze verbondenheid zoeken en de bedoeling daarvan doorgronden. De omstandigheden vormen een toets en wel een heel zware toets voor iedereen. Ons Godsbeeld verandert voortdurend. Het zware leven dat wij te dragen krijgen, past dan nergens bij het oude Godsbeeld. Valt het verstandelijke beeld, dan blijft over het wonderlijke geheimenis van onze verbondenheid met God. Dit geeft ons kracht tot dragen.

Zo wordt op deze avonden niet iets positiefs geboden; met opzet. Telkens wordt aangegeven hoe het niet kan, niet hoe het wél kan. Waaruit wij dus verstaan dat als wij iets van ons (maatschappelijk) standpunt prijsgeven, laten vallen, wij door bewustzijn, besef, iets anders daarvoor in de plaats krijgen. Dat dit geschiedt is niet omdat het nú zover zou zijn, maar omdat het gaat om de reactie van de mens, van primitief tot heilig toe. Dat wij hier zitten zoals wij zitten, komt omdat wij op een bepaalde 'hogere' golflengte hebben gereageerd en zo dan steeds verder kunnen.

Bij het wonder van de gift van het verkrijgen van een 'ik'-bewustzijn, is de mens ongekende vrijheid gegeven om in de wetmatigheid van oorzaak en gevolg - de wetmatigheid van God - zo ver te gaan als hij zelf wil. Natuurlijk is onze zintuiglijkheid zwaar gebonden aan kuddegeest, maar met ons 'ik' kunnen wij tot ongekende realisatie komen, omdat wij dit in volle vrijheid kunnen doen. Of de aanvaarding van deze wetmatigheid - bijvoorbeeld ten aanzien van ziekte - niet tot onverschilligheid of fatalisme zal leiden, hangt af van waar het zwaartepunt in ons 'ik' ligt. Wij weten dat de rangorde van de gebeurtenissen in ons leven buiten onze invloed staat, maar wel invloed heeft op ons. Dan gaat het om de vraag: is God liefde of niet? Is de Schepping liefde, dan is alles zinvol.

Wij betrekken echter alles in de tijd. Is het zwaartepunt gelegen in de korte tijdsspanne die ons is gegeven, dan koesteren wij angst bij het tegemoet treden van ziekte. Ligt het zwaartepunt anders, dan wordt ziekte niet fatalistisch ervaren, maar als een proces dat gaande is. Alleen een egoïst kan fatalist worden, een altruïst nooit. Dit geldt niet alleen voor ziekte, maar voor alles wat wij beleven.

Fatalisme is gekristalliseerde angst. Komt voort uit de verderfelijke invloed die het 'ik' uitoefent op het wezen, in het beeld van het erop of eronder. Wanneer echter het 'ik' vanuit de ziel of het Leven wordt gehanteerd, dan komt alles op een ander niveau te liggen.

Het 'ik' realiseert zijn eigen bestaan in de tijd. Botst daar tegen noodsituaties op tot hoge nood. Dan wordt het 'ik' het zwijgen opgelegd en handelt het wezen in de mens. Kreten zoals: ik zal het wel fixen! enzovoort, zijn uiting van onmacht van het 'ik'. Onmacht, want de mens kan zich geen idee vormen hoe het wel kan of is. We schijnen het zonder beeldingen niet te kunnen doen, maar moeten dit echter toch, want het meest subtiele in de heilige verhoudingen in ons leven is niet uit te drukken in beelden. Het beeld breekt dan op maar de verhouding blijft, want het bewustzijn laat zich niet inpalmen door een beeld.

Wij weten weinig van onszelf af en zien hoe wij in de greep liggen van de economie, die ons aanrandt in plaats van ons te verlichten in onze menselijke levensgang.

Nieuwe economie is veeleer een resultante van de innerlijke houding van de mens tegenover het leven, dan een nieuwe theorie. Het is bewustwording. Het verlangen in ons - het serieus weer opkomend verlangen - opent de weg tot bewustwording. Opent!!

Niet het verlangen uit lust, maar wat boven lust en verdriet uitgaat. Werkend vanuit ons

wezen op ons 'ik'. Dit is een constante werking waarvan wij ons op een bepaald moment bewust gaan worden en die doorwerkt op onze besluiten in het leven. Naar die mate wint het hogere in ons voortdurend veld. Begeerten naar dingen in de tijd worden dan anders. Men begint dan niet met veel aan te leren, maar wel veel af te leren. Ruimte maken in de bombasterijen die het 'ik' zich voortdurend op de hals haalt.

Alle krachten die werken voor de mens - in economie, kunst, enzovoort - zijn 'neutraal'. Hiermee wordt bedoeld: een werking in Gods Schepping die zo volmaakt is dat hij tot stand zal brengen waarvoor hij is bedoeld. Door de mens niet aan te tasten in zijn werking. Wij moeten dan ook de (oude) economie niet prijsgeven, maar wel de verkeerde werking daarvan. Alles wat op ons afkomt is 'neutraal', maar wordt door ons misvormd door het verkeerde gebruik dat wij ervan maken. Het is als een werking, wij bepalen zelf wat we er van maken. Kracht wordt door mensen gevormd of misvormd; in dit licht betekent het woord 'nieuwe' economie, dat wij vernieuwen tegenover die werking. Dit kan dan op alle mogelijke manieren tot vorm komen. In de verhouding tot de medemens - in de economische verhoudingen - is de eigen verandering primair. Dit dragen wij niet over naar één ander mens, maar wij dragen het uit naar alle mensen.

Het gaat voor ons om onze levenshouding in de omstandigheden van nu. Deze komt tot uiting in alles wat wij doen. Zo schreef Martin Buber: 'Er is in deze woestijnnacht geen weg aan te wijzen. Er is te helpen, met bereidvaardige ziel stand te houden tot de ochtend schemert en een weg zichtbaar wordt waar niemand die vermoedde.'
Dus kan het er om gaan iets niet te doen, opdat iets goeds zijn kans krijgt.

Het bijeenzijn op deze avonden geschiedt op grond van het innerlijk weten dat het om eigen individueel welzijn gaat en dat wij niet aangerand worden. Dit bij elkaar komen houdt eigenlijk in, dat ons individuele bewustzijn tot ons komt op een totaal onverwacht ogenblik. Betekent dus: bewustwording van eigen individuele reactie. Ons eigen bewustzijn treedt ons tegemoet en wordt ons kenbaar. Het speelt geen rol of nieuwsgierigheid al of niet beweegreden is tot dit bij elkaar komen. Wij zoeken naar iets wat wij nog niet hebben gevonden. Onze beweegreden is nog niet wat wij als toepassing doen. De eigenlijke beweegreden moet zijn het onbekommerd aan het woord laten komen van hogere zekerheid (zie parabel van de Rijke Jongeling).

In alle gebeuren voelen wij ons als voor een keus geplaatst. Het kunnen kiezen is resultaat van de Paasgedachte. Wanneer de mens Paasgedachte zou zijn van God voor volheid van zijn wezen, dan zou zich dat uur aan uur, dag aan dag, jaar aan jaar, voltrekken. Niet als keus maar als kunnen, in de geleidelijke openbaring hiervan. Dit lijkt met de tijdsmaat gemeten, een langdurig proces. Maar als de mens een eindje op weg is, is hij eerder thuis dan hij denkt.

Weten en denken. Het intuïtief - niet instinctief - weten staat boven denken; kan denken opnemen. Intuïtie is een werking, denken ondergaat die werking en formeert daar zijn houvast aan. Het intuïtieve weten is eigenlijk bewustzijn. Bewustwording van een bestaansgrond, bestaanszekerheid, bestaansmogelijkheid, die op aarde niet te realiseren is in de eerder genoemde beelden. De tegenwoordige jeugd is uitgerust met een bepaald facet van dit weten. Om te kunnen reageren op een tijdvak, waarvan wij niets weten. Zij hebben dientengevolge een andere instelling dan wij. Wij kunnen het van hen waarnemen als indicatie van verandering van het wereldbeeld.

Dit is iets geheel anders dan de historische verschillen van generatie tot generatie. Wij moeten ze daarom niet zonder meer vrijlaten, maar handreiking bieden. Zij zijn in hun anders-zijn niet in hun volheid, maar wel toegerust voor het nieuwe, als vrucht van wat onze generatie heeft opgebracht. In hun denken is een halt gezet waar wij ons hebben laten meesleuren door opgelegde druk. Dit is symptoom van de nieuwe instroming van licht die de mensheid opheft.

9-9-1960

- - -

6: *De evolutie verlegt de grenzen in de mens*

Inleiding:

Het belang van deze avonden ligt vooral in de gerichtheid van de aanwezigen op het gebodene - en de aanwijzingen hierop. Waardoor juist zo veel vragen kunnen opkomen als tegenstelling voor de gangbaar erkende vorm van samenleving.

De vraag was gesteld: "Indien deze avonden tot een eventuele vorm zouden voeren; in hoeverre omvat deze vorm dan tevens die economie die wel uitvoerbaar zou zijn in de samenhang van de ontwikkelingsgang voor de mens, zoals die in wezen is?"

Hierop werd geantwoord dat een eventuele vorm zich reeds in die richting aan het voltrekken is, doordat de bekende economische vorm hier niet meer in voegt. En ook niet in terug te vinden is. De voorafgaande avonden hebben dit steeds weer getoond. En de uitvoerbaarheid eist zelf de mens.

Omdat alles wat als evolutie in de wereld tot manifestatie komt, zijn bestaan in de mens moet verwezenlijken. En dus samenvalt met een bewustzijnsniveau in de mens zélf. En de evolutie in de mens de grenzen verlegt om vruchtbaar te maken wat tot manifestatie moet komen.

Beantwoording van de vragen:

Het eerste schaap dat over de brug dient te komen, voordat de mens zich op 'irrationeel' gebied - over de grens van bewust leven - durft te begeven is altijd de mens zelf. Het conflict ligt niet in de geheimzinnigheid of onvatbaarheid, maar is geworteld in onze levensangst. Zodra wij de onzekerheid als een sta-in-de-weg ervaren, deinzen wij terug. Het is echter de - om het maar zo te noemen - 'evolutiekracht', die ons dringt naar de door de Schepper voor de mens uitgezette banen.

Zodra wij beginnen te wikken en te wegen heeft het 'niet willen' reeds de overhand. Dan komen de angstgevoelens naar voren. Het gaat er echter om dat wij, wanneer de evolutiekracht op ons inwerkt - en men ziet dit bij de groten in de wereld - dat men zich dan niet laat imponeren door gevaar of de mogelijkheid om voor gek te moeten staan, maar gehoor geeft op wat voor ons - boven alles uit - het enige verkiesbare is.

Het gaat om creativiteit boven de normen uit, tot heil van de mensheid. Niet om het toegeven aan opwellingen. Deze zijn slechts een dagelijkse herhaling van het patroon van zekerheidstelling. Deze mogelijkheid ligt er voor ieder mens wanneer hij bereid is zijn hele handel- en wandelleven onder controle van zijn hoogste waarden te stellen.

Voor de mens is niet primair om een goed econoom te worden, maar om dát wat in de Schepping van God wordt geboden, zo economisch mogelijk te behartigen. Het gaat om het vasthouden aan die hoge momenten in ons leven, die ons een andere kijk op ons leven –

op onszelf - geven; als waardemeter voor de bepaling van de dagelijkse gang van ons leven. De manifestatie van een evolutiekracht legt ook de mens grenzen op. Reeds eerder werd gezegd: er zal een stijging van nood plaatsvinden die zo zal stijgen tot een gezamenlijke nood, dat ingegrepen kan worden naar algehele verheffing. Deze genadeuitstorting als gevolg van nood betekent echter graduele verheffing voor elk menselijk wezen, dat wil zeggen dat bij de mens het besef van de betekenis van zijn 'zijn' op aarde gradueel zal worden gewekt. Dit betekent dat wij uit onze slaaptoestand komen, reëler worden. De evolutie van de mensheid ligt niet in onze handen, maar wij worden erin opgenomen; óp de evolutiegolf. Wij dienen ons te richten op het kosmisch gebeuren. Wij dienen bewust te worden van de gang der Schepping.

Een opgevangen vraag, namelijk of het geld in zijn hoedanigheid van economisch pasmunt geschikt is om in de nieuwe economie mee te worden opgenomen, werd bevestigend beantwoord: het geld is als materie vatbaar voor iedere instromende golving van de Kracht der evolutie. Hetzij voor op- of ondergang. Zowel particulier als algemeen bezit.

Door zich te koesteren in de waan van de dood, heeft de mens de dood zelf gecreëerd. Waardoor het Leven wordt voorbijgegaan, dat alles inhoudt, ook de dood! Wij zitten vast aan de innerlijke belijdenissen die wij aan het Leven zelf doen en worden door de evolutiekracht getroffen in ons levenslot, met heel ons doen en laten. Dit is het echo-gegeven in de menselijke sfeer, dat van enorme waarde is wanneer wij dit bewust kunnen doen en dan bewust de ons geboden kansen door gaan maken. Dit echo-geven zien wij bij de profeten. Zij moesten in hun verkondigingen grote ont-ladingen tot stand brengen. Het intreden van de profeet in de menselijke sfeer en het doen wat opgedragen was, had een grote werking tengevolge. Dictators 'ontladen' daarentegen niet en wekken ook geen hevige spanning. Zij worden verworpen, veracht of gesteund, maar zijn niet bij machte de mens uit de greep van het kuddebewustzijn te halen, dat alle radicaalheid belet en een groter gevangenis is dan wij ons kunnen voorstellen. Bij het echo-geven is altijd weer sprake van constant keus maken. Het volbrengen van wat van Hogerhand is opgelegd, komt de gehele mensheid ten goede. Blijft de mens hierin consequent, dan zal de greep van het kuddebewustzijn loslaten en danst hij niet meer naar de pijpen daarvan. Alles gaat dan wel net als gisteren en eergisteren, maar men ondergaat dit met een andere levensinstelling.

Het gaat er niet om of economie gericht is op welvaartsstreven of op het betrekken van zoveel mogelijk mensen in het arbeidsproces. Het gaat om de mens! Zij die de leiding hebben, dienen zich in de eerste plaats ervan te vergewissen wat de mens behoeft voor zijn mens-zijn. Thans echter is de concurrentie de voornaamste tendens in het economisch leven en dit maakt dat zoveel wankelt. Zou deze tendens vervallen dan blijft men nog zitten met het probleem van het beschavingspeil van de mensen zelf en hun interesse voor hun werk. Wij zien hoe velen zich vol hebben gegeven, maar hoe weinig resultaat dit - van de menskant gezien - heeft opgeleverd. Het eist van de mens die het goede wil, het opziet-zetten van zichzelf, want het verwachte resultaat zal hij niet zien.

Steeds weer ontstaan in de bestaande economie uitwassen en muren worden verschoven om deze uitwassen op te lossen. Deze komen echter voort uit de menselijke verhoudingen, waaraan dan weer menselijke tekorten ten grondslag liggen. Hieraan valt niet te ontkomen. Wij zijn onderhevig aan ons mens-zijn! Ons mens-zijn is echter weer onderhevig aan een

werking die buiten ons gezichtsveld ligt. Deze leidt tot een reëler besef van ons mens-zijn en van de wereld om ons heen; tot verruiming van ons bewustzijn, de werking van de genadeuitstorting. De mens kan zich geen voorstelling maken van Genade en Liefde. Toch begint geloof waar verstand ophoudt, want wat boven het verstand uitgaat verlicht het verstand en zet alles op de plaats waar het behoort.

De opheffing van nood door genadeuitstorting, waardoor het bewustzijn van ons 'zijn' op aarde gradueel zal worden gewekt, betekent geen cirkelgang waarin nood en welbehagen elkaar opvolgen. Het gaat ook niet om het gevoel van welbehagen dat sommigen ondervinden door nood. Onze verlangens en de bevrediging daarvan verschuiven zich en er schuilt waarheid in het gezegde: "Bezit van de zaak is het eind van het vermaak!" Zodra wij iets bezitten is het verlangen weg en verschuift dit naar een nieuw verlangen. daarom zijn de levensomstandigheden in wezen niet belangrijk, maar gaat het om besef van de zin van het Leven.

14-10-1960

- - -

**7: Er zullen andere eisen gesteld worden
in het levende Scheppingsplan**

Inleiding:

Als inleiding werd de vraag gesteld: 'De voorgewende economie, zoals die dan als hedendaagse economie geldt, laat die een controle toe die steekhoudend is voor haar bestaan? Zo ja, wat valt er dan tegen haar in te brengen? Zo nee, wat zijn dan de hiaten en hoe zijn die op te lossen in vruchtbare zin?'

Het antwoord luidde: 'De controle die nodig is voor de steekhoudendheid van haar bestaan, zou moeten geschieden door economen die verder kunnen zien dan de schommelingen van de wereldmarkt. En over gaven zouden moeten beschikken van een dusdanige oriëntatie, die boven de werkingen van de levensgolving zouden moeten uitgaan. Deze economen moeten nog geboren worden!

De graduele verhoudingen van de huidige experts dreigen door hun weinige variatie een sta-in-de-weg te worden - daar waar de levensgolf andere eisen zal gaan stellen in het levende Scheppingsplan; en daardoor in het leven van de mens.'

Beantwoording van de vragen:

Een economie die de welvaart in de gehele wereld op het oog heeft, is thans ondenkbaar. Het gaat om de manier waarop wij de ons gegeven macht hanteren. Dit vraagt een onuitgesproken verantwoordelijkheid, die in de mens zelf tot klaarheid moet komen. Het wendingspunt is er zodra het verantwoordelijkheidsgevoel voor de ander zwaarder gaat wegen. Niet alleen is de mens onderhevig aan de werking van de evolutie, maar ook aan een lotsbeschikking, die feilloos is gericht op hoger verantwoordelijkheidsgevoel.

In de menselijke verhoudingen zijn tendensen aan te wijzen, die op veranderingen duiden, die niet alleen uiterlijk zijn. Zij gaan parallel aan een verandering van instelling; het innerlijk besef dát er iets anders moet komen gaat hier aan vooraf. Dit is weer de evolutiewerking, die een wonderlijke nuchterheid bezit, waardoor wat scheef is spoedig aan de oppervlakte komt; ook in ons leven. Het is de demaskerende Pluto-werking. Deze dringt door alles heen en ontziet geen heilige huisjes. Waardoor de mens wordt gedwongen tot herziening

van eigen leven. Dan is het wendingspunt bereikt en de evolutiewerking voltrekt zich.

Voor de veranderingen die zich voltrekken zijn twee gronden aan te voeren: niet-ideële (force majeure) en wél ideële. Een voorbeeld van deze laatste zijn sociale tendensen, gegrond op bezit. Deze leiden slechts tot een andere bezitsdrang en lossen niets op, doordat het hoogste in de mens, dat niet ideëel is te benaderen, wordt voorbij gezien, waardoor de toestand steeds abnormaler wordt.

Wij denken altijd dat wij alle gaten die de natuur in ons bestaan slaat, kunnen opvullen met economische zekerheden. In wezen maakt de ontwikkelde mens zich aan dezelfde vorm van bijgeloof schuldig, die hij aan de primitieve mens verwijt; namelijk het bescherming en behoeding zoeken tegen natuurkrachten in hun godsdienstuitingen. Het is echter 'waanidee' over de natuur. De intellectuele mens uit zijn bijgeloof via de waan dat het door verzamelen van kennis mogelijk zou zijn te voldoen aan een vraag die het binnenste van de mens roert. Zo kapselen wij onszelf in; in ons waanbestaan, waaruit ons bijgeloof ontstaat.

Het is te verwachten dat concentratie van arbeid zich in de nieuwe economie zal doorzetten; niet vanwege de redenen die thans voor arbeidsconcentratie worden gepropageerd, maar om - door beperking van krachttuiting van de mens in zijn dagelijkse werkzaamheden - het vrijlaten van andere energieën die in hem zijn, mogelijk te maken.

Want de mens is niet een product van de 20ste eeuw, maar een constant groeiend wezen. De theorie dat het menselijk lichaam een verdere ontwikkeling van de mens in de weg zou staan, is door de nieuwe onderzoeken gelogenstraft. De menselijke hersenschors biedt ongekende mogelijkheden tot 'Verruiming'. Zoals reeds eerder werd gezegd is bij het geschenk van het 'ik' de mens de volle vrijheid gegeven om in de Schepping Gods zover te gaan als hijzelf wil. Door de wetenschap is dit aspect bevestigd.

Dit moet voor een menselijk wezen mogelijk gemaakt zijn en kán geschieden wanneer wij bereid zijn afstand te doen van onze bestaansgrond omwille van een hogere mogelijkheid. De evolutie is een werking waarin alles is opgenomen waarop wij 'echo'-geven. Bij dit 'echo'-geven en bij het afstand doen van onze bestaansgrond komt die evolutiewerking tot manifestatie. Evolutiekracht is MANING, wordt altijd als nul beschouwd, maar is altijd nummer één. Erkennen wij dit niet dan worden wij zélf nul.

Jezus gaf als gebod: 'Gij zult niet stelen'. Daarmee werd niet in de eerste plaats het materiële stelen bedoeld, maar alles wat wij ons zo maar toeëigenen aan gedachten, gevoelens, enz., van anderen. Hieraan maken wij ons op een vreselijke manier schuldig. Daarmee gaan wij voorbij aan onze eigen uniekheid en kapselen onszelf in in ons waanbestaan. Wat wij dan hebben is van anderen en is niet in onszelf gegrond. In wezen gaat het niet om het niet meer stelen, maar om wat wij daarbij laten liggen. Het gaat erom ons te ontruimen, ons van onze bagage te ontdoen. Dan pas komt onze uniekheid aan het woord en krijgt verbondenheid met HET UNIEKE van waaruit wij onbegrensd kunnen scheppen, creëren.

De menselijke gang zou ook nooit zo kunnen zijn dat de één meer begiftigd zou zijn om aan het einddoel te geraken dan de ander. Hierin zien wij de betrekkelijkheid van kennis die niet in ons wortelt. Het gaat echter om datgene wat door onszelf tot realisatie wordt gebracht, als onontkoombare levensopgave voor anderen te laten.

In het dagelijks leven kan iets moois, een schepping van anderen, ons tot steun zijn. Wanneer echter de drang van de uniekheid doorbreekt, dan gaat dit contact verloren. Zo

heeft ook de onmiddellijke verbondenheid van de mens met de Schepper zelf, niets te maken met de godsdienstwaan die over de wereld hangt. Wanneer wij echter in het ons geschonken leven met onze uniekheid 'in de schoot' blijven zitten, dan grijpen wij naar gods-dienst methoden. Doordat wij in het maatschappelijk leven de voorkeur aan gebaande wegen geven, vervallen wij in het trachten op de been te houden van een kunstmatig bestaan, dat alles demoraliseert inplaats van opheft, omdat het niet past bij ons wezen!

Het leraarschap - dat vooral in de godsdiensten een zo sterk specifieke vorm heeft aangenomen - buigt zich naar het archetype van de mens toe en heeft een wonderbaarlijke feeling om het archetype van de leerling te raken en daaraan bij te dragen. Maar heeft niets te maken met de uniekheid. En kan daarom de wereld zo weinig uitzicht bieden voor het zieleleven van de mens. Alles is daarom gevangen in vormconstellatie, die meer doorslag geeft dan datgene wat het archetype werkelijk bezielt.

Zo werd dan ook indertijd gezegd dat de wereldgodsdiensten geen uitkomsten zouden kunnen bieden in de algemene noodstijging die zal plaats vinden. In tegenstelling met de leraren werden de profeten door God aangesproken in hun uniekheid. Zij konden niets anders doen dan gehoorzamen en werden daarbij opgeheven boven hun archetype uit. Het kwam tot hen als een appèl.

De gevoelsmens is niet beter dan de verstandsmens ingesteld op bewustwording van zijn mens-status. Geen van ons weet wat waan is en wij kunnen slechts erkennen dat wij weinig nieuws en oorspronkelijks in ons leven tot stand hebben gebracht. Wij zitten vol met surrogaten tegenover onze oorspronkelijkheid. Van de Rijke (eigenlijk 'naakte') Jongeling werd ontruiming geëist van veel wat er eigenlijk heel weinig toe deed. De intense hunkering naar een zuiver bestaan wordt echter beantwoord.

Gevoel en verstand hebben als het ware een weegschaalwerking. In werkelijkheid is hierbij het unieke in de mens het balanspunt. Daar gaan wij steeds weer door heen. Het is de lotswerking die ons steeds weer dit balanspunt doet passeren. Dit geschiedt van binnen uit, zodat de mens door eigen zielekracht weer opstaat. Alle leraarschap is echter steeds op één der kanten van deze balanswerking gericht en dus volstrekt ondoelmatig voor de menselijke levensgang. Bij het passeren van het balanspunt wordt de mens als het ware steeds weer 'geënt'. De lotswerking voorkomt een evenwichtstoestand en dus verstarung. Want de evenwichtstoestand waarnaar wij streven is evenwichtspunt van vormzekerheid.

De 'uniekheid' is de verbondenheid met de Schepper. Is niet statisch maar ruimteloos, tijdeloos, eeuwig! Hieruit ontstaat een ander gedrag, een andere levenshouding. Daarvoor geldt wat door Jezus werd gezegd: namelijk dat wat binnen is zal buiten zijn; dat wat rechts is zal links zijn. Dat betekent het boven de 'paren van tegenstelling' uitkomen, waaraan het moment van het verliezen van jezelf vooraf gaat, het geconfronteerd worden met de waan die achter je ligt.

Zo behoort de dood tot wat wij vormconstellatie kunnen noemen. Wij hebben hem zelf geschapen. Wanneer iemand sterft zeggen wij : 't is uit! Dit is een verkeerd levensbeeld, waarmee wij er ons van af trachten te maken. Wanneer wij ons echter los konden maken van de vorm waarin wij zijn geperst; de betreffende waarde daarvan beseffen, dan moet een ontzaglijke verheldering komen.

Wij zijn afhankelijk van krachten in de Schepping die door ons heen hun gang gaan. Krachten die niet van mensen afkomstig zijn, maar evolutie-krachten. Wij zijn afhankelijk van Degeen die deze krachten opwekt en door laat werken. In verbondenheid met Diegene (of datgene) die (dat) ons dit niet schenkt, maar oplegt. Waardoor alles wat zich in ons

voltrekt, ons naar die staat van afhankelijkheid voert. Niet naar de dood, maar naar het Leven, waar wij eigenlijk veel banger voor zijn.

De methodiek der wereldgodsdiensten is niet bij machte de mens naar zijn bestemming te voeren. Toch zou men - profaan - kunnen zeggen, dat het spoorboekje naar de hemel ook de laatste aansluiting vermeldt, vermits de mens maar bereid zou zijn passagier te zijn inplaats van zelf te willen sturen. Bereid zou zijn het kind-schap te aanvaarden!

11-11-1960

- - -

8: Om het Leven te zoeken worden wij door het Leven geleid

(Geen Inleiding)

Beantwoording van de vragen:

De dreigende overbevolking zal niet de oorzaak zijn van de algehele, toegespitste nood, waarover op deze avonden is gesproken. Want overbevolking is door de registratie van de natuurwetten niet mogelijk. Daar dan de natuur zichzelf zou ontwrichten. Wat voor de mens overbevolking betekent, betekent het nog geenszins voor de natuur, daar de mens Gods Werking in de natuurwetten kan bevroeden.

Het voedselvraagstuk in samenhang met het bevolkings-vraagstuk is dan ook geen vraagstuk maar een evolutieproces, dat zich aanpast aan der mensen geestelijke waardemeter. De nood waarop is gewezen in de vorige bijeenkomsten is de geestelijke nood in de mens, waardoor de genoemde uitwassen ontstaan.

Menselijke berekeningen komen niet boven het niveau van het menselijk denkvermogen uit. Wij stellen slechts menselijke oplossingen tegenover de werking van de evolutie. Deze resulteren in gebeurtenissen zoals de bom op Hiroshima, alwaar - volgens het rapport van het Japanse Instituut voor Atoomonderzoek dat in 1957 verscheen - op een totaal van 32.000 geboorten 5201 misvormd-geborenen werden geteld (1 op 6).

Het zou zover kunnen komen dat men zou trachten op internationaal niveau geboortebeperkende maatregelen te treffen voor een zo groot mogelijk aantal dichtbevolkte landen. Dit houdt echter niet de minste zekerheid (voor succes) in, omdat de geslachtsdrang nog altijd winnaar is geweest op het menselijk niveau. En vele berekeningen misrekeningen werden.

De monsterachtige uitwassen van ons handelen beroeren ons niet zo diep, dat wij daar tegenin gaan. Toch zou het zó op ons moeten werken, dat ons uitzicht werd geboden.

Bij de geboortebeperving dient de mens zich te onthouden van kunstmatigheid, daar de ongeziene gevolgen langer doorwerken in een ras, dan wordt vermoed; onder andere in de vorm van slaafse onderwerping aan alle menselijke hartstochten.

Veel religieuze en andere bezwaren tegen geboortebeperving worden opgeheven, doordat het de mens gegeven is boven de ontaarding van de geslachtsdrift uit te stijgen en tot een natuurlijke verhouding te komen met zijn geestelijke mogelijkheden, waardoor veel van zijn geslachtsdrift kan worden herleid tot een hogere creativiteit. Er is verschil tussen sekse drang en drang naar creativiteit. Verbindingspunt is evenwel het offer in de vorm van constante zelf-discipline. Hierin ligt een evenwichtsmogelijkheid voor onze creativiteit in ons sekse-leven.

Zeker zal God de ontzaglijke problemen van de overbevolking in de juiste banen voeren, waarin de natuurwetten worden opgenomen in een niet te doorgronden regeneratie. Waar uitwassen worden toegelaten is ook een regeneratiemogelijkheid aanwezig. Door God

worden wij er met de neus opgedrongen (overbevolking) en zo gedwongen de regeneratiemogelijkheid te zoeken. Al komen wij zo niet tot een helder antwoord, wij komen tenminste van het verkeerde antwoord af. Regeneratie voert tot een hoger niveau van bewustzijn of creativiteit.

Het is niet de zogenaamde Nieuwe Economie, maar de genadeuitstorting als gevolg van nood, die de mogelijkheid tot menswaardige bestaansmogelijkheden zal openen. De Genadeuitstorting zal - zoals reeds eerder werd gezegd - actueel levend maken het bewustworden van de reden van de mens zijn leven op aarde; gradueel, waar de mens in zijn ontwikkeling ook mag staan. En dit bewustzijn geneest de mens dan van zijn waanvoorstellingen over het leven op aarde en de gevolgen daarvan. Omdat het samenvalt met zijn eigen levens-opdracht en mogelijkheden daarvoor.

De antwoorden op de gestelde vragen schuiven opzij wat ons bezig houdt of wat wij graag willen bestendigen. Zij geven ons niet alleen wat wij nodig hebben, maar ook dat waar wij aan toe zijn. En roepen zo dus een verantwoording op, die wij niet naast ons neer kunnen leggen. Het 'waarom' treft ons stuk voor stuk persoonlijk, al naarmate het bewustzijn in ons aanwezig is. Een antwoord kan óf fout, óf de heilzame waarheid zijn. Die wordt dan ergens in ons ontvangen en zal daar zijn werking hebben.

De lotswerking stelt ons voortdurend voor een ja of een nee. Belangrijk is het ons bewust te worden van onze traagheid van ziel, van onze lamlendigheid, die ons ervan weerhoudt te doen wat van zo oneindig veel meer belang is. Steeds weer worden wij geconfronteerd met de geboden mogelijkheid in het levensmysterie. Zo kunnen wij ons in een moment van overschaduwning bewust worden voor iets te worden gesteld, wat wij nooit hadden gedacht. Dit kan ieder van ons overkomen. Maar wij worden doorlopend gebonden in onze angst voor ziekte, bezit, enzovoort, wat allemaal het directe gevolg is van ons van-God-afgewend- zijn. Deze avonden kunnen wij zien als geboden mogelijkheid tot vragen, waarbij de antwoorden niet zullen worden onthouden.

Ons niveau van leven voldoet niet aan ons innerlijk verlangen en is eigenlijk onaanvaardbaar voor ons. De mens komt van binnen uit tot een eigenlijke levensbeschouwing en zo komt zijn leven dan in een verband met Het Leven. Want de afwijzing van de maatschappelijke verhoudingen in hun onaanvaardbaarheid doet ons zien wat Het Leven werkelijk is.

Wanneer het Leven zich niet constant met ons zou bemoeien, dan was het gauw met ons gedaan. Uit het Verborgene wordt in het verborgene in ons een ander wezen gewekt. En met dat wezen hebben wij in het gewone leven het nauwste contact.

Het 'ik' jaagt ons schrik aan, het andere wezen geeft ons kracht. En inzicht in het 'waarom' en 'waartoe'. En leidt ons naar het Mysterie van het Leven, dat slechts weinigen gegeven is om in te gaan. Om het Leven te zoeken worden wij door het Leven geleid naar het ene punt waar wij de beproeving ontmoeten, zonder te weten waar het is. Dit werkt al veel meer in ons dan wij beseffen.

Het verlangen naar het Essentiële is symptoom van bewustwording. Bewustwording gaat hieraan vooraf. Essentieel is wat onvergankelijk is. Wanneer het Essentiële in de mens gaat werken, dan zal hij veranderen en worden verheven naar een hogere verantwoordelijkheid. Zo komen wij in harmonie met het Essentiële in ons en gaat er een andere wereld voor ons open, van waaruit wij worden gevoed.

Het gaat om essentiële bereidheid, die ook ten grondslag moet liggen aan deze en andere

bijeenkomsten. Het kan niet anders of deze bijeenkomsten en opdragingen hebben in de gevoelsfeer iets geschapen dat tot manifestatie moet komen. Manifestatie van geestelijke uitstroming door de verbondenheid met het Essentiële!

Het menselijk lot is niet onwrikbaar vastgelegd. Dit komt door de werking van het zogenaamde Lentepunt, dat de hoge vrije wil van de mens reflecteert, niet zijn begeerte.

De mens kan zelf zijn lot niet veranderen. Door de wijze waarop de mens zijn lot echter aanvaardt, kan het resultaat anders zijn. Nemen wij de volle verantwoordelijkheid, aanvaarden wij die, dan worden wij boven de situatie uit verheven. Zo is zelfmoord niet een poging om uit het Leven te treden, maar een poging om aan een ondraaglijke situatie te ontkomen. Dit wordt de mens dan ook niet aangerekend, want de situatie gaat de limiet van zijn draagkracht te boven.

Wanneer de mens volledig respondeert op de door God gezette Lotswerking, zoals wij onder andere zien bij de profeten (Hench: Hij wandelde met God en werd niet meer gezien), dan kan het zijn dat hij van de aarde wordt weggenomen. Het 'lot' is dan hetzelfde, maar de verwerking en de uitkomst is anders.

De eenzaamheid die de atheïst doorlijdt bij het sterven is niet dezelfde eenzaamheid die Jezus bij zijn sterven doorleed. De atheïst is door zijn verbondenheid aan de natuurrijken nog zodanig geworteld, dat het een eenzaamheid is, die nog weer de kiem van reïncarnatie in die natuurrijken met zich mee draagt. Dus door deze gebondenheid is de atheïst betrekkelijk eenzaam.

Jezus echter had door de overwinning van de natuurlijke dood, daarin geen enkele gebondenheid meer die aanspraak op Hem kon doen gelden. En kon daarin niet verloren raken. Maar de eenzaamheid van Jezus lag in de afstand tussen Hem en de Vader, door de overwinning van de natuurlijke dood, die de eis meedroeg de verbondenheid tussen Hem en de Vader prijs te moeten geven terwille van het Offer van Zijn Wezen, aan allen, die anders verloren zouden geraken in de natuurgebondenheid.

Het Offer waarin Opstanding verzekerd lag, zodanig dat Jezus zichzelf daarin moest verliezen tot het Opstandings-uur.

9-12-1960

- - -

9:   *De Ziel helpt bij de bewustwording van het Onsterfelijke in ons*
(Geen Inleiding)

Beantwoording van de vragen:

In antwoord op de vraag of men de wending van de oude economie (bezitsvorming en een handelen met als enige doelstelling winstmaking!) naar de Nieuwe Economie (productie naar behoeften, dienstbaar maken van techniek en economie aan het totale mensdom) kan helpen realiseren zonder politieke middelen, werd gezegd: 'De Nieuwe Economie kan men dienen door in zichzelf zijn motiveringen van 'leven en laten leven' in verantwoording aan God trouw te blijven, ook indien er nog veel is wat in de wereld als oude economie wordt voortgezet.'

Ook zal een enkeling - ingeklemd en platgedrukt door de gehele geweldige opbouw van de moderne maatschappij - tot de vermenschelijking daarvan kunnen werken en tenminste zichzelf redden, door te kiezen tussen zijn gewetensopdracht en de maatschappelijke druk. Niet

door weggelopen, maar door voldoende innerlijk houvast te kweken aan dát wat de mens redt, inplaats van te gehoorzamen aan dát wat de zuigkracht van de ondergang van de mens is.

Ter verheldering van de opvattingen over ons 'zijn' en het wezen van de mens - de relatie van de menselijke ziel en de tijd - en de daarover gestelde vragen, wordt erop gewezen dat de ziel - als functie van het Onsterfelijke in de mens - na het beëindigen van deze functie in de algehele ziele sfeer zal oplossen als onpersoonlijk dienend bewustzijn, scheiding brengend tussen waar en onwaar. In de allereerste - primitiefste - cel van het Prae-Cambrium bestond nog geen mensziel. Wel was er verbondenheid met de ziele sfeer, waaruit de ziel werd geboren. De ziel is functie van het Onsterfelijke in ons, dus primair gebonden aan de bewustwording van deze Onsterfelijke en secundair werkend in de biologische mens voor de verlossing uit deze biologische gebondenheid.

Het beeld van een bol met oneindige middellijn, gevormd door oneindig lange, evenwijdig lopende horizontale zowel als verticale lijnen (waardoor begin en einde gelijk is en zij dus een cirkel vormen), waarbij de horizontale lijnen ieder een moment in de tijd uitbeelden en de verticale lijnen de ziel aangeven - en waarbij dan op de kruispunten van tijd- en zielelijnen vormelijke kristallisaties plaatsvinden, bindt de zielegang niet aan een drie-dimensionale ruimte. Een oneindige middellijn zou betekenen: door alle geopenbaarde dimensies heen! Ook door de mens niet waargenomen dimensies! Maar - zoals de vrager zelf heeft gezegd: het is maar een beeld en ontoereikend voor de bedoeling.

De grond der dingen is nimmer in de tijd te determineren, daar de tijd nu eenmaal bestaat in het bewustzijn van de mens, als maatstaf van begin en einde. De menselijke ziel - die begin en einde niet in het 'waarneembare' heeft - is dus geenszins met de tijd tot een ontmoeting te brengen, anders dan door het Levenslot. Het Levenslot, dat zich zó of zò in het 'waarneembare' aan hem voordoet. En dit nog zeer individueel.

De Tijdstructuur is de mens geleend om zich ten overvloede te kunnen bewegen in het vlak van de Tijd en de Tijdsbelevissen. De biologische interpretaties zullen de mensen deze belevissen tot in het oneindige van de tijd alle kansen geven voor de statische ziel, als vrijbrief voor zijn menszijn. De ziel - die zonder begin of einde is in de tijd en dus niet te beheersen is door de tijd - geeft het levensproces de enige waarde in het leven van de mens. Doch wanneer de mens zijn ziel in de achterhoede van zijn bewustzijn laat, zal de mens in de tijdsbelevissen tot een verwording komen, die volkomen zijn doel op aarde overstemt. Wanneer echter de ziel zich wél laat gelden in de 'waarneembare' sfeer, dan vergroot dit de kans van verlossing voor de mens uit de tijdcirculatie en bevordert hierdoor de Bewustwording van zijn Onsterfelijke. Daar Bewustwording - oorsprong - gewaarwording van de levensprocessen is.

Bewustzijn is geen prestatie van speciale hersencellen. Het wonder van bewustzijn is dat het ruimteloos is. Dat het in de materie werken als het ware onstoffelijk is en daarmee de ziel en het lichaam eigen. Daarom leidt elke eerste 'wij' van geestelijk leven dan tot een monstrueuze uitgroeiing van de 'ik'-vereenzaming en 'ik'-cultussen, verenigd in het collectivisme.

De tragiek van de mens ligt in zijn verlangen het tijdelijke doorgetrokken te zien naar het Tijdeloze, dat het eeuwig belooft te inhouden. Maar God verenigt wat in zijn geboorte uit de Vader reeds is verenigd!

Noodwendig vloeien de gedachten van de mens samen met de tijdsorde en wat daarin aanwezig is en hij bedient zich dan van de in deze tijdsorde bestaande beelding. Dit is gevaarlijk, omdat het zeer beperkend is en onwaar zelfs waar het ernstig wordt gemeend,

met de beelding als een verborgen feit te kunnen volstaan. Gevaarlijk, omdat het de 'ik'-cultus voedt inplaats van de ziel te laten werken in de tijdsbeeldingen, waardoor deze uiteenvallen voor de beeldingen der ziel, die het tijdeloze tot manifestatie doet komen door opheffing van de tijd.

De oude economie heeft zich beperkt tot de tijdsbeeldingen en tijdsindelingen van het menselijk levenslot en daaraan veel toegevoegd, wat de mens in zijn lot de nodige problemen gaf, inplaats van dienend te zijn in het levensvraagstuk. De Nieuwe Economie bepaalt zich echter niet tot deze tijdsbeperkingen, maar zal zich ondergeschikt maken aan het Leven, dat de groeven in de tijd zal trekken, in een directer verband met het menselijk levenslot en daardoor dienend tot de instandhouding van zijn menselijke waardigheid.

De ziel is de functie van het Onsterfelijke in ons. Datgene wat in de mens onsterfelijk is en niet alleen eigen uniekheid inhoudt, maar ook bevestigt, bedient zich van de functie die wij ziel noemen. Ziel, niet als autonoom begrip, doch als functie van het Onsterfelijke in de mens, staat op zichzelf als geestelijk organisme, dat de mens door zijn individueel ontwikkelingsproces heen helpt. Het individuele geeft dienende apartheid, wanneer zich bij de ziel iets anders aandient, zoals bijvoorbeeld het geweten. Dit trekt zich dan even vlug terug als het is gekomen, omdat de zuigkracht van onze biologische verbondenheid sterker is dan de bewuste functie.

De taak van de ziel is te helpen bij de bewustwording van het Onsterfelijke in ons; onze hersencellen daarentegen helpen ons herinneren aan onze eindigheid. In het begrijpen ligt het probleem van het niet doorzien besloten. Onze gewetenswerking gaat parallel daaraan naar het verleidingspunt toe, dat verleidingspunt blijft zolang het ons kan overrompelen en wordt verlegd naar het begrip zonde wanneer wij de strijd ertegen niet aangaan.

Er is verschil in bewustzijn tussen mens en materie (en dier). Zo is het instandhouden van een tafel niet het gevolg van bewustzijn als tafel te dienen, maar is opgenomen in de wetmatigheid van God, die het wonder van materialisatie in Zijn Schepping toelaat. Indien i/d cellenstructuur niet de aandacht van de verbondenheid van de Schepper bestond - bundelend, afhoudend, enzovoort - dan zou binnen een seconde alles uit elkaar vallen.

'Anders' willen is reeds het bewijs van de aanwezigheid van een andere golflengte in onze economie. Wij denken dat allen het 'anders' zouden moeten willen, maar dat is niet zo. Het weten dat het op de oude manier niet meer gaat, doet ons reageren op de evolutiekracht. Wij zien de fundamenteën van de maatschappelijke bouwsels om ons heen en beleven angst wanneer die weg zouden moeten vallen. Maar onze angst weerhoudt de evolutie niet; ondanks onze angst voor raketten is het atoombomperk reeds aangebroken.

Wanneer deze werking begint en het blijkt dat ons gedrag tegenover elkaar niet in orde is, dan is er in de menselijke sfeer iets wat wél in orde is. Weliswaar kunnen wij de wereld dan niet omzetten, maar wél onze houding! Weigert de mens op de evolutie in te gaan, dan verandert de grond waarop hij staat. Het gaat erom het compromis niet te aanvaarden. Kaiser heeft eens gezegd: 'De reinen van hart zijn de compromis-verwerpers.' Het is duidelijk dat wanneer men dit doet - of men er zelf lichamelijk bij onderdoor gaat of niet - dit ontzaglijke vruchten af moet werpen.

De economie van de bijen houdt geen les voor de mensheid in. Zij zijn als het ware geamputeerd en slechts wakker voor een eenzijdige gerichtheid. De hoedanigheid waarin

zij gevangen zijn - niet door oproeping maar door wetmatigheid - maakt dat zij niet anders kunnen zijn dan ze zijn: niet demonisch maar steriel, dus volmaakt instinctief; tegenover de onvolmaakte, intuïtieve, levendige, zondige mens.

Wij hebben niet het minste besef van op- of ondergang. Het te eenzijdig gericht zijn op ons wel en wee, met als uitgangspunt: zelfbehoud, maakt dat wij in een 'ik'-cultus verzeilen. Wij hebben allerlei cultussen: familie-, kinderen-, graf-, geboorte-cultussen. De grootste is echter de 'ik'-cultus. Daaruit en daarmee ontstaat drang tot zelfbehoud. Een stap wagen buiten de 'ik'-cultus vergt ongehoorde moed. De ergste sta-in-de-weg voor een dieper ontplooiën en grotere bewustwording is ons 'ik', dat in bewustzijn sterk gebonden is aan zelfbehoud en niet verder reikt in het vermoedde onzichtbare.

Iedere cultus belemmert het doorbreken van de vormelijkheid in de zin van vormgebondenheid. De zetel van ons 'ik' achten wij altijd in het hoogste gevaar en willen dit verdedigen - omdat het samengaat met het grondverlangen van de mens: de oplossing van het 'ik', niet in de collectiviteit doch in het universele ZIJN.

De cultussen beletten ons zuiver te zien. Wij kunnen allen zeggen: vanuit mijn 'ik'-cultus zie ik de schepping zus of zo! De uniekheid van ons wezen zal echter door middel van de ziel de individuele weg gaan, die bewustwording van onsterfelijkheid inhoudt.

13-1-1961

- - -

10:   *Mens-wording moet opgenomen worden in economisch stelsel*

Inleiding:

Voordat vragen werden beantwoord werd gewezen op de onvoorstelbare moeilijkheid om op een bepaalde datum, om zo en zo laat, een openheid van ziel te tonen, die ons juist op de meest onverwachte ogenblikken verrassend overrompelen kan. Het zijn kostbare ogenblikken, die men graag zou willen vasthouden - maar zij zijn niet vast te houden, noch op te roepen! Daar iedere kunstmatigheid er vreemd aan is.

Zoals het deze avonden met sommigen geschiedt, om niet alleen de openheid van ziel te ervaren, maar zelfs in stijgende lijn te volgen, brengt ons er toe steeds meer duidelijkheid en steeds minder nevel te wensen. Vooral als het de aanduiding van 'Economische avond' moet dragen. Maar - ontvankelijkheid is in wezen: neveloplossen - en dan gaan 'horen' en 'zien' met de ziel. Horen zonder klankaanduiding. Zien zonder beeldduiding.

En dit Horen en Zien in een gewetensvorm tot een gewetensinstelling laten groeien, die voor ons leven bepalend is in de Levens-opgang of Levens-ondergang.

Dat deze avonden deze mogelijkheden voor ons allen inhouden, zullen wij allen voor onszelf moeten uitmaken. Daar anders deze avonden ons wel tot iets beters zouden kunnen roepen. Maar strijd zal het zeker voor ons meebrengen, wanneer het ons ernst is met de Levens-economie in eigen leven.

Dat Ontvankelijkheid in een gezamenlijk bijeenzijn mogelijk is, geeft te denken en kan alleen worden teruggebracht op de vurige wens zich te verstaan met het allerhoogste Gezag: 'de Theocratie in eigen Leven'!

En omdat Theocratie bestaat, bestaat de mens - anders was zijn ondergang niet te stuiten.

Gods Regering heeft geen koersen-afdelingen, anders dan die voor het behoud van de Geestelijke Opgang van de mens. En men kan moeilijk de tegenwoordige economie ten laste leggen dat zij speelt met deze Gods-wet.

Integendeel. Zij is het offer van al te dwaze gehoorzaamheid aan de wil en de wet van

geestelijk onmondigen, die nimmer in staat zouden zijn de Theocratie te vertegenwoordigen. Daarom zullen de verhoudingen in de menselijke samenleving zodanig in eigen destructie worden verlamd, dat men zal moeten opzien naar een samenleving waarin het onderste niet naar boven zal komen, doch waarin Theocratie zal worden erkend - en waarin zal komen vast te staan, dat de mens-woording als nummer één in zijn economisch stelsel zal moeten worden opgenomen.

Beantwoording van de vragen. - Eerst een schriftelijk ingekomen vraag:

Kaiser zegt ergens (Levensopgang, pag 53) het volgende: 'De vrije samenwerking, de individuele verantwoording aan God en aan het eigen wezen, de erkenning van het uitzonderlijk meerwaardige als vanzelfsprekend-leidende, is vervangen door de gelijkschakeling, de gedwongen deelneming en samenbundeling, de verantwoording aan machtsinstanties en de waanzin van 'de meeste stemmen gelden'. Daarom is elke moderne staat een fatale tegenstrijdigheid -- een harteloze koude machtsmethodiek tiranniseert het warme wezenseigene van ieder volk.' Tot zover dit citaat.

In vrijwel alle naties is het staatsbestel gefundeerd op drie machten:

de uitvoerende (bij ons Koning plus ministers)

de wetgevende (bij ons Koning plus Staten Generaal)

de rechterlijke macht (bij ons uitgeoefend in de naam des Konings).

Deze onderscheiding in staatsfuncties, de zogenaamde Trias Politica, geldt en gold als een 'waarborg' voor de vrijheid der onderdanen. Naar mijn mening brengen deze machten echter de gelijkschakeling, de deelneming en samenbundeling en de verantwoording aan machtsinstanties, waarover Kaiser spreekt, juist teweeg. Of anders gezegd: de handhaving van deze machten is zonder die gelijkschakeling en verantwoording aan machtsinstanties eenvoudig niet denkbaar.

Ik zal daarom de laatste zijn die de waarheid van dit citaat in twijfel zou durven trekken. Niettemin rijst ogenblikkelijk de vraag: hoe is een samenleving van een groep individuen, van een volk, denkbaar, zónder de door die groep zelf in het leven geroepen 'ordering' van boven af, zonder bindend 'normenstelsel' en handhaving daarvan? De mens in zijn huidige geestelijke gesteldheid - te weten: zich niet of nauwelijks bewust van zijn ware bestemming en plaats in de goddelijke Schepping - is toch niet rijp voor een, laat ons zeggen Theocratie? Volgens mijn rechtsgeleerd handwoordenboek wordt onder een Theocratie verstaan: 'Een staatsinrichting, waarin de rechtsregels en het gezag der machthebbers rechtstreeks aan een goddelijke openbaring wordt ontleend.' Deze definitie laat ons echter in het ongewisse hoe een samenleving in zo'n bestel er in de praktijk uit zou zien.

Ik meen te mogen stellen, dat de nieuwe economie ten nauwste verband houdt met het staatsbestel en de machtshandhaving in de natie. Zij is mijns inziens daarvan niet los te zien en dit zou dus betekenen, dat met de inzet en verdere verwezenlijking van die nieuwe economie tévens de leiding, ordening, reglementering en gelijkschakelende bundeling in een maatschappij - het doet er niet toe of deze 'democratisch' dan wel 'communistisch' is opgebouwd - fundamentele wijzigingen zullen ondergaan.

VRAGEN:

1. Indien dit laatste juist is, zouden wij dan mogen vernemen in welke richting deze veranderingen zullen geschieden en op welke basis de volken, in overeenstemming met de nieuwe economische beginselen, zullen worden gestuurd of geleid?
2. Welke rol zullen in het nieuwe bestel de genoemde drie machten nog spelen, meer in het bijzonder de rechterlijke macht?

3. Miskent de gegeven definitie van een Theocratie niet juist het wézenlijke van hetgeen een Theocratie zou behoren te zijn, door te spreken van 'gezag van machtshebbers', dat dan nog wel ontleend (!) zou worden aan 'goddelijke openbaringen'? Dat zou immers wederom onderwerping aan en verheerlijking van mensen en mensen-gezag betekenen, en dus verwijdering van de ware oorsprong en intentie?
4. Zal in geval van gewijzigde staatsinrichting inderdaad van een echte zuivere Theocratie sprake kunnen zijn, of zijn wij daar nog niet aan toe?

ANTWOORD: Theocratie is door de mens niet te verstaan –
wel door de enkeling en de hele mensheid te ondergaan, als zijnde:
Gods fundamentele Schikking en Herschikking.

Daaruit vormt zich de ontwikkelingsgang der mensheid tot en met haar eindfase. Daar Theocratie niet te definiëren is anders dan door het opgeven van zelfhandhaving, weet men nog steeds niet wat het zeggen wil, de Regering van Gods Leiding te gehoorzamen.

Het economisch bestel - dat wordt aangegeven door de machtigen der aarde - is een onhoudbaar stelsel en zal zich naar de Leiding van Gods Schikking en Herschikking moeten voegen. Het rechtsgeleerd handwoordenboek eveneens.

Leiding aan Goddelijke Openbaring ontleend, vergt geen handhaving van macht - maar overgave van deze macht en gehoorzaamheid aan de geopenbaarde Leiding van God. Zie de Profeten en hun Opdrachten. Dit is voor de enkelingen die zich wel bewust zijn van hun plaats in Gods Schikking en Herschikking.

1. De richting van de veranderingen, die de inzet van de Nieuwe Economie aan de leiding, ordening, reglementering en gelijkgeschakelde bundeling in de maatschappij met zich zal voeren is: definitief eigen levensinstellingen - ontstaan door levensangst - te laten vallen voor Levens-Opgang in gehoorzaamheid aan Gods Eisen. Dit brengt in de basis van onderlinge verbondenheid een element, waarop steekhoudende groeperingen kunnen komen, die tot een internationaal peil van Recht kunnen worden opgevoerd, maar vrij zijn van persoonlijke en collectieve gebondenheid aan traditie.
2. De drie machten van de zogenaamde Trias Politica zullen dit Recht moeten vertegenwoordigen en zo één worden met de Rechterlijke Macht.
3. De gegeven definitie van een Theocratie in het rechtsgeleerd handwoordenboek is ontoereikend. Er is geen definitie te geven van Theocratie. God kent de mens - maar de mens kent God niet. En Zijn Leiding buigt zich steeds meer naar de Mens-wording in alle graden van bewustzijn. Zijn Wetten zijn echter Zijn eisen aan de mens die niet boven het menselijk vermogen uitgaan, daar Hij dan Zelf Zijn verlossende Inmenging in de weg zou staan.
4. Het is geen kwestie van wel of niet aan een echte, zuivere Theocratie toe te zijn. Wij zijn altijd onderhevig aan Theo-cratie, maar in de vrijheid van wil die de mens geschonken is, zal hij zijn bewustwording hiervan zelf in de hand hebben, als zijnde een Schepsel van God en geen product van een eigen onhoudbare levensstijl, die tegen zijn Wezen ingaat!

Beantwoording van de mondeling gestelde vragen:

De geopenbaarde Leiding van God werkt door, zowel individueel als collectief, naar de mate waarin de mens vrij komt van de collectiviteit. Naar die mate ondergaat hij ook Gods Leiding als individuele ervaring. Als welbewuste ervaring, die uitweg van of ontsnapping aan deze Leiding vlak voor zijn blik uitwist. Opdat deze Leiding volle gestalte zal krijgen voor hem die hunkert naar die leiding. Dit brengt ziele-zien en ziele-horen mee, omdat

zinnen-zien en -horen het zinneleven dient of er zich slaafs aan onderwerpt. Terwijl daarentegen het andere het zinneleven opheft naar de plaats waar het hoort en de Levens- Opgang van de mens dient.

De werking van de collectiviteit is iets afschuwelijks. Zodra wij dit ervaren zouden wij verwachten dat ieder mens met enig zelfrespect zou weigeren daar verder aan mee te doen. Hoe ontzettend zou het leven zijn indien er voor ons geen andere weg was. Gelukkig bestaat die! Enkelen gaan hem en moedigen zo anderen aan.

Ons verlangen naar verduidelijking is zelden op zuivere grond gebaseerd. Wel is er een intens verlangen om zuiver te leven; om daarin en daaruit de vrucht te mogen peuren van de waarachtigheid. Ons 'ik' is het eigenaardige in ons dat zich centraal stelt in de hele Schepping, om van daaruit zijn wel en wee te arrangeren. Na het drinken van ons kopje thee aan het ontbijt, dat wij nog in waarachtigheid kunnen doen, duiken wij in de onechtheid van onze dagelijkse gang. Onze reacties zijn dan nog wel echt, maar onze handelingen worden omgebogen naar wat de wereld eist. Toch biedt het gebodene in de dag het enige recept voor de zuiverheid. Wanneer wij daarbij waakzaam zijn, dan is ons geweten attent en ons weten nét iets voor, waardoor wij aan het geweten grote kameraadschap beleven. Eén dag zuiver leven is meer waard dan tien mensenlevens. Eén ogenblik van onwaar zijn scheidt ons van de waarachtigheid. Ons 'ik' is een grandioze schepper van onwaarheid en schijn. Het gaat er in het leven niet om het 'ik' te vernietigen, maar om het op de juiste plaats te stellen, waarbij het dienend wordt aan alles wat in ons van goddelijke afkomst is.

De goddelijke Aanwezigheid die in de mens ligt verscholen en die bij de mens zeer weinig naar buiten komt, maakt dat wij in eerste instantie te doen hebben met wat zich als goddelijk presenteert. De gerichte Aandacht van God op Zijn Schepping deed Hem bepaalde mensen opheffen met een profeten-opdracht. De mens echter bleef ondergeschikt aan zijn eigen wel en wee. Men ziet dit in de hoogste zin bij Jezus, die het menselijk soms te bar werd. De manifestatie van God in de mens is echter niet door de mens tegen te houden. Deze is gericht op de Schepping en op de mens-ording van het schepsel.

Zo ziet men dat niet alleen mensen maar ook naties op hun draagvermogen worden beproefd door God. Een merkwaardig draagvermogen waarvan de mens zich niet bewust is. In de houding van de landen tegenover elkaar zien wij dat machtsvertoon het gevolg is van onmacht. Wanneer wij dit goed beseffen, dan vallen vele sluiers weg.

Het beleven van duisternis doet de werking van duisternis oplossen. Daaruit komt Licht-zonder-Schaduw voort. Voor de mens is het meelopen van zijn schaduw - dan eens lang, dan eens kort - eigenlijk niet zo prettig. De werking van het Licht - niet alleen in ons maar ook om ons - is niet te weerhouden. Licht-zonder-Schaduw was alleen mogelijk op het moment dat de overschaduw van Jezus plaats vond én bij de dood. Het binnen komen van de gemanifesteerde goddelijke Aanwezigheid bracht dit met zich mee. Daarom is de weg die Jezus is gegaan onmogelijk na te pluizen en onmogelijk te betreden. Indringend, verspreidend, overal aanwezig, maar nergens vast te houden.

Licht-zonder-Schaduw is door mensen niet op te nemen, alleen maar te ondergaan. Ook duisternis! Dit is alles inbegrepen in het kosmisch ritme van de Schepping. Als poppetjes worden wij in de Schepping opgenomen in een grootsheid van gaan, waarvan niemand de bestemming weet. Toch is een geborgenheidsgevoel aanwezig in de wetenschap dat het wel erg kan worden, maar wij gaan er niet aan.

Als mensen zijn wij sterk gebonden aan het drama dat zich in onze levensgang voordoet.

Onze neiging tot dramatiseren is sterk. Het leed dat wij ondervinden is wel echt, maar het drama dat wij mee blijven dragen vormt een grote ballast. Beeldingen die ontstaan door het drama in eigen leven zijn toonaangevend voor ons beleid in eigen leven. Op deze wijze begrenst het drama de spontaniteit in ons en dwingt ons binnen de omheining van het drama te blijven als hoofdpersoon. De wetmatigheid van het Leven gaat er echter dwars door heen en ontzenuwt zo het drama. Onze onderlinge dramatische verbondenheid wordt verscheurd om het echte een kans te geven. De jeugd zegt: wij moeten reëel zijn! Dit is een uiting van aversie tegen achter ons liggende dramatisering.

Zo is ook de bereidheid om een crisis te ondergaan, verlossend. Een crisis brengt bereidheid mee en legt onze ziel bloot. Wij proberen altijd de crisis te ontlopen. Hier vindt men weer de werking van de vrije wil. Wij trachten altijd te ontlopen, maar worden aangegrepen. Dit manoeuvreren is ons aangeboren. Ondergaan wij echter enkele crises weerloos, dan zullen wij wonderlijke ervaringen beleven.

Het beleven van een moment van ontvankelijkheid geeft een werking die karma opheft, omdat het dan geen nut meer heeft zich als karma te presenteren. Wanneer in het leven vele verleidelijkheden uit onze jeugd op ons toekomen dan kunnen wij - op grond van onze ervaring - erom glimlachen. Zij bieden zich aan als kwitantie en nieuw aanbod tegelijk. Wanneer het nieuwe aanbod niet wordt geaccepteerd, dan is de kwitantie vereffend.

De gemanifesteerde zonde die de mens op zijn weg tegenkomt en bij hem entree krijgt, is in wezen niet te laken. Manifesteert bewustzijn van hoge inzet bij de mens (vergelijk het verharden van farao's hart). God bepaalt de grenzen van duisternis, zonde, enzovoort. Waar Hij de grens bepaalt is Hij ook aanwezig. Het begrip zonde is trouwens niet steekhoudend. Wat voor de een zonde is, is voor de ander entree.

17-2-1961

- - -

11: *Wij kunnen deel hebben aan het Kosmische Leven*

Inleiding:

Wanneer wij op deze avonden al dan niet worden opgenomen in een sfeer die onze verwachtingen moet bevredigen, dan kan het wel niet anders of er moet een verlangen in ons als grondtoon werken, dat wacht op een volgend akkoord. Zeker zal ieder van ons een eigen grondtoon als wezens-eigen met zich meevoeren. En even zeker zullen wij in de wereld van onze maatschappij met zijn maatschappelijke verhoudingen en instellingen hier weinig weerklank mee verwekken. Toch gaat het om die grondtoon, om die wezens-echtheid - die ons entree tot elkaar en tot de wereld moet geven. De verwarringen die ontstaan door het voorbijgaan hieraan, zijn wel zó neerdrukkend voor enig uitzicht in de toekomst van de mensheid; wel zó radicaal fnuikend voor enig-echt-samen-leven hier op aarde, dat het zich zelfs tot en met onze meest dagelijkse bestaansgrond heeft uitgestrekt.

De menselijke Geest, ontdaan van alle onechtheid die hem omhult, biedt zich - trouw aan zijn geaardheid - steeds weer aan voor herstel van chaos en ellende; ontstaan omdat we de menselijke Geest eenvoudig niet laten scheppen en leiden, maar ons met surrogaten tevreden stellen.

Zou het dan een vergeefse poging zijn om ons te laten leiden door ons diepste innerlijk, inplaats van door de - door ons op het uiterlijk afgestemde - 'persoon'?

Is er dan geen tussenweg die verzoenend kan bemiddelen tussen deze beide menselijke centra? Waardoor de naar het uiterlijke en naar buiten toegekeerde 'persoon', door het innerlijke - de Geest - kan worden geleid; die toch afgestemd is op een Kosmische verbondenheid - en daardoor juist oplossing kan brengen van alle menselijke problematiek. Zeker is er een verzoening mogelijk en deze is niet anders dan het keren van de macht van het 'ik' - de 'persoon' - naar de macht van de Geest. En dit brengt de 'persoon' tot volstrekte gerichtheid op de waarnemingen van de Geest - die dan de vorm van het enig juiste zal creëren. Laat ons goed beseffen dat ons de macht van de Geest geschonken is - en zeker niet om die in een zoveelste rangorde te plaatsen waar de Geest niet behoort en als het ware wordt lamgelegd voor iedere actualiteit en iedere creativiteit.

Hoe zou het ons vergaan indien ons de Geest werd afgenomen?

Hoe zouden we kunnen leven, alleen bij de gratie van het 'ik', waarvan iedere vorm van ondergang is te verwachten - wanneer het niet door de Geest is verbonden? Dat eindeloze verwaarlozing van de Geest verval teweegbrengt kan wel niet anders - én in de mens én in de wereld! En toch is het nog steeds het overwinningsteken van de Geest dat - indien de mens wil en in zichzelf deze gesplitstheid tot een eenheid zou bestendigen - hij daardoor alle invloed van ondergang schaaftmat zou zetten. Want het Leven in de Schepping is ieder moment dáár, als een volkomen macht over allen en alles. Maar wij zijn niet Levens-gericht. Wij zijn materie-gericht en daardoor nog altijd in de windsels van Lazarus.

Wanneer echter de mens zijn ganse 'zijn' op het Leven zou richten, dan zou hij deel hebben aan het Kosmische Leven. En in de Kosmische Bewustwording de 'Wet van Behoud' ervaren en deze leren kennen en hanteren. En daardoor ongetelde graden van ondergang kunnen transformeren als bewustzijnspolen voor:

de Levens-Opgang van alle mensen.

Beantwoording van de vragen:

De gedachte van de 'zondeval' van de mens - dus het beeld van de val van een goddelijk wezen - zoals de tegenwoordige mens meent als 'bewuste val', is geheel onvoldoende. Het menselijk schepsel van vóór de 'val' - en ook daarna, want de 'val' herhaalt zich eindeloos - is geheel opgenomen in het Mysterie van Wording in zijn eigen bewustzijnsomvattingen. En daarom ook tevens gedekt door de 'val' zelf, die God zich voorbehoudt.

Wat wist de mens van sekse en sekse-vereniging - van goed en kwaad - anders dan dat het zich geheimnisvol in hem voltrok, juist door de 'val'. De mens was volkomen richtingloos overgeleverd aan die 'val', zodat voor ongehoorzaamheid aan God geen plaats is aan te wijzen, anders dan door de 'val' zelf. En tevens de innerlijke verlossingsdrang tot stand deed komen, als bevrijdend doorschouwen van de gevangenis van het overvloedig gebodene in het Paradijs en het toen ontstane scheidingsbesef van God.

Zo is de 'val' geheel betrokken als de kern van bewustwording, die de mens doet registreren dat 'Val en Opstanding' ineen liggen, door het geboren onderscheid, dat de mens tot zijn volle menswording wekt. Want evolutie is geen uitvloeisel van bepalingen in de Wet van Wording, noch voorwaarde - maar de gelijktijdig ontstane verlossingsstructuur.

De ervaring van de mens in de zich voltooiende menswording is zeker Licht op het Pad voor de mensheid. In dit verband is Jezus de 'Geheel Opgehevene' te noemen en Zijn Weten hiervan Zijn Boodschap. Daar Jezus geen andere Boodschap kon geven dan die van de 'Val' en de "Opstanding", als voltooiing van Zijn ontstijgen aan de Val-gebondenheid.

De indaling van ziel en geest van een nieuw mensenkind vindt plaats vóór het moment dat

wij conceptie plegen te noemen. Deze conceptie wordt voorberekt bij de vader, die de eerste ontvanger is van het nieuwe kind, dat dan via allerlei ensceneringen naar de moeder wordt overgebracht. Het menselijk onderhevig zijn aan dit mysterie is dan 'onbevlekt'.

De gedachte dat de ziel zelf het lichaam kiest is in zoverre juist, dat de ziel in het lichaam van de moeder aardgebonden wordt en dan gelijk een magneet alles om zich heen trekt wat samenvalt met zijn lotsbestemming, als 'levenspredestinatie van God'. Zo is voor het trekken van een horoscoop het moment van de conceptie bij de vader veel belangrijker dan het moment van conceptie tussen man en vrouw, of het moment dat wij geboorte noemen.

Al ons gedelibereer over buitenechtelijke kinderen of geboortebeperving is mensen gedoe. Ons ontgaat ten enenmale wat in werkelijkheid plaats vindt. Dit valt onder Gods Schikking en Herschikking. Het moment van conceptie bij de ouders is een oncontroleerbaar gebeuren. Wij denken ermee te kunnen spelen, maar het speelt met ons.

Voor de mens schijnt het pogen om in contact te komen met de evolutiekracht en -werking, om van daaruit zijn levensgedrag te bepalen, een volkomen ontoegankelijke weg. Toch is opname in het door God voor ons bedongen wordingsproces voor ons een belangrijk fundamenteel steunpunt en betekent: bewustwording van wat het Leven aan ons en hoe het Leven zich aan ons openbaart. De mens handelt dan in overeenstemming met dit bewustzijn. Hij kan dan niet anders.

Naar de mate waarop het bewustzijn zich opent en besef van verantwoordelijkheid een leidende rol gaat spelen, wordt ons geopenbaard. In de Inleiding werd er op geduid dat wij tot Kosmisch Bewustzijn kunnen komen. Dan openbaart zich in de Schepping het 'wonder' van de Schepping. Of wij tot dit bewustzijn komen ligt aan onszelf.

Voor de mens is er geen groter worden dan zijn eigen 'zijn', waardoor hij kan komen waar enkelen van ons zijn voorgegaan. Methoden en mysteriescholen zullen ons echter hierbij niet verder brengen. De grootste mysterieschool is in feite het Leven van de dag. Dit heeft ons volkomen in zijn macht en werkt dag en nacht om ons bewustzijn te openen. Opening van bewustzijn brengt altijd lijdensbereidheid en lijden is voorwaarde voor verdere gang. Mysterieoverbrugging! Zo nam Jezus enkele van zijn discipelen mee op de berg (hoge bewustzijnsfeer) en 'opende' bij hen de intuïtie voor het ontvangen van het Woord.

Wat is hier nu gaande, dat ons op onze vragen dergelijke antwoorden worden gegeven? Onwil - Verzet - Verlangen - Ontvankelijkheid.

Verzet is de hoogste inzet die wij doen tegenover de nadering van God en dus bij voorbaat verloren. Verzet betekent: zich eigen zekerheidsstellingen te moeten laten afnemen door EEN die ons onweerstaanbaar trekt en afstoot. Het verlangen naar God, in al Zijn onaanvaardbaarheid voor ons, laat niet af ons staande te houden in de grauwe dorheid van wat wij leven noemen. Dit is wat in de Inleiding werd aangeduid als de grondtoon die ieder van ons met zich meevoert.

Niets ter wereld zal ons verlangen voorgoed bevredigen en altijd weer grijpen wij naar surrogaten! Er zijn maar weinigen die de sprong naar de overgave hebben aangedurfd en de schijnwaarde van het stoffelijk bestaan hebben belicht (Boeddha: de hele wereld is maya = schijn; Jezus: het Koninkrijk in de Hemel).

Vóór de zondeval was de mens richtingloos, alleen in contact met zichzelf en in zichzelf alleen. Hier kan nauwelijks worden gesproken van verzet of onwil, maar wel van radeloosheid om opgenomen te worden, omdat hij niet wist van een 'tegenover' waaraan hij zich kon vasthouden. Door de 'val' ontstaat onderscheidingsvermogen. Dat beginpunt dragen wij

allen mee en hebben dat verwerkt in onze dagelijkse omgang met elkaar. Onderscheiding van wat wél en wat niet echt is, geeft vrije keus van wil. Onderscheiding van afgestoten te zijn van God; van richtingloosheid en bewuste teruggang náár God, met versmelting als eindfase.

Wij zijn niet in staat ons een voorstelling te maken van wat de eerste mens moet hebben ervaren. Wanneer ons alles afgenomen zou worden wat bekendheid met menselijk herkennen inhoudt, dan zouden wij de status van de eerste mens naderbij komen. Hij is als stamvader zeer onbereikbaar; als voorbeeld niet te evenaren; als gedwongen eerste schepsel voor ons onnavolgbaar. Toen werd ook het Vaderschap op de aarde gevestigd, als een wonderbaarlijke overbrugging tussen ons kind-zijn én de Vader. Het dichterbij komen hierin maakt dat wij het mysterie intreden, dat zich misschien alleen door het Vaderschap laat verklaren.

Het was niet voor niets dat Jezus ten aanschouwe van drie zijner discipelen op de berg Mozes en Elia ontmoette. Het kon niet uitblijven dat de doorverbondenheid in deze unieke broederschap op dit hoge, kritieke moment tot manifestatie kwam. Het verblijven op aarde in een sfeer waarin dit is geschied, is zeker een genade. Het betreft hier unieke momenten in de menswording die nooit weg te vegeen zijn. Het is echter altijd weer de vraag hoe wij hierop responderen!

Binnen de begrensdheid van het door God gepredestineerde lot is aan de wil van de mens alle vrijheid gegeven. Het gaat niet om wat wij lot noemen, maar om het bewustzijn dat hoe het ook gaat, dit zó door God is bepaald. Dus ook de mogelijkheid voor onze wil om te kunnen ontstijgen aan alle begrenzingen die het lot ons oplegt (Herschikking). Wanneer wij ons echter door het lot laten knechten, dan is er niets 'gewild'. Er is dan slechts sprake van opwelling of impuls. 'Willen' is het doorbreken van de begrensdheid van onze impulsen en begeerten. 'Willen' als functie is iets anders dan hunkeren. De hunkering van de primitieve, animale mens gaat uit naar animale bevrediging. 'Willen' is doorzetten en moet worden geschraagd door een heilige overtuiging dat hiertoe het ene offer na het andere moet worden gebracht, voor de bevrijding uit de animale gevangenis.

De drijfveer van ons 'willen' is zeer belangrijk. Deze geeft aan of er sprake is van een gerichtheid naar bevrijding of van een verlegde begeerte-impuls. Lijdensbereidheid is altijd voorwaarde. Bij de instroming in onszelf weten wij waarheen wij willen en wij komen dan in de Wil van God. Begeren is gericht op de handhaving van het 'ik'; 'willen' is gericht op het effectueren van het hogere in ons. Hunkering naar vrijheid geeft je reinste gevangenschap; hunkering naar de ontmoeting met God en het doen van Zijn Wil werkt bevrijdend. Van het 'ik' wordt dan het onaanvaardbare geëist, want dat vraagt altijd naar de gevolgen van zijn inzet. De Geest kijkt hier niet naar en schept zich als het ware zijn weg naar God toe. En kent dan ook geen tegenhouden. Het 'ik' wel, staat altijd tegenover zelf-opgeworpen obstakels.

Het 'ik' is de centralisatie van het 'ik'-behoud en de vestiging van het behoud in onze dagelijkse levensgang; in alle omstandigheden en levensverhoudingen. En daarom zeer wijd vertakt in alles wat het tijdsgebeuren biedt als mogelijkheid voor vertakking. De bemeestering van het 'ik' kan dan ook nooit anders geschieden dan door het verlangen het 'ik' op de plaats te stellen die het toekomst. Die is: de geest van de mens te dienen in het tijdsgebeuren.

Toch is de 'ik'centralisatie in ons van groot belang. Zonder die zouden wij ons nimmer bewust kunnen worden van het 'wij', het 'niet-ik'. Zie de situatie van de eerste mens, die zich van het andere 'ik' - het 'tegenover' - volstrekt niet bewust was. Dit is een bewustzijn dat zich in het 'ik' culmineert. De verkeerde drijfveer van het 'ik' is het streven naar zelfbehoud,

terwijl het tot taak heeft in bewuste relatie te komen met de eigen Geest die ons is geschonken. Iedere bestrijding van het 'ik' geschiedt vanuit de Geest en is gericht op bevrijding van het 'ik' uit de kramptoestand. Beide centra - het 'ik' en de Geest - moeten in verbinding komen. Wanneer het 'ik' in ons alleen de scepter zwaait, móet dit tot degeneratie leiden.

Het 'ik' is zich constant bewust van eigen benardheid. Dit pleit voor het 'ik', dat zich onbewust getrokken voelt naar eigen opgaaf, naar waarborg van behoud op een hoger niveau. Het geweten is uitvloeisel van de Geest. Het 'ik' staat onder de Wet van het Geweten en is zich via de ziel bewust van de Geest. De ziel is de verbinding tussen het 'ik' en het goddelijke.

Kinderen zijn tot het 7e levensjaar zowel aan de moeder als aan de vader gebonden en ontvangen van hen het fluïdum dat nodig is voor de totstandkoming van de ziel - lichaam verbinding en de 'ik'vorming. Vóór het 7e levensjaar hebben zij onbewust universeel (kosmisch) bewustzijn. Wanneer het 'ik' zich vormt, trekt het universele zich terug en zet de individualisatie zich in, die tot de uitdrukkingmogelijkheden van het 'ik' behoort.

De sfeer van het 'ik' is de aarde; niet als verstarringsconstellatie, maar als ontmoetingsveld van het 'ik' met geboden aardse manifestaties, waardoor een werkingssfeer ontstaat, die toekomst is naar de ziele sfeer. Het 'ik' maakt ons bewust van het 'niet-ik'; het 'tegenover', het 'wij' en is ons als communicatiemogelijkheid geschonken. Zonder 'wij' zou de 'ik'-realisatie niet mogelijk zijn. Bij de involutie die wij de (zonde)'val' noemen, heeft het gevoel afgesloten (afgescheiden) te zijn van God de communicatie gegeven van het 'ik' met het 'wij'. Via de eerste mens, die het verbindingspunt heeft gelegd, is het Openbaringspunt ontstaan, wat voor ons mensen te benaderen is. Hij heeft dit voor ons allen gedaan, waardoor wij ons van onze afgescheidenheid van God bewust zijn.

Voor de mens gaat het er niet om, om in de collectiviteit van leer te trekken, maar om in de collectiviteit als enkeling in hoge zin te veranderen, waardoor hij in zijn verbondenheid aan allen kan dienen als kanaal voor instroming van hogere levenswaarden, die allen ten goede komen.

17-3-1961

- - -

III-B: *De Inleidingen van 14-4-61 t/m 3-11-61*

12: *De 'gezochte mens' is nog altijd 'de zoekende mens'*

De avonden van deze bijeenkomsten beginnen meer en meer het gevolg van elkaar te worden, zodat zich een structuur ontwikkelt die buiten onze verwachtingen om, een aansluitende innerlijke gerichtheid van ons doet zien, die wij maar nauwelijks bewust waren. En in deze gerichtheid realiseren wij ons dan een nauwelijks te omvatten toekomst. Een toekomst, die ons huidig leven levenswaard doet zijn, daar het als hoeksteen dient waarop verder kan worden gebouwd. Hetgeen dan de volledige mens-wording zou moeten inhouden!

Het is dus een uiterst belangrijke zaak wanneer wij op deze avonden hier bijeen zijn, daar ons als het ware confrontatie wordt geboden met te zijn of niet te zijn. Met te leven of te worden geleefd! Te leven in een samenbundeling van gerichtheid op het zich voltrekkende Leven in ons - én buiten ons. Of te worden geleefd door een samenbundeling van een herhalingsprocedé, dat ons verdooft voor de actualiteit van het nu - waarin ondergang en opgang van onze volle menswording wordt beoogd.

Het is dus geen overdreven gedachte wanneer wij ons in deze tijd van snel wisselende tijdswaarden - waarin ook de economie is opgenomen - vertrouwd maken met een tijdsbeeld, waarin zich dit alles als een Overgangperiode toont. En in aansluiting met onze innerlijke structuur leren zien en horen naar wat boven deze wisselende tijdswaarden uitgaat. Niet als een experiment, doch als een onontbeerlijke levenswerking, waarin we bewust zijn opgenomen. En waarin iedere tegenwoordige functie van onze levensoriëntering nu, toch een aansluiting zou moeten vinden naar de toekomstige.

Hier treffen we dan het kardinale punt van onze avonden. Kán dit? Is het mogelijk? En wáar en hóe weten we dit actief?

Wel, de 'gezochte mens' is nog altijd de 'zoekende mens'. En te allen tijde is bewezen dat de zoekende mens niet vond - maar dat ver boven zijn maat van zoeken uit, geschonken werd --- voor allen!

De 'Wet van Behoud' passeert de mens niet, maar heeft hem voor de doorstroming van iedere openbaring nodig. Dat wil zeggen: datgene in de mens, wat zijn uniekheid waarborgt. Omdat iedere collectieve radiatie hier wegvalt en het unieke individuele geen ogenblik geweld mag worden aangedaan. Zodat de maatstaf van ons zoeken de maatstaf wordt van ontvangen. En ontvangen is de maatstaf van Openbaring uit de Schatkist van de Natuur óf uit de Bron van alle Leven!

14-4-1961

- - -

13: *Gods Wetten van Schikking en Herschikking*

Ontneem uzelf eens de zekerheid van Gods Leiding in uw leven en ziet waartoe u komt! Het scheppen van afstanden in de rubriek van zo'n levensoriëntatie scheidt dan meteen een avontuurlijkheid in het ongewisse, die weer vrij wordt gehouden in de Wet van Schikking

en Herschikking. De mens behoeft deze avontuurlijkheid geenszins, omdat hij als schepsel in een Kosmos leeft, waar alles wortelt in de wetten van die Kosmos; waardoor hij zich tevens staande houdt.

De kennis van deze wetmatigheid ligt voor de mens niet in een afgesloten catacombe. Integendeel, hij staat er mee in een levendige verbondenheid - of hij zich er wel of niet van bewust is. Onovertreffbaar is de werking van deze wetmatigheid op de mens, en kenmerkend als de enige betrouwbare bron, die de mens tot zijn bestemming voert. Sterker nog: de mens zijn bestemming leert beseffen en zijn eigen levensaad leert kennen - door de wisselwerking tussen beiden. Wanneer nu in deze wisselwerking de bestemming van de mens kenbaar kán worden, dan zou dit kunnen inhouden dat hij in vrijheid een rechtstreekser weg voor zijn bestemming zou kunnen gaan, omdat de Kosmische Wetmatigheid geen uitvloeisel is van zijn fantasie, doch baanbrekend de mens voorgaat. Niet als tijdsbekorting, maar als een Tijdsoverwinnaar in zijn levensveld.

Want de Tijdsevolutie is iets geheel anders dan de Kosmische interpretatie van de mens zijn mens-wording en bestemming - die nimmer gelijke tred houdt met de Tijdsbeperking der Tijdsherhaling in de mens zijn levensgang. Daar de Kosmische Wetmatigheid de Tijdsevolutie geheel in haar structuur omvat - en voor de innerlijke openbaringen voor de mens staat, zoals de Tijdsevolutie staat voor de uiterlijke openbaringen.

Wanneer nu de wetenschap de ban van de tijdsduur weet te doorbreken, dan zal toch zeker een subtielere tijds-verbreking voor de menselijke ziel eveneens dáár zijn en zich voor het menselijk verlangen openen - hoezeer ook afgewend van iedere inzet die wetenschappelijk is te noemen. Omdat hier een gebied wordt ontsluit, dat zozeer en geheel en al met de menselijke ziel heeft te maken. Een gebied, dat alleen kan worden ingegaan op de voorwaarden die de mens zullen worden gesteld door de geaardheid van zijn ziel zelf.

Voorwaarden die ontstaan door het verlangen in de mens, om zijn ziele-leven als eerste en enige voorwaarde voor zijn bestemming te laten gelden.

Hoe en waar is nu de entree voor de mens in deze innerlijke wetmatigheid - voor zijn vormende mens-wording? Waar verbindt zich het een met het ander? Hoe ontkomt hij aan de Tijdsherhalingen? En richt hij zijn leven naar een volkomen andere instelling, ondanks zijn leven in de Tijd?

Wel, de macht daartoe ligt in zijn onmacht - in een volkomen afhankelijkheid van wat uit dit gebied zich dan voor hem mogelijk zal maken. Besef van onmacht, besef van afhankelijkheid, voert door het verlangen van de ziel tot overgave aan dit gebied, waarin de Aandacht van God zich op Zijn schepsels richt - en op de wereld; het gebied waarin zich Gods Wetten van Schikking en Herschikking en van Behoud, zich in eindeloos geduld met de mens bemoeien. Het gebied waarin deze Wetten zelf weer hun voedingsbodem hebben: de mateloze Liefde wáárin God zich doet kennen voor Zijn schepsels.

12-5-1961

- - -

14: *Het Leven eist Wending om tot vollediger mens-zijn te komen*

Deze 14e bijeenkomst zal dit seizoen van ontmoetingen afsluiten en - naar we hopen - zullen zij in september wederom kunnen worden voortgezet. De afgelopen serie van bijeenkomsten heeft in een betrekkelijke vrijheid plaats gevonden. Bedoeld wordt dat u

zelf de vrijheid hebt gegeven, om in deze ontmoetingen de geheel innerlijke verbondenheid van de mens en het Kosmisch Leven niet voorbij te zien. En - naar we hopen - hebben deze avonden zich vooral daarin laten gelden.

Want hoe de maatschappelijke en wereldse toestanden zich ook tegenover elkaar verhouden; het Kosmische Leven en zijn wetten zijn een werking waaraan de hele schepping onderhevig is. En dus ook de mens, hoezeer hij zich in deze tijden ook mag ontpoppen als een al te ruige beeldenstormer in Gods Schepping - en een tomeloos geweld aandoet aan alles wat zo volmaakt en onnaspeurlijk zijn wortel in de Oerbron van alle Leven heeft.

Wat is de drang van de mens om zo in ieder opzicht het heft in handen te willen nemen, ondanks de grondeloze verwoestingen die kunnen ontstaan, wanneer de huidige vernietigings-machten toch zouden worden opgeroepen? Wat is de oorzaak van deze mateloze experimenteerdrang die zo geheel en al de mens - en meer nog eigenlijk alles wat leeft - voorbij ziet en in deze vernietigingsdrang wil betrekken? Waar ligt het fatale punt van deze tragiek? Waar ontglipte het aan de menselijke verantwoordelijkheid en kwam het in ongekende banen van vernietigingskrachten?

Het is alsof de zucht naar zelfbehoud tot een machtsdrang is gekomen, die blind en doof is voor het gevaar waarin de mens zichzelf toch ook betreft. Natuurlijk wil geen mens ondergang - noch voor zichzelf, noch voor de wereld. Maar de zucht naar een glorie die geen glorie is kleeft allen in meerdere of mindere mate aan. En wel - de glorie van de macht! En de wisselwerking van op- en ondergang in deze glorie, die zich op aarde steeds heeft getoond, heeft zijn grond en voedingsbodem in deze machtsdrang.

Zo staat de mens dan met een zekerheidsstelling die het teken van ondergang met zich voert. Een zekerheidsstelling, die hij niet had beoogd, doch wel gezaaid: ondergang door machtsbetrachting! En de doorgevoerde woekeringen hopen zich op en overal is dit het teken van de structuur der overheersing. En daardoor de ondermijning van de vrijheid van de mens zijn leven op aarde, dat het toch geschonken is en - naar we met zekerheid kunnen aannemen - voor een andere zekerheidsstelling dan ondergang; namelijk die van zijn 'behoud'. Behoud waarvoor? En voor wie?

De mens, die geënt is op 'Leven' en dit mysterie in geen enkel opzicht heeft benaderd anders dan door vormgeving, vormvermeerdering en vormvernietiging, hult zichzelf in een beeldenschijn - die steeds weer zich moet oplossen tegenover het Leven zélf.

Onze voetstap - hoe zeker ook gezet in deze vormen-wereld - zal zich moeten keren, daar het Leven dit van ons eist! En zal doen voltrekken in ons als een Wending, die ons tot een vollediger mens-zijn zal brengen. Daar de Geest van de mens - zijn innerlijk wezen - zich dan zal richten op zijn Schepper; in de onvergankelijke enige verbondenheid die door Hemzelf in Zijn schepsel is gelegd - naar Zijn Beeld.

2-6-1961

- - -

15: *Mens en Wereldbestemming*

Bij de heropening van deze maandelijkse bijeenkomsten lijdt het wel geen twijfel of velen van ons komen hier weer heen op grond van meer dan een gewoon besluit van ja en neen, van gaan of niet-gaan. Wanneer wij dus op grond van deze overeenstemming hier weer bij elkaar zijn, dan is dit toch van zeer aparte betekenis in ons persoonlijk leven.

Immers, de afgelopen bijeenkomsten hebben ons duidelijk getoond, dat de beantwoording van de vragen maar weinig van doende had met de instelling die de wereld tegenover deze vragen zou hebben gehad. Integendeel; deze weinig aan superioriteit overliet! Want wij weten van deze avonden hoe zeer juist deze instelling terzijde werd gewend en een volkomen andere levensorde ons werd voorgehouden. Die we maar niet zo aan ons voorbij konden laten gaan. Hoe zou dat ook hebben gekund! Want het bepaalde meteen onze eigen verbondenheid mét deze Levens Orde. Het droeg als het ware mee de waarschuwing:

KEN UZELF

Een zeer ernstige waarschuwing, die vooral op onze verantwoordelijkheid voor onze houding in de wereld wees. En hiermee is de zinvolheid van deze bijeenkomsten getekend.

Het 'Ken Uzelf' bleek in dit verband van niet weinig belang! Want minder dan zichzelf niet te kennen is welhaast niet denkbaar voor de mens. Vooral wanneer hij gezag en macht heeft! Intussen drijven wij eigenlijk zeer hachelijk op deze onkunde. Hachelijk tegenover de ware grond van ons mens-zijn. Hachelijk tegenover onze verhouding met de Enige die LEVEN schenkt en LEVEN behoudt. LEVEN dat in onaantastbaar heilig geheimenis ons doet worden - én zijn.

Worden - in het verborgen Geheimenis van een Gezag dat over allen en alles waakt.

Zijn - in de buitenkant van dit Geheimenis én van wat wij dan 'leven' noemen en ons wel en wee samenvat in het dagelijkse handel- en wandelleven van de tijd.

Is dan de zelfkennis mede betrokken in het wordings-proces? Is er nu een samenvatting mogelijk van het gezag dat het LEVEN van de mens behoudt én het leven dat hij in vrije beschikking als zodanig leeft? En ons in de wereld tot wereldlingen maakt, die dan de grond van de maatschappelijke verhoudingen aangeeft?

Zijn er nu vitale punten van overeenkomst?!

Sterker nog: is er samenvloeiing mogelijk, die dan in wisselwerking kan worden gebracht en tot een vermogen van de mens kan worden? Waarmee hij dan de wereldse instelling van de zin van het LEVEN zou kunnen opheffen naar de ware zin, inplaats van de miskenning hiervan. Immers, het kenmerk van het tijdsleven, het tijdsbestaan van de mens in de wereld, is nu wel tot één aaneenschakeling van chaos aan chaos geworden. Waardoor wij nauwelijks meer weten wat wij nog van het LEVEN verwachten kunnen.

Nogmaals, is er wisselwerking mogelijk tussen het LEVEN in de mens - dat nooit aflat hem te dienen - én het tijdsbestaan?

Zeker is zo'n wisselwerking mogelijk! Juist omdat deze werking zo nauw bij de menswording betrokken is. Want de mens in zijn tijdsbestaan is tevens dezelfde mens die in het Tijdeloze zijn worteling heeft - en niet uit te rangeren is als ware hij een tijdsverschijnsel en meer niet. Ja wisselwerking is mogelijk met de nimmer te ontzetten wetten van het LEVEN Zelf: de wetten van Liefde en Offering. Waarin de menswording geschiedt en ieder vermogen van de mens vernieuwen kan en daardoor iedere situatie waarin hij leeft en is. En de mens de wereldse situatie kan veranderen in de zin waarin mens en wereldbestemming elkaar vinden - als een wederzijdse noodzakelijkheid, voor het heil van alles wat leeft.

8-9-1961

16: *Het verworvene en het verworvene*

Dat wat verworven is in het menselijk leven, kan in het verre verleden tot en met nu worden samengevat in het woord kennis. Kennis op gebieden waarop de mens kan responderen als zijnde ten nauwste verwant met deze gebieden. Nu heeft dit - strikt genomen - de mens niet veel gegeven in de zin van zijn volledige roeping. Want - nietwaar - het is toch wel aan te nemen dat de mens zich niet alleen tot 'kennis' bekent in zijn mensbestaan; doch dat er gebieden zijn die nog in hemzélf én in het LEVEN tot openbaring kunnen komen en tot grote verinniging hiermee kunnen voeren.

Wanneer al in het verleden deze verinniging in enkele van de meest bijzondere mensen tot stand is gekomen, zo werd dit nimmer gemeengoed - en werd daarom naar de achtergrond van het leven verdreven als niet aan de orde zijnde diepzinnigheden. Niets is misschien als rampzaliger denkbaar voor de mens, want het beperkt hem tot die verschijningen in het leven, die niet kunnen stijgen tot de staat van hun roeping. Een roeping die juist niet door de mens is te bepalen, gezien zijn tekort aan vrijheid tegenover zichzelf en het LEVEN. Maar die hem zeker niet onthouden zal worden indien hij als de meest essentiële levensroeping de geestelijke oorsprong van zijn leven en het LEVEN gaat beseffen.

Hoe is deze vrijheid dan wél voor de mens te winnen en hoe is deze vrijheid in ons leven van hier en nu tot gestalte, tot vorm te brengen? En wat belemmert ons?

Wel, de gebondenheid aan de tredmolen van de tijd en onze eigen tredmolen daarin geeft een wel zeer vernauwd perspectief van wat men zich dan ook van deze roeping voorstelt. Want wanneer wij ónze roeping bepalen in het leven van de tijd - op een door ons gewenste of veroverde manier - dan is het juist die zelfde tijd die ons met een aantal van jaren aan banden legt. Omdat de tijd zelf onderhevig is aan inkrimping en uitdijning van tijdshoedanigheden, die aan eindigheid zijn onderworpen. Hoezeer men ook zou wensen deze of gene bepaalde tijdsduur nog te laten gelden tot een door hem gewenste tijdsperiode. Zodat wij rustig kunnen aannemen dat de tijd ons wel dient, maar niet afhankelijk is van onze opzeggingstermijn.

Toelichting:

Tijd als opeenvolging van gebeurtenissen,
is in zijn geheel een Oproep in de Ruimte.

Een mensenleeftijd is daaraan onderhevig,
omdat de tijd zelf aan ons verbonden is
als Kosmisch gegeven; als bijvoorbeeld:
Op- en ondergang als Kosmische maatstaf.

Het is dus een kritiek punt voor de mens, die toch eigenlijk het liefst de tijdsduur van zijn leven zelf ter beschikking zou wensen, inplaats van zo'n afhankelijkheid te moeten ondergaan in het eindigen van een tijdsduur, die niet door hem is te bepalen.

En niet voor niets is daarom het beschouwen van dit kritieke moment voor de meest ernstige mensen een groot wendingspunt in hun leven geworden. En met recht! Want indien alles toch zo afhankelijk zou zijn van tijdsduur, waar zou men zich dan nog in het leven zo voor inspannen? Men zou zich bepalen tot het hoog nodige en meer niet!

Wat is het nu in de mens, dat zich eigenlijk niet laat imponeren door de tijdsduur van het leven op aarde en dat hier juist in dit korte tijdsbestel een onbekommerdheid geeft, alsof dit

niet zo lag? Immers, de velen die de mens voorgingen in leven en sterven, boden weinig bemoediging voor dit alles. Behoudens de enkelen die dit als uitgangspunt van het LEVEN namen, waren zij voorgangers - en meer niet.

Ja, wát is het dan in ons mensenleven dat zich toch eigenlijk niet laat imponeren door de tijdsduur (van zijn leven op aarde) en hem juist in dit korte tijdsbestel bij deze afhankelijkheid een onbegrensde onafhankelijkheid meegeeft en hem over de tijdsgrens doet bouwen en bouwen?

Dat is de werking vanuit zijn eigenlijke mens-zijn. Maar dan van een mens-'zijn' in de volle betekenis. En niet in de eenzijdigheid van kennis vergaren en meer niet. En daarmee te pas en te onpas manoeuvrerend alsof dit dan een tijdsverovering zou zijn, die de mens een ongekeerde mate aan tijdsduur zou geven, die als uitdijning van de maat zou moeten worden gezien. Nee, hoezeer ook kennis de plaats in ons leven inneemt als de enig betrouwbare maatstaf van de wetten der samenhang der dingen - het is niet afdoende voor het ganse en volledige mens-zijn. En het is een ernstige misvatting dit als een zodanige basis aan te nemen en daarop het mensenleven te vestigen.

Zo naderen wij dan het kardinale punt in ons eigen levensbestaan. Het punt van 'te zijn' of 'niet te zijn' in een orde van samenhang waarin zich de ondoorgrondelijke Predestinatie voor schepsel en Schepping voltrekt, waarin tevens de Tijd-Ruimtelijke gebeurtenissen voor de mensen wel hun bestaan hebben, maar alleen als benodigde eisen die worden toegediend voor de bewustwording van het gepredestineerd gaan - niet afhankelijk van de Tijd-Ruimtelijkheid, maar geheel in de eigen geworteldheid van zijn wezen in het ganse Scheppings-procédé. Predestinatie, die nog nimmer door kennis kon worden tegen gehouden noch bevorderd, doch integendeel volkomen afhankelijk is van het Mysterie dat Predestinatie gelijkelijk met Dood en Leven omvat.

6-10-1961

- - -

17:

De strijd in onszelf, om onszelf

De indrukken die ons op deze avonden steeds weer doordringen - zij het zó of zò - zullen zeker hun doorwerking wel hebben op onze voortschrijdende mens-woording. Die - hoe langzaam dit zich ook aan ons voltrekt - nimmer stilstaat en steeds meer wordt opgenomen - óók in onze eigen waarneming. En dit geeft zeker een ongekeerde horizon, maar daardoor ook volkomen andere maatstaven voor onze verantwoordelijkheid.

Natuurlijk wordt ons niets opgedrongen. Nimmer eist het LEVEN dit of dat van ons, maar de in-eigen Kern van de mens zoekt juist de Kern van het LEVEN! En zo ontstaat de strijd in onszelf, om onszelf.

Een merkwaardige strijd! Die niet weinig attentie van ons vraagt en zich altijd weer aan ons opdringt, omdat wij langzaam maar zeker ontdekken dat wij alleen daar en daarvoor op de wereld rondgaan. En dat de verhoudingen van ons mensen onderling - harmonisch of disharmonisch (en tevens ons lot) - daar geheel en al mee betrokken zijn. En wel in een alles overheersende therapie samengevat. Geen mens zou dit ooit kunnen bedenken of in werking zetten, met enige kans van slagen voor het bestemde doel. Want het is niet aan te nemen dat dit alles doelloos zou zijn. Aangezien deze therapie zelf in een onwrikbare

Levenswet is opgenomen, die het Doel steeds meer nabij leert kennen en verstaan.
De beproefde instelling van een mens hierop is zeker die van een die opgenomen is in een geheel, waarin hij een deel en toch ook weer één geheel is. En dit zal zeker in hemzelf een onbeperkt ruimtebesef oproepen, waarin de kleine en grote gebeurtenissen hun plaats vinden - zonder afbreuk te doen aan het geheel.

Tot zover heeft het dan een alleszins doeltreffende werking - maar verklaren doet het in wezen niet veel aan ons, omdat ons ruimtebesef zich soms zo kan vernauwen, dat het alles maar troosteloos schijnt en ver van het zo gehoopte verloop van ons leven af. Maar is dit eigenlijk wel van invloed op het verloop in ons en buiten ons - van dit proces?

Nee, zeker niet. De omvattende therapie is nu eenmaal vanuit zichzelf aanpassend, in al de bewustzijnstoestanden die de mens doormaakt. En werkt verklarend en meteen tot begripvormende levensintenties. Toch is dit maar één van de meest algemene vormen van hetgeen ons overkomt. Algemeen voor ons begrip, maar toch doorwerkend naar diepere levenservaringen en levensontplooiingen.

De gedachte dat er zo'n constant proces met ons ieder persoonlijk aan de hand is, ligt maar ver van onze levensoriëntatie af. Omdat wij ons in geen enkel opzicht hier een voorstelling van kunnen vormen. En wij dus maar in een vreemde verlegenheid met onszelf komen te staan, wanneer zich dit zo nu en dan toch klaar en helder voor ons innerlijk oog ontsluit. Dit zijn dan tevens de spilpunten in ons leven, die willens en wetens worden ervaren en sterk aangrijpend inwerken.

Hoe realiseren wij nu datgene, wat ons als innerlijke aanwijzing overkomt?

Wel, niets is zo moeilijk in een algemeenheid te plaatsen als een dergelijke ervaring. Eén ding is zeker, het rijmt zich maar zelden met de gangbare opvatting van het leven en vraagt om een herziening van deze opvatting. En zo treedt een conflict op, niet alleen buiten onszelf, maar vooral in ons. En de strijd in onszelf, om onszelf begint.

Duidelijk tekent zich het willen en niet-willen tegen de achtergronden van ons bewustzijn af; en duidelijker wordt de grenslijn van dat wat zich verzet en dat wat een hogere levenseis opwerpt - en een andere maatstaf van levensverantwoording.

Is deze strijd dan niet te ontlopen, vragen wij ons wel eens af? Moet het tegen onze gewone levensopvatting, die we al zo gewend zijn, werkelijk deze strijd strijden? Zijn we wel verantwoord vele bestaande vanzelfsprekende algemene opvattingen van samenleving zo maar ineens te verwerpen? En dit leven te verwisselen voor een leven waarin de bekende normen en vormen hun waarden voor ons gaan verliezen? Kortom, een levenswending die nu niet bepaald aan al onze eisen van de bestaande gang van zaken voldoet.

Zeker is het dan ook waar dat het strijdpunt zich opwerpt van te zijn wie we zijn, of waar te blijven - indien we deze wending welbewust zouden ingaan. Met andere woorden:

De strijd in onszelf, om onszelf - is het dwingen van
onze innerlijke Kern naar de Kern van het Leven.

Hoe verhoudt zich nu deze innerlijke Kern van de mens tegenover de Kern van het Leven?
Hoe kunnen wij erop vertrouwen dat het diepste leven in ons het juiste wil - en doet? Hoe kunnen wij beginnen en hopen op een leiding die ons helpt de feilloze stappen te doen?

Want te groot is het risico voor de mens in dit volstreekte niemandsland, om maar wat in ogenschouw te nemen en dan maar een keus te maken.

Het laat zich echter juist niet kiezen!

Het is - wonder boven wonder - een wederzijdse volstreekte eis; die van het Leven in ons - en buiten ons. Het zoeken van de Kern naar de Kern. En alles wat zich daartussen opwerpt

is onderhevig aan dit proces - en laat geen andere mogelijkheid toe.

Het is ons eigen wezen dat bepaalt hóe - en wat wél en niet toereikend is in dit proces. Ons wezen, dat geheel mee opgenomen wordt in deze werking, die waarlijk 'Leven' mag worden genoemd. En niet afhoudt te manifesteren wat LEVEN vermag. Dan niet als een zich af en toe meldende alarmschel - maar als een constante innerlijke bevestiging van eigen levensbron, en daardoor reeds over de grens van de tijd heen. En door de tijd niet meer te onderwerpen aan beknellingen van dood en ondergang!

Het is wel een adembenemende ervaring om zo in het Leven zelf de dood te ontmoeten - en het hoofd te bieden aan de grootste aller wanen: dat ondergang Opgang zou kúnnen beletten. Juist daar waar deze beiden elkaar ontmoeten op het Wendingspunt van een zich ontsluitende Schepping in wereld en mens.

3-11-1961

- - -

III-C: *De Inleiding van 7-10-66 (tijdens de 46e 'Vraagavond over Economie')*

Gods Economie de enige Bron

Het wordt nu bijna het achtste jaar, dat deze economische avonden plaatsvinden. En zeker is er voor hen die deze avonden eerder hebben meegemaakt een bepaalde verwachting over hoe de verdere voortzetting nu zal plaatsvinden; ná de vele reeds gegeven belichtingen over het 'Leven', de mens en zijn verbondenheid aan Gods Economie in de wereld - die dan zijn weerklink vindt in het maatschappelijke leven.

Toch is het voor de mens een volkomen geslotenheid, dat Gods Economie te verbinden zou zijn aan de economie in de maatschappij - en daarmee zelfs een eenheid zou vormen, reëel, zonder enige fantastische dromerij. Het is immers zo'n wijd uiteenlopend verschil, deze beide, dat het niet te verbinden schijnt. Omdat de mens tegenover Gods Economie met de mond vol tanden staat. Daar deze elke menselijke fantasie en dromerij volkomen overtreft - en zijn oordeel hierover verloren gaat als een speld in een hooiberg.

Toch is het ook niet denkbaar dat enige daad in de wereldse én in de maatschappelijke economie niet zou zijn terug te brengen naar Gods Economie. Zij het dan dat deze in een volmaakte samenhang is met alle bestaande facetten van het komen en gaan der dingen, die dan de mensheid dienen in hun leven, hun levensbehoeften en bestaansniveau's. Maar hoe vindt de mens daar zijn oriëntatie in, om tot een doorvoering te komen in de economie van het maatschappelijke leven? Wáár is het aanknopingspunt; en hóe herleidt men dit in de levenspraktijk van de dag - zonder dit te laten verzanden of verwateren in talloze verwarringen en grof materialisme én -- fantastische dromerij?

Het is wel zeker dat de mens zijn gerichtheid op het Leven grondig zal moeten herzien, wil hij het aanknopingspunt vinden in de Economie van God. En wel in de hoofdstromingen van het Leven, namelijk:

leven en laten leven!

Zuivering in de mensverhoudingen - en bereidheid voor het erkennen van zijn onmacht tegenover de gang van het Leven, die voor ons allen geldt. Erkenning van zijn beperkte kennis van de Levenswetten, die Gods Economie regelen en tot uitvoerbaarheid brengen voor de mens.

Wat zijn deze Levenswetten dan - en hoe zijn deze te hanteren voor de mens?

Deze Wetten zijn:

- I De Wet van de grondlegging voor alle groei.
- II De Wet van behoud, die het evenwicht in stand houdt – in de mens en in de Schepping.
- III De Wet van Transformatie van de krachten en de levensbeginselen in de mens - door opbouw. En door demontering van vormen en materie op alle gebied, die niet meer kunnen dienen voor de levensontplooiing van de mens - en dan te hanteren door de mens naar de mate van zijn eigen mensontplooiing.

Want nog altijd is het waar en geen utopie, dat er op dit gebied pioniers zijn, die de grootheid van Gods Economie trachten te herleiden naar de economie van de maatschappelijke samenleving. Altijd weer was en is het struikelblok de grote passiviteit van het collectieve mensbewustzijn, dat zich maar traag voor een algehele hervorming wil inzetten. Omdat dit eist een omzetting van zichzelf tegenover het geheel - en dit is niet eenvoudig. Want het is wel duidelijk dat de genoemde Levenswet 'Leven en laten leven' de grondslag vormt voor deze omzetting.

De striktheid van deze Wet is bepalend voor het slagen van een verbondenheid en kanalisering van Gods Economie naar de wereld - die langs hetzij gekende of ongekende banen, dóór de mens hun beslag moeten vinden in de samenleving.

Met andere woorden: De volmaakte Economie van God, vastgelegd in de Levenswetten waaronder het leven van de mens op aarde is gesteld; deze Wetten zullen de mens leiden naar de Economie van God. Omdat dáár waar de pioniers op dit gebied niet verder kunnen, deze Levenswetten zich uitdrukken in een vorm, waar het collectieve bewustzijn der mensheid in wordt ontmoet; waar deze grondlegging zonder uiterlijke forcering binnenvloeit dáár waar het direct tot vrucht kan komen.

Zeker vraagt dit pionierschap een niet gering verstaan van Gods Economie en Zijn Wetten. En bemoedigend is het te weten dat elke drang om op deze wijze de menselijke economie te richten naar die van God, op grote schaal de kans wordt geboden. Want steeds zoekt het Leven uitdrukking via de mens naar de wereld. En steeds stromen de kansen zijn leven binnen!

Maar het eist een vrijkomen van de collectieve acties en reacties in het eigen innerlijk leven - en een gerichtheid van zijn leven naar een onpersoonlijk oordeel en daardoor vrij van collectief kortzicht. Is de mens hiertoe in staat? Is het de mens gegeven tot een levenswandel te komen die hem zo bruikbaar doet zijn voor het geheel? Is dit - goed beschouwd - niet zijn levensopgaaf? Is het niet duidelijk dat de mens met zijn maatstaven van 'Leven en laten leven' faalt, indien hij zich hiertoe beperkt? Omdat hij - hoe dan ook - weet dat de maatstaf van het Leven de veer van zijn leven kan doen buigen of breken door de tijd, alsmede de onderliggende mensverhoudingen ín de tijd.

Want de tijd staat niet kwaadaardig tegenover de mens zijn streven en falen, maar verguist zijn aard niet, die dan is

dat tijd, tijd is!

En geeft en neemt evenzo onder de Levenswet van 'Geven en nemen'. En de mens is hij ten dienste en schuift en verschuift de tijdsbodem van de mens, al naar de mens dit vraagt of verwerpt. Voor de tijd is het collectieve bewustzijn geen gebondenheid. Omdat dit bewustzijn zichzelf ondergraaft en geen tegenweer heeft anders, dan dood-lopemde onmacht.

Zo staat dus de tijd eveneens aan de kant van de mens, de tijd die nodig is wanneer hij Gods Economie als de enige bron weet en die dan herleiden moet naar de economie van de wereld - in dienst áán God én de mensheid. Omdat hij in Gods Economie opgenomen is.

Want ieder die zijn leven in dienst stelt van Gods Almachtige Bemoeienis met de mensheid, zal worden gegeven wat daarvoor nodig is, in een ongekende volmacht!

7-10-1966

- - -

In november 1966 werd aan de Inleiding op de 'Vraagavond voor Economie' nog toegevoegd:

Het Leven van waaruit de Wetten van Gods Economie de levensadem wordt gegeven voor het onvoorstelbare Levenspatroon.

Waarin de menselijke maatstaven van economie mee worden opgenomen tot voltooiing hiervan, indien deze in waarachtigheid worden geboden als dienst. Daar Gods Economie het minimum van duisternis keert tot een maximum van Licht - en het maximum van Licht vormt tot de enige Vrede die de aarde zó nodig heeft en verlost van de ballingschap der materialistische ondergang.

- - -

naam 'vraagavond', als opgave tot formuleren, maar het te verstaan als kans het in formule verstrikt zijn te mogen zien wijken voor geheel ander Perspectief.

De Zin en Bedoeling van de vraagavonden ontstijgt aan alle woorden, daar het Woord wekt en Bedoeling niet gegrepen of begrepen kan worden, alleen in volstreekte overgave zich kan voltrekken aan het schepsel. Is dit waar?

ANTWOORD: Deze avonden zijn zeker niet toereikend voor deze belichting - maar zullen uitermate doeltreffend zijn, indien wij indachtig zijn aan de werking die deze avonden in ons persoonlijk te weeg brengen. En ons tot een besef van de mogelijkheden kan voeren, indien wij de belichtingen op het 'Ken Uzelf' ter harte nemen, zoals dat op deze avonden werd getoond. Waardoor de bedoeling van deze avonden zeker gelijkelijk zal worden ervaren.

VRAAG: Het 'Ken Uzelf'. Je bent er zo lang mee bezig, maar je leert jezelf nooit kennen. Is het niet net als een eindeloze rivier? Wij komen er nooit mee klaar omdat wij zelf veranderen.

ANTWOORD: We hebben het over de verborgen en de uiterlijke kant van het Leven gehad. De drang geestelijk te willen leven zal ontsluiting meebrengen van het raadsel 'de mens'. Wanneer wij ons met het verstand begeven in de raadselachtigheid, dan geeft dit het gevoel dat er geen eind aan is. Niet aan geboden mogelijkheid, maar aan luiheid van ziel, dat je steeds minder van jezelf ontdekt!

Opmerking van één der aanwezigen op 3 november 1961: Er is een merkbaar verschil in sfeer tussen het begin van de bijeenkomsten en nu. In het begin was er een volstreekte onwil merkbaar om te accepteren van wat als antwoord op de vragen werd gegeven. Onwil, omdat men het volstrekt onzin vond in het licht van de sfeer waarin wij in het maatschappelijk leven leven. Thans is er geen onwil maar ontvankelijkheid!

Op de vraag: In hoeverre hebben deze avonden zekere verwachtingen opgeroepen voor alle deelnemers aan deze avonden? Verwachtingen die zo'n plaats hebben ingenomen, dat allen iedere keer weer komen! kwamen de volgende reacties:

In het begin waren het niet zo zeer verwachtingen als wel speculaties over de bedoeling met deze avonden. Later kwam het gevoel dat er iets (van ons) wordt verwacht. Niet als een verwachting waarbij een eigen doel wordt gesteld, maar de verwachting van een werking die individueel wordt ondergaan en ook persoonlijk werd ervaren.

In de verwachtingen die deze avonden meebrachten was een ontwikkeling kenbaar. Eerst was er wel een idee. Er was echter niet zozeer sprake van iets onbekends wat tot openbaring zal komen, maar er wordt openheid bewerkt. Van een andere kant gezien kan men zeggen: anders ingesteld zijn tegenover het onbekende. Onbekend tegenover wat aanvankelijk zo onbekend was, dat we het niet eens onbekend noemden. Ook heeft onze geneigdheid alles in de beschouwing te trekken een dankbare knauw gekregen.

Het hierbij gemaakte onderscheid van openheid is enorm belangrijk. Het gaat om openheid in onze ideaalstellingen en ideologieën.

Hier werd het volgende commentaar als ANTWOORD toegevoegd:

Wat zo getroffen heeft is, dat onze verstarringen zijn aangeraakt. Ook de beeldingen in onze ideaalstellingen en ideologieën. De Inleidingen voor deze avonden raken specifiek iets bij ons aan. Op economische avonden denken wij iets over economie te horen. De economie werd echter niet vertreden, maar kreeg meer mogelijkheden. De economie wordt mee opgenomen in de elementen die de natuur de mens verschaft. De mens als beheerder

in de elementen die de natuur aan de mens verschaft; de mens als beheerder van de schatten der natuur, die de Schepping levend doet worden.

VRAAG: De gezamenlijkheid op deze avonden is iets opmerkelijks. Wij kunnen deze avonden ervaren als therapie, die gepoot is op een groep, in een gezamenlijkheid. Het leven presenteert de individuele therapie. Wij ondergaan het individueel en dat maakt het moeilijk het gezamenlijke geheel te vatten!

ANTWOORD: Zonder dit te weten staan wij categorisch voor wat wij ondergaan als Aandacht.

VRAAG: Indertijd heeft de heer Kaiser gezegd: 'nu wordt er nog gesparteld, maar dat zal wel verminderen.' Dit gebeurde ook. Voor de econoom waren de avonden aanvankelijk teleurstellend. Alle steunpilaren werden weggetrokken, maar er is een hogere waarde voor terug gekomen. Er is een geweldig iets dat ons beschermt, een bescherming die de wetenschap niet kan bieden.

ANTWOORD: Ja.

VRAAG: Onze verstarringen projecteren wij op anderen. Nooit gedacht dat men zo kon samen zijn en over dergelijke dingen kon praten. Het is een feit dat ontvankelijkheid en openheid ook bij anderen bereidheid ontmoet. Als je de moed opbrengt er over te praten, dan blijkt dat mensen bereid zijn er veel meer op in te gaan dan men heeft verwacht.

Het gaat om de liquidering van de vanzelfsprekendheden. De vloeibaar making. Dan wijkt de starheid. Dan blijkt dat niets vanzelf spreekt, maar dat tot je wordt gesproken.

Als je na zo'n avond thuiskomt, dan wordt je gevraagd eens wat te vertellen en dan sta je met je mond vol tanden. Toch ben je iedere keer weer blij als je kunt gaan. Iets wordt in je los gemaakt en verandert in jezelf, wat je kunt waarnemen.

ANTWOORD: Je bent blij dat er iets met je gebeurt dat nog niets brengt maar wel wegneemt in een meesterlijke therapie.

VRAAG: Er is een klankbord in ons waarvan wij niet wisten dat het aanwezig was. Het speculeren over, het zich bewust bezig houden met wat op deze avonden wordt beoogd met ons, is een gevaar. Tegengif hiervoor is dat op het eerste het beste moment dat je in de knoei zit, het moord en brand geschreeuw spontaan opklinkt.

ANTWOORD: Dat stemt met het kind-zijn. Want het is als het kind in de wieg, dat schreeuwt om de moedermelk en de moeder niet kent -- wel weet.

VRAAG: Naast een zekere blijdschap voelt men ook vaak een zekere droefheid. Droefheid over een falen waarmee men wordt geconfronteerd.

ANTWOORD: In de Inleiding (november 1961) werd een belichting gegeven op wat smart is. Smart geeft verdieping en dit helpt ons onder andere in onze ontoereikendheid Hem ten dienste te zijn.

VRAAG: In de Bhagavadgita staat: 'Langs welke weg de mens tot Mij komt, langs die weg treed Ik hem tegemoet.' De bron waaruit het komt moet dus diep zijn.

ANTWOORD: Ja. Vijftien jaar geleden werd mij aangezegd: 'inzet voor genezing, kunst en economie'. Deze laatste was ik schoon vergeten toen ik hier plotseling mee moest beginnen. Daarna kwamen de dames-avonden, een scheiding van mannen en vrouwen die ontzaglijk zinvol is.

2: *Waarom vraagavonden over Economie?*

VRAAG: Wat is de essentie van economie?

ANTWOORD: De essentie van de economie is haar verbondenheid met de wetmatigheid van de natuur. Die zich in haar structuur verenigt tot haar bron van werkzaamheid. haar opdracht is deze bron nimmer in zich te laten ontwrachten tot enige kunstmatigheid. Wanneer dit toch geschiedt, scheidt zij zich van haar levensbron af en moet zich langs allerlei kunstmatige wegen staande houden. Tot de niet tegen te houden radicale instorting van de kunstmatige structuur geschiedt. En het verloren contact met haar levensbron weer moet worden hersteld, op grond van een instelling die gelijkwaardig is aan haar opdracht: de mensheid te dienen in haar Levens-Opgang.

VRAAG: Het woord economie betekent: doen van de huishouding. Moeten we onder heilseconomie verstaan de huishouding die God heeft met de wereld?

ANTWOORD: Huishouden van God in de wereld is die Economie die in en door alles heen ondergeschikt is aan de Schatkamer der Natuur en de wetmatigheid der natuurwetten. En in onderlinge samenwerking zijn. Deze Economie wel te onderscheiden van de kunstmatige economie die nu in de wereld hoogtij viert.

VRAAG: Moeten wij onder 'kunstmatig' verstaan wat door de mens wordt gedaan?

ANTWOORD: Wat de mens als inmenging ten beste geeft, zal steeds ondergeschikt moeten blijven aan bovengenoemde wetmatigheid. Anders is zij kunstmatig. Alles wat meewerkt aan de Levens-Opgang van de mens is in samenwerking met de evolutiekrachten in de Economie van God voor de mens.

VRAAG: Levens-Opgang wordt toch niet in materiële zin bedoeld?

ANTWOORD: Alles omvattend wat Levens-Opgang van de mens is.

VRAAG: In welke verhouding staat arbeid tot economie?

ANTWOORD: Arbeid staat tot de economie in een wisselwerking, waarbij zij elkaar in evenwicht moeten houden. Wanneer één van beide wordt ontwracht ontstaat er een overvloed of een tekort. De natuur van de mens zal zich steeds verzetten tegen een van deze twee uitwassen en kan een goed bepaler van de behoeften zijn. Daar ontwracting van één van beide de menselijke natuur geweld aandoet en algehele verwarring ontstaat. Waar dan wel duizend uitwegen voor worden gezocht, doch te kunstmatig en te veel gericht op een staat van macht, inplaats van op een staat van Recht. Recht voor de mens om te leven in de opdracht: de werkman is zijn loon waardig - en geheel in deze zin evenwijdig is geënt op de bron van leven en laten leven, de enige kracht die de Economie verbindt in haar opdracht met de arbeid.

VRAAG: Kan de natuur ook als spelbreker optreden? Als invloed altijd van hogere orde?

ANTWOORD: Als de natuur spelbreker is, herstelt de natuur dit in een hogere orde, dus hogere mogelijkheden voor de mens.

VRAAG: De ingreep van de mens op de natuur is zeer groot. Wat de verdeling van mineralen en grondstoffen betreft, is het juist dat wij hierbij alles zo gauw mogelijk opmaken? Kortom geforceerd alles onttrekken. En geldt dat forceren ook niet bij landbouw en veeteelt? Is het mogelijk hiervoor in de Nieuwe Economie bepaalde richtlijnen te geven, opdat wij onderkennen waarvoor wij nu staan?

ANTWOORD: De mens is met zijn ingrepen in de natuur geheel onderhevig aan de Wet van Behoud, die tevens de balans-naald in de Schepping is. Het zou de mens niet mogelijk zijn daar ooit onderuit te glippen, hoe ver de mens ook zijn experimenteerzucht zou laten gelden. Integendeel, de autoriteit van de mens is beperkter dan hij vermoedt. Want nimmer laat de natuur zich geheel doorgronden en zal alleen misbruik laten gaan, wanneer dit tevens Opening geeft voor de volgende rangorde in de evolutie.

De Wet van Behoud - als Balansnaald in de Schepping - is gericht op datgene in de mens wat zijn uniekheid waarborgt. Hij is ook de balansnaald in ons, die onze tijdservaringen selecteert en behoudt wat van blijvende waarde voor de mens is. De rest verdwijnt in - wat eens werd genoemd - de zinkput van de tijd. De werking van de Wet van Behoud leidt nooit tot een herhalingsproces. Waar de uniekheid van de mens in het oog wordt gehouden kan dit proces niet optreden. Wat uit de Bron van alle Leven op ons toekomt is gloednieuw en vast niet voor ons privé bedoeld; niet om voor onszelf te houden. Wat naar de mens toe is gericht is manifestatie van de Wet van Behoud. Onze bestaande opvattingen van materieel verdelen en behouden zijn echter ontoereikend voor de golfslag van de kosmische evolutie. De zoekende mens zal nieuwe mogelijkheden kunnen zien.

VRAAG: De natuur die ons omringt met haar niet te evenaren schoonheid en bouw is in wezen in onze ogen zeer wreed. Wordt - hoe meer de mens wordt verheven uit deze valleien van wreedheid en bestialiteit - werkelijkheid waarvan de profeet Jesaja getuigde (in zijn voorlaatste hoofdstuk, Jes.65) over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde?

ANTWOORD: Dat wat in de natuur geschiedt is niet wreed of bestiaal. Omdat het onbewuste levens-verdelging en levens-behoud manifesteert. Want niet het Leven doodt, doch het Leven verslaat vorm op vorm en breekt zo de stagnatie van tijdelijke vrucht-van-leven! Wreedheid wordt bestiaal indien het menselijk verstand de rol speelt van de belager in bewuste verdelgingslust; of zich dit nu in de zo hoog geprezen jacht op klein of groot wild, of op mensen onderling manifesteert. Daarom werkt dit op de mens en de mensheid terug - en kan alleen worden opgelost door zichzelf als losprijs daaraan te onderwerpen. De profetie van Jesaja duidde op de nieuwe Hemel en Aarde, als gevolg van wat zich door het Offer van Christus kosmisch wel in die zin moest veranderen.

VRAAG: Waarom wordt deze vraagavond op de uitnodiging nog altijd (november '63) 'Vraagavond over Economie' genoemd? Heeft de handhaving van deze betiteling of deze naam zelf een diepere betekenis?

ANTWOORD: De vraagavonden worden zo genoemd omdat ze dat in de meest volstreckte zin van het woord zijn. Waar de maatschappelijke economie mee in is opgenomen. Gods Economie is immers Zijn Werk in de mens en in de Wereld. En deze avonden zijn alléén hier op gericht. Het betreft hier dus niet de economie in de wereld en in z'n wereldse vorm; maar het betreft hier die economie, die vanuit die Tijdeloosheid vorm aanneemt op een onnaspeurbare wijze - en zich dan in onze maatschappelijke verhoudingen manifesteert als economie. U begrijpt toch wel dat in een Schepping - waarin alles tot op een haar na onder een wetmatigheid valt - dat je niet op eigen houtje een economie kan opbouwen of in stand houden. Maar dat hij ergens uit wordt gevoed! En daar heb je dan een tijdelijke vorm. Maar de hele economie schreeuwt om een andere vorm. Dat is gunstig, dat is een bewijs dat het leven wat in die economie opgesloten zit, voelt dat er expansie moet komen - expansie van vorm, van verhouding! Want de mens is er niet voor de economie; de economie is er voor de mens - nog altijd!

VRAAG: Dan zal er toch ook een soort van hogere rationaliteit bestaan?

ANTWOORD: Waarom?

VRAAG: Dat kan ik niet beantwoorden. Maar wij praten altijd over rationaliteit en streven is in maatschappelijke zin ook een rationaliteit. Ik zou me kunnen voorstellen dat er een heel hoge vorm van rationaliteit is waar wij naar toe zouden moeten groeien!

ANTWOORD: De rationaliteit die wij nog altijd voorstaan in de economie, zal wel geen afspiegeling zijn van die rationaliteit die u noemt en bedoelt. Omdat de rationaliteit in de economie sterk is gericht op een beeld, of liever: op een fundament waarop onze bedoeling van economie is geschoeid. Zeer eenzijdig, op z'n zachts gezegd zeer gericht op vraag en aanbod, terwijl de hogere Economie eigenlijk geheel is gericht op het geheel - om dit als een onverbreekelijk geheel te laten zonder dat er offers vallen. Wat wij van onze maatschappelijke economie zeker niet kunnen zeggen. Van God uit zal de toepassing van de economie nooit een menselijk offer vragen, of een menselijke benauwenis - of offers van groepen, benauwenis van groepen.

VRAAG: Betekent dat, dat wij, wanneer wij in het dagelijks leven handelen moeten, ons niet langer gebonden moeten geven aan het wetmatige economische denken dat uitgaat van het beginsel dat het zwakste sterven moet?

ANTWOORD: Zeer zeker. Dat is de ene kant. Er is nog een héél andere kant. Die is - en dat betreft heus niet alleen de economie, maar het betreft eigenlijk alles wat onze verhouding tegenover onze werkzaamheden en maatschappelijke verbondenheden raakt. Die kunnen we natuurlijk niet in een handomdraai naar de door ons gewenste richting wenden - dat gaat niet. Maar het gaat vooral om onze eigen innerlijke houding tegenover datgene wat wij moeten hanteren, gebruiken - en moeten plaatsen in de maatschappelijke orde. Dat is onze persoonlijke opgaaf.

Wanneer wij dit doen, dan vormen wij in onze combinaties, in onze maatschappelijke combinaties van menselijke verhoudingen een heel merkwaardige werking. Die we dan wel niet zo een, twee, drie kunnen constateren, maar die opening brengt voor wat de vrager noemt: het behoud van het kleine. De verheffing van het kleine en het zien van het onontbeerlijke van het kleine, omdat dit minstens even belangrijk is als het grote, omdat dit de grootheid zogenaamd bepaalt; vorm geeft, aanzijn geeft.

VRAAG: Ik herinner me dat dit al vaker aan de orde is geweest en dat toen een van de aanwezigen zei: ik ben hier gekomen in de verwachting dat hier over economie zou worden gesproken, maar in al die avonden is er iets in mij veranderd - en daardoor sta ik anders tegenover de economische vraagstukken en beïnvloed die op deze wijze. Dat is toch al een direct uitstijgen boven de biologische gebondenheid van de mens, de animale gebondenheid waarin het kleinste, het zwakste wordt vernietigd, verslonden, moet verdwijnen, zich móet offeren om de sterkste de kracht te geven het geheel in stand te houden. Hier wordt thans opgelegd juist het omgekeerde hiervan, van het grote: bestaan bij de gratie van het kleine, in hogere zin.

ANTWOORD: Het is ook altijd het allerkleinste wat het grootste moet worden. Dat ligt in de hele gang van de evolutie. Bij de biologische gebondenheid was natuurlijk een grote angst de grond. Levensangst, wat zich eigenlijk samenbundelt als een sterk egoïstisch gericht zijn op zelf-behoud. De wending die komen gaat en waarschijnlijk volop aan de gang is, dat is - en dat kunnen we aan alle kanten zien - dat men nog wel niet het kleine verheft op de plaats van het grote, maar dat men toch voelt dat men iedereen zoveel mogelijk in alles moet betrekken - naar een punt toe dat voor alle mensen het meest aanvaardbare is om te

leven. Dat zien we op het ogenblik heel sterk overal links en rechts te voorschijn komen. Bijvoorbeeld het helpen van de onder-ontwikkelde gebieden, het --- je zou bijna zeggen: een aarzelend maar toch doorzettend gevoel van broederlijk proberen hier op aarde tot een samen-gang te komen. Dit is zeer zeker een wendingspunt.

Want de mens is met de gerichtheid op zichzelf niet klaar. Er is iets in hem dat werkt waardoor de gerichtheid anders gaat worden. Naar het andere - het 'Jij' - dé andere. En dit zal natuurlijk in de denksferen ook een verandering teweeg brengen, waardoor we misschien plotseling zullen zien dat het vanzelfsprekend is dat we het zo doen. Zoals we het nu toch eigenlijk al vanzelfsprekend vinden om waar nood is - in welk land ook - te helpen en de hand niet op de beurs te houden. Enzovoort, enzovoort.

We zien het in grote lagen op allerlei gebied doorbreken. En de opening van een bepaalde evolutie - van een bepaald evolutie-gegeven - valt natuurlijk altijd samen met datgene wat in de evolutie wordt geopend door de Enige Die de evolutie leidt. Wanneer dus de mens innerlijk z'n denken ook maar radicaal wil omzetten naar wat hij voelt dat aan de orde komt - en dit op de meest serieuze en ernstige wijze doet - dan kán niet uitblijven dat hem uitweg geschonken zal worden in de verknoopte oude wijze van het - in dit geval - bedrijven van economie en economisch denken. Het is dé kans voor degene die pioniersbloed in de aderen heeft. Juist dit merkwaardige randgebied biedt dit, dit nieuwe gebied waar wij op komen te staan - dat niet meer zó kan zijn gericht zoals dit altijd is geweest.

VRAAG: U hebt gezegd: het hindert helemaal niet wat een mens doet - maar ligt in hetgeen een mens doet niet een diepere betekenis?

ANTWOORD: De geschapen wereld is in zijn wonderbaarlijke en onbegrijpelijke verschijning van een overweldigende orde in alles. Zo, dat 't het kenmerk draagt dat deze geschapen wereld niet van de mens is. En wat hindert het dan wat je doet? Het is toch allemaal even heilig? Dat het lot van de mens zo is dat hij ergens terecht komt waar hij denkt dat hij zich het beste kan ontplooien, valt altijd samen met een lotstherapie, die tot het besef voeren móet dat alles wat hier is, even heilig is. En de waan in de wereld, van die is dat - en dan dát - en dán dat - nu, dat is een waan hoor! Dat verzeker ik u!

Omdat de grootheid alleen bepaald wordt door een standaard in het leven, die nu juist niet van mensen is. Maar die door een innerlijk 'zijn', een innerlijk doen en laten zó wordt, dat dit de eerbied van allen afdwingt. En niet als voorwaarde op een kantoor moet hangen. Directeur staat er dan op: rood licht, groen licht ----!

Er is gezegd: de echte grootheid herkent men in eigen kleinheid. Er is niet aan te ontkomen, dat wij in onze mensverhoudingen, constant in confrontatie met elkaar zijn. Er is geen ontkomen aan. En wie dan de grootste is - nu, dat zal God dan wel uitmaken. Daar hebt u Economie van God!

VRAAG: Is het kenmerk van de wereldse economie onder andere dat die in wezen niet helemaal kan signaleren een onderscheid tussen ontvangen en geven?

ANTWOORD: Als je terug kijkt op hoe eigenlijk die merkwaardigheid ontstaan is van wat wij dan kortweg zakendoen en economie noemen, dan zie je dat dit vroeger zó was, dat het als het ware een ruilbeweging was: jij krijgt dit, dan krijg ik dát. Dat ging gepaard met de primitieve geaardheid van de mens, die toen vooral sterk betrokken was - let nu op hoe merkwaardig dit is - niet op een levens-gang, maar op een dag-gang. Als men die dag maar had wat nodig was, dan was het goed. Dat heeft zich in die ontwikkeling van het menselijke verstand en alle mogelijke uitvindingen en alles wat gedaan is - opgebouwd tot wat wij dan de economie noemen. Waaruit voortvloeit het zakenleven, waarin geen sprake is van een

ruilbeweging zoals dat vroeger kinderlijk primitief geschiedde in gerichtheid op dat dagbestaan. Wat zich uitgerekt heeft in de tijd tot een tijds-bestaan - als je zaak drie- vier - vijfhonderd jaar bestaat, nu, dan is dat wat! Maar dat moet anders worden. Wanneer het hogere mens-zijn in ons door gaat breken, dan wordt dit ook op alle niveau's anders. Dan krijgt u dat oude punt terug - geen ruilen dan, maar eigenlijk prestatie tegenover prestatie. Met de volle verantwoordelijkheid die daaraan vast zit.

Hebt u ooit zoiets gekst gezien dat op een aarde, waar voor ieder mens alles is, de ene zegt: je kunt het van me kópen! Het is toch de grootste dwaasheid - niet natuurlijk als wij morgen op de tram stappen of wat dan ook - maar het is toch eigenlijk mensonwaardig! Werkelijk waar. Maar aan de andere kant - en dat moeten wij zeker niet voorbijzien - werkt zo die economie en die zakenwereld. En dat niet alleen. Ook uw medische wereld en de hele wetenschappelijke wereld, noem maar op, want alles ligt op die ene kant van de weegschaal. Maar aan de andere kant van die schaal werkt dit heen en weer - als groeiproces. De mensheid groeit door de werking die er is; de werking groeit omdat de mens ontvouwt.

Want het één kan niet buiten het andere. En het één ontmaskert ook het andere, totdat het in zijn Essenties in die weegschaal ligt, die goed in de Hand wordt gehouden - gelooft u dat maar! Daarin schommelt dit heen en weer, in een constant erkennen van elkaars situatie. Geen dooie boel - laat ik u er dát zeker bij zeggen.

Want die hele economie en die hele zaken-toestand - dat heeft een lichamelijkheid gekregen, die we niet zo weg kunnen doen. Want wie heeft het gevoed? Dat zijn wij zélf. Van ons allemaal ligt wat op die andere schaal en dat wordt dan langzamerhand een grote pot. En hoe meer we er dan allemaal ingooien, hoe waardevoller die pot wordt, nietwaar? Want daar zit wat in!

Daar zit in: evolutie van alles wat bestaat.

Daar zit in: menselijke groei, menselijke ontvouwing.

Daar zit in: mens-gemeenschap - of hij het wil of niet.

Daar zit in: samengebundelde nood, die over ons kan komen - om van die pot uit de ruimte in te durven gaan, waarin alles wat in die pot heeft gezeten, voorbij is als een periode die achter ons ligt!

Soms denk je bij het zien en horen van al het wereldleed: hoe komt dat óóit goed? Wát kan redden? Dat is de door God gelegde onontkomelijke mensverbondenheid - die móet redden. Niet door ons, door wat uit je portemonnee te geven - maar onbewust, door je eigen leven zó te leven dat het in die gezamenlijke pot een andere kleur brengt, een andere tint, een andere doorschijnendheid. Dat is de genade, waardoor wij zó aan elkaar verbonden zijn, dat verandering in onszelf ons állen verandert. Dat is Economie!

VRAAG: We leven in Holland zo ontzettend op elkaar aangewezen. We zijn als het ware in de wereld economisch in elkaar gevlochten, op een manier waarop wij geen uitweg meer zien. Ligt hierin een bepaalde opdracht?

ANTWOORD: Ik denk dat elk land een bepaalde opdracht heeft. Natuurlijk interesseert het je altijd van je eigen land. Je zou bijna zeggen dat het levensritme in Nederland langzaam is - niet traag, maar langzaam. En langzaam heeft een enorm voordeel. Het heeft het voordeel dat het door alles heen gaat, zodat het niet zo wordt, dat je opeens weer terug moet. Dit typisch getekende van Nederland geeft toch een opbouw in datzelfde samenzijn met elkaar, van een gedegen soort. Niet een opvallende soort, maar een gedegen soort. Waarop dan wel eens iets kan geschieden. Want het fundament van een levensaanwezigheid in een bepaald land - als dat fundament goed is, dan kan het heel wat hebben!

Niet door aanvallen in ondergangswerking, maar in doorbreken van iets nieuws! Want dat eist een ander trillingsopvangen, een ander aanvoelen, een andere aparte gesteldheid, die nog niet is gekend - grensdoorbreking!

Wanneer we Amsterdam zien, dan zien we het in de vorm voor ons in al die grachten: aldoor maar weer een grensdoorbreking. Wanneer we Nederland zien met al zijn dijken, al dat doorbreken van grenzen - dan is dat een van de karakteristieke beeldingen die we waar kunnen nemen, maar die achter de vorm een bepaalde beweging heeft. En die beweging is grens-doorbreking!

VRAAG: De twee werkwoorden 'geven' en 'nemen' - zou dat misschien nog iets duidelijker kunnen worden gemaakt?

ANTWOORD: Ik geloof dat dat zeer individueel aan te voelen is. Datgene wat 'ik'-geconcentreerd is in deze werking van geven en nemen, mist die grondslag die nodig is voor de openheid van Gods Economie, namelijk het offer. Dat wat 'ik'gericht is, is vasthouden; en dat wat universeel gericht is brengt onherroepelijk offer mee.

VRAAG: Maar wat is dan de tegenstelling tussen geven en nemen, als het allemaal offer is?

ANTWOORD: Dan is geven en nemen een activiteit geworden - creatief dienend voor een nieuwe vormgeving in de wereld. Het nemen in deze zin is het offer vrijwillig dragen.

VRAAG: Als ik u goed begrepen heb, betekent dat dus dat dit een totale omschakeling betreft, een innerlijke omschakeling in het werkzaam zijn in het maatschappelijk bestel. Waar in ondernemingen nog gestreefd wordt naar winst, al is het niet altijd met eerbare middelen. Dat is dus een motief dat hier niet past?

ANTWOORD: Het past wél. Omdat het op de duur het onzinnige laat zien! Daar hét Leven, wat 'geven' en 'nemen' is -zoals in de Inleiding staat (oktober 1966) - door de tijd de veer van je leven zal doen buigen of breken. Dat betekent dat alle mensen die dus zo gericht zijn op die winst - zoals u dat noemt - lijden aan een kortzichtigheid die zeer droevig is. Want ze zien de dingen van de dag en elke dag - die afschrijving is op je eigen leven - als een eeuwigheidsleven! Zoiets van: ik kom hier nooit meer uit weg.

U ziet wat een verwrongen beeld wij mensen langzaam maar zeker van het Leven hebben gekregen. Want werken 'an sich' is een genade, heus! En wát een mens nodig heeft - als het er op aan komt - is heel weinig nietwaar? Zon, buitenlicht, buitenlucht, wat eten en drinken, je kleding - dan ben je eigenlijk happy. Maar zodra de begeerten zich gaan uitbreiden, dan komt de droevige jacht naar meer en meer en meer bezit - tót je op een keer voelt dat dat een rare belasting is. Er is hier al eerder naar verwezen, hoe in die hele primitieve staat de ruilhandel bestond. En dat werd gedaan om het bestaan van de dag door te komen. Nu is het ook een soort ruilhandel, maar niet om het bestaan van de dag, maar voor onafzienbare tijden. We zijn zelfs zo dwaas dat we ons leven denken te kunnen verzekeren.

U weet allen - zoals we hier zitten - dat er een Hand is boven de onze. En in zekerheid weten we allen, dat we geen ogenblik zeker kunnen zijn van wát dan ook! Dat is de werking van het Leven. Het Leven dat alle mensen geschonken is en dat we beperken door die 'ik'-centralisatie. Daar maken we dan een wereldje van en noemen dat dan 'dé wereld'. Zo zijn er in die ongelooflijke eeuwig-creatieve Schepping ongetelde menselijke wereldjes, waarin ieder dan een kroon hoopt te halen. Dat is toch dwaas.

Daarom zei ik straks: gelukkig zijn we in een bewustwording, in een groei, waarin het ons als licht ineens duidelijk kán worden wáár we zijn en wie we zijn. Waarin we dan juist de

eeuwigheidsbetrekking zien van ons als mens mét dat wonderbaarlijke Leven. . Dat is met geen goud te betalen, door wie dan ook. En dat is bevrijdend - en het is Leven!

Leven is het scheppen in dat creativiteitsritme, wat nog nooit aan een mens iets anders heeft laten zien - zoals in de Inleiding staat - dan dat je met je mond vol tanden staat. Want ik beloof u dat de samenhang in de Schepping mét de mensheid én met de mensen onderling - dat daar doorheen een constantheid van Genade moet vloeien, wil het zijn zoals het nú is. Want de Economie van God is genade! Die is niet door ons te begapen. Die kunnen we hoogstens ondergaan, maar niet bedrijven.

VRAAG: Ik heb u horen spreken over de 'wetten' van Gods Economie. Zou ik mogen vragen welke betekenis het woord 'wetten' hier eigenlijk heeft?

ANTWOORD: De betekenis der Wetten van Gods Economie is Erbarmen en Offer.

VRAAG: In de geschiedenis van de mensheid zijn er periodes geweest - ik meen zelfs al voor de komst van Jezus - waarin de mensheid zich in zijn totaliteit meer tot het wezen der dingen voelde aangetrokken en daar meer aandacht voor had - en dus de materie van zich afwierp. Je zou dan misschien kunnen zeggen, dat er van die golfbewegingen zijn geweest: óf naar het wezen, óf naar de materie gericht. Als dit waar is, wat is dan de zin daarvan in de evolutie, als de mensheid dus telkens als het ware naar boven wordt getild en dan meteen weer in de duisternis wordt geduwd? En dat in die periodes, waarin de mensheid als het ware al rijp en klaar is om van die materie los te komen, hij toch wordt losgelaten en weer in die materie geworpen wordt.

ANTWOORD: Een van de grote vragen is of het kwantum mensen in z'n geheel op aarde is, waardoor eigenlijk een visie zou kunnen ontstaan vanuit de oudheid tot nu, om te kunnen zeggen dat de mens opgaat, neergaat, steeds hoger opgaat, steeds meer --- en in dat opgaan de rijpheid heeft bereikt - zoals u zegt - om los te zijn van de stof? Los zijn van de stof is eigenlijk nog niet alles. Los zijn van zichzelf - op de Wetten van Offer en Barmhartigheid. Een mens, of de mensheid, of een gedeelte van de mensheid, zal niet eerder door God als dienstknecht geroepen worden, dan wanneer hij reageren kan óp deze Wetten van Offer en Barmhartigheid - want anders is hij niet bruikbaar.

3:

Het Kindschap

VRAAG: Wordt met 'mens-wording' bedoeld, dat wij nog geen mensen zijn?

ANTWOORD: Mens in de zin van 'volbracht hebben' zeker niet. Daar de mens nog te veel animaal-biologisch gebonden is door de 'ik'-structuur. En aan 'lust'.

VRAAG: Is de mens-wording ons 'Zoonschap'?

ANTWOORD: Het Zoon- of Kindschap is de relatie die de Schepper bepaalt te goeder ure. En de menswording werkt daarheen.

VRAAG: Welke is de werkelijke steun of leiding die men een opgroeiend mens kan geven?

ANTWOORD: De werkelijke steun en leiding ligt in de werking van het Levenslot. Omdat daarin de enig juiste verhouding voor de mens verborgen ligt, die hem kan helpen in zijn menswording, ook voor de opgroeiende mens. En het is vooral in de opgroeiende periode

van belang dit nooit uit het oog te verliezen. En hem de vrijheid te laten dit te ervaren, zoveel dit maar mogelijk is. En dit binnen de perken van eerbied voor alle leven blijft. Wanneer zich dan ook aanleg zou tonen, hier langs heen te willen gaan en eigenmachtig in te druisen tegen deze Wet van het Leven - namelijk de eerbied voor alles wat de mens boven de primitieve staat verheft - kan toch veel door overreding worden bereikt en vooral door het Gezag van het voorbeeld. Daar dit zeer sterk indringend in het leven van een ander kan werken. Echter mag men geen eisen stellen die men zelf niet heeft kunnen vervullen of kan vervullen.

VRAAG: Het voorbeeld - wordt hiermee bedoeld het voorbeeld dat gezien wordt of dat wat ongezien is?

ANTWOORD: Beide, het gehele voorbeeld. Zodra wij over opvoeding spreken dan komen wij direct bij onszelf terecht en daar moeten wij ons juist van distantiëren. Het is mensen zo weinig ernst met de opvoeding der kinderen. Het gaat erom je in het wezen van je kind te verdiepen; zijn eigen typische reacties op zijn eigen levenslot. Dan doet men reeds afstand van wat de bloedwerking voor ons betekent. Die ons de toestand nooit zuiver laat zien en door de mazen laat slippen wat we aan eigen fouten in de kinderen herkennen.

Maar het Lot zelf doet zoveel. We kunnen niet bij het kind binnendringen. Het sluit zichzelf af en dan zijn wij pas goed kwaad! De evolutiewerking trekt zich niets aan van onze goede of verkeerde pogingen. Het voltrekt zich. Men ziet het in het aantal kinderen dat zich niets meer van die bloedbinding aantrekt en hun eigen gang gaat en de bloedverwantschap geheel overheerst.

VRAAG: Kan deze bloedwerking nader worden toegelicht?

ANTWOORD: Het gaat om bloedverwantschap. De bloedbinding is strikt animaal. Het heeft te maken met het lust-principe in onszelf en in het kind. Het is een ontzaglijk iets. Zoveel ouders laten wat glippen omdat het te zeer de status van hun lustleven aan zou randen. Lustleven is alles wat met lust te maken heeft. Het staat tegenover het offer. Het ons geboren kind kan echter ook een dusdanige relatie met ons hebben, dat er een zieleverwantschap ontstaat. Die de bloedverwantschap ondergeschikt maakt. Waarin het oudergezag tot een ondraaglijkheid wordt tegenover het Kindschap.

Vader- of Moederschap is een geschonkenheid en moet niet alleen tegenover eigen kinderen staan, maar tegenover alle kinderen. Men ziet de opkomende evolutiegolven zich aftekenen in de kinderen van 12 tot 20 jaar; in hun andere reactie op de verwantschap. Dan zitten we met ons vader-zijn en moeder-zijn, maar dan komt ook het universele Kindschap in de wereld. En de ouders worden ook kinderen - om hun onmacht.

VRAAG: Is het dus zo, dat de opvoeding bij de ouders begint?

ANTWOORD: Ook al. Niets is zo moeilijk als het distantiëren van je eigen verschijning. Want het eigen kindschap betekent tot overgave komen in de hoop dat je zult worden geleid in dit ontzaglijke evolutie-gebeuren, dat samengaat met het ontwaken van eigen universeel bewustzijn.

VRAAG: Kan het verschil tussen geestelijk moeder- en vaderschap nog nader worden belicht?

ANTWOORD: Zo is het niet gezegd. Er is gesproken over het geschonken moeder- en vaderschap. Dit hebben alle mensen meegekregen, kinderen of geen kinderen. Wat wij als vader en moeder daarmee doen, dat moet iedereen maar voor zichzelf weten. Maar hét

Vaderschap als zodanig, is een geschonken staat van ervaring en bewustwording, die nooit vanuit ons eigen leven het resultaat kán zijn. En verbonden is aan de allereerste scheppingsdaad, waardoor de bevolking van de aarde plaats vond en vindt.

En het vaderschap - dat u terugvindt ook bij het moederschap en ook in de dierenwereld - dat ligt voor de mens nog sterk naar die biologische kant. Maar eigenlijk staat hét Vaderschap voor 'hét Kind' van wie dan ook in de wereld. Dat is wanneer men in de diepte daarvan doorgaat. Dán komen we van ons clan-gevoel af, van: dat hoort onder mijn naam en is anders dan het andere. Want dát 'houden van' je familie is altijd geënt op onze 'ik' verbondenheid aan de ander: mijn kind, mijn vrouw, mijn zoon, mijn dochter. En dat is met hét Moederschap net zo.

Hét geschonken Vaderschap - hét geschonken Moederschap - voor hét Kind van God in de Wereld! En wij zijn allen het kind van God.

VRAAG: Is er enig verband tussen vader- en moederschap?

ANTWOORD: Alle verband. Het is het tegengestelde, dat zich in de Schepping herhaalt. Het product van de werking daarin is het kind-schap. Het kind-zijn is het derde vanuit de tweeledigheid.

VRAAG: Hoe is het mogelijk dat de mens die universele werking ondergaat, zonder te komen tot een zich eraan te onttrekken?

ANTWOORD: Omdat de mens nog te veel gebonden is aan de paren van tegenstellingen en aan de prikkel hiervan. Maar zijn diep verlangen hier bovenuit te komen, kan zich van dit leven van tegenstellingen opheffen naar een universele gerichtheid.

VRAAG: Als we 't hebben over onze verhouding met onze kinderen en ook soms spreken over onze verhouding tot het Allerhoogste, is het dan zo te zien, dat het ene stuk lotswerking is voor het andere; of is het een teken aan de wand voor het andere?

ANTWOORD: Altijd, als wij maar durven zien wát op de wand wordt getekend.

VRAAG: Wat is er de bedoeling van dat als de mens - zoals wij hier met z'n allen zitten - het over het (zijn) Allerhoogste heeft, hij het over het Vaderaspect heeft, terwijl kinderen over vader en moeder spreken?

ANTWOORD: Het Allerhoogste kan nooit vader zijn, ook niet moeder voor het kind. Het Allerhoogste is in zover kenmerkend, in de allerhoogste gevoeligheid van de mens een toestroming van geborgenheid, waar wij het vaderlijk stempel op drukken.

VRAAG: Die relatie tussen twee mensen wordt gezien als wordende bepaald door de een én de ander. Wordt hij niet net zo goed bepaald door dat Kosmische wat we als op- en ondergang aanduiden?

ANTWOORD: Zeker! Ook de verhouding tussen twee mensen geschiedt door de Kosmische wetgeving, al zien wij vanuit de mensenhoek dit als moeilijke en onaanvaardbare verhoudingen en heeft dit toch de werking die bij zijn menswording behoort.

VRAAG: Zou nog iets over die zieleverwantschap kunnen worden gezegd?

ANTWOORD: Zieleverwantschap verheft de bloedverwantschap en de animale verbondenheid.

VRAAG: Mensen die in hun uiterlijke verschijningsvorm een tekort hebben; hoe staat het met de verhouding van hun ziel tegenover de onze?

ANTWOORD: Best. Het zogenaamde 'getekend zijn' is ten nadele van de niet-getekende.

VRAAG: Hoe kunnen kinderen onder elkaar zo wreed zijn?

ANTWOORD: Alles van kinderen is niet te vergelijken met kinderen. Wat kinderen doen, laten zij meestal direct weer vallen. Zij kunnen zich in elkaar oplossen. Grote mensen gaan wat uitbroeien. Dat zien wij ook in de erotiek. Bij volwassenen komt er altijd het verstand bij en dat doet er dan een schepje bovenop! Kinderen leven onmiddellijk - en door hen komt de waarheid omdat ze leven zoals ze zijn. Na een zogenaamde wreedheid tegenover elkaar, kunnen zij zich ook direct weer met elkaar verzoenen en is het uit de wereld.

VRAAG: Wat is het verband tussen 'het verbonden zijn' en de werking van God?

ANTWOORD: Het verband hiertussen is de wisselwerking die ontstaat vanaf het moment der geschapenheid. En voeren moet tot bewustwording van het 'ik' en het 'ik en wij' en het 'Gij - God' als enige uit- en ingang van zijn bestaan.

VRAAG: Wat is het 'moment der geschapenheid'?

ANTWOORD: Het is de bewuste uittreding van de scheiding van het schepsel en God. Bewustwording van God moet natuurlijk meedragen het eerste moment van de scheiding. Bewustwording van begin en eind geeft bewustwording van 'ik' en 'ik en wij' en 'Gij -God'.

- - -

4:

Eenzaamheid

VRAAG: (schriftelijk) Eenzaamheid wordt bij de mensen vaak en zeer langdurig ervaren. Het lijkt of deze moeilijker is te dragen dan pijn. Sommigen voelen dat zij in hun verfijningen niet worden begrepen of geholpen. Anderen dat zij in de eigen bedoelingen en verlangens - ook in eenvoudige zin (maar is ooit iets eenvoudig bij de mens) - niet kunnen worden beantwoord.

Het lijkt of welhaast ieder mens vaak en langdurig moet voelen, dat hij eenzaam is en dat hij noch uiterlijk zintuiglijk, noch innerlijk on-zintuiglijk wordt beantwoord. Dat enerzijds geen zintuig, geen gedachte troost, dat anderzijds God evenmin antwoordt of helpt.

En toch worden haast allen getroost door een woord of een daad van anderen, of door het doen van iets, of door het wachten en dragen van het alleen zijn, of zomaar zonder een voor het gewone bewustzijn herkenbare reden. Dan komt er opklaring.

Zoudt u ons hierin opening mogen geven?

ANTWOORD: Eenzaamheid is eigenlijk de onontbeerlijke bewustwording van de verbondenheid met het onbereikbare. Met andere woorden:

Wezens-verbondenheid in eenzaamheid.

Waar alles wat de mens als verbondenheid in zijn leven kan ervaren, compenserend op deze eenzaamheid werkt - maar tijdelijk!

Maar bovendien is eenzaamheid de enige isolatie die de mens behoedt vanaf zijn gang uit het Paradijs tot en met zijn terugkomst; behoedt voor destructie van zijn opgenomenheid in de Paradijssfeer tot verrijzenis uit de Eenzaamheid door de ervaring van Gods Aanwezigheid.

VRAAG: Die eenzaamheid herkennen we in anderen, in jezelf en ook weer uit beeldingen van mensen. De eenzaamheid, die dus voor hem die dit ondergaat - zou ik bijna zeggen -

bedoeld is als een zegen en als een redding, en voor diegenen die naar de eenzaamheid van zijn medemens kijken, bedoeld is als een opgave om hem te bereiken?

ANTWOORD: Ja, u roert iets heel merkwaardigs aan. Wanneer wij in onze omgeving of waar dan ook, iemand hebben waarvan wij weten dat hij eenzaam is, dan stelt dat vast dat wij ook weten wat eenzaamheid is. Maar het kan nooit hetzelfde zijn. Anders zou het *niet* afgedekt zijn, nietwaar?

Er wordt gezegd: het wordt geïsoleerd. En ook waaróm het geïsoleerd is. Omdat het waarborgt dat je komt waar je zijn moet. En natuurlijk moeten wij oppassen dat wij een min of meer vastgelopen leven, mislukt leven, geen florissant leven of hoe je het noemen wilt, dat we dát niet bestempelen met eenzaamheid. Dat is nu iets dat we ieder voor onszelf moeten weten - wat eenzaamheid is.

VRAGER: Ik bedoel er mee de onbereikbaarheid van de ander.

ANTWOORD: Ja, gelukkig maar. U hoort waaróm. Dat is toch altijd opnieuw het ongelofelijk overmeesterlijke waarin elk mensenleven ingebed is: dat het niet door de mens te beïnvloeden is. Het klinkt absurd, maar het is waar! In wezen niet te beïnvloeden - alleen door Offer. En niet voor een mens, één mens - maar voor *de* mens, zoals de mens is. Het is zó overmeesterlijk dat men vanzelf tot overgave komt. Hoe het gaat, gaat het. Niets kunnen wij in essentie veranderen aan de gang die wij moeten gaan. En wat een geluk dat er iets is wat niet om te kopen is, nergens door; dat er iets is wat onwrikbaar met ons bezig is.

Natuurlijk kunt u onmiddellijk tegenwerpen: waar blijft dan mijn verantwoordelijkheid? Als het er op aan komt vinden we altijd heel gauw dat we veel te veel verantwoordelijkheid hebben. Maar als we toch zó worden gezet tegenover het onverzettelijke wat met ons bezig is, dan zou dit bij ons kunnen opkomen. En het komt ook op. Maar ergens is dit van een zodanige kwaliteit, dat het ons al heel gauw het zwijgen oplegt en wij die verantwoordelijkheid voelen voor Degene die in ons tabernakelt - om het dan tenminste in ons leven naar eigen inzicht zo goed mogelijk te doen. Maar dat is dan ook alles.

- - -

5:

Contact en Zieleverwantschap

VRAAG: Graag zou ik nog eens dieper willen ingaan op het contact; de uitwisseling tussen mensen - wat dat eigenlijk is. In al wat leeft - vanaf de eenvoudigste vormen - ziet men dat het ene leven het andere zoekt, vooral als het moeilijk wordt (eencellige dieren en planten vermeerderen zich door zelfdeling in gewone omstandigheden, maar versmelten eerst met een andere cel om daarna te delen in moeilijke omstandigheden). Deze tendens ziet men bij de mens ook, zowel in daden, samenwerkend, vriendschap, ruzie, oorlog - als in gedachten. Zielscontact, zielservaring, is daarin iets heel anders. Soms lijkt bijvoorbeeld bij oude mensen de ziel te wachten, klaar te zijn en al haast los van wat het hoofd en lichaam doet, zegt en ervaart. Als het ware niet meer één. Je herkent dan naast elkaar een woord en woordloos contact.

Zo is ons beleven ook gedeeld en ingewikkeld. Enerzijds in contact met mensen (gewoon - en tot grote verfijning en precisie, ook in disharmonie) of in contact met dingen (stofstructuren van een kopje koffie tot atoomstructuren in miljardsten seconden of heelal-structuren in miljarden lichtjaren, uitbreidingen dus in aardstoffelijke zin naar haast alle kanten oneindig). Anderzijds iets heel anders in contact met God, geopenbaard in Christus en in persoonlijk herkennen en beleven.

Ik heb in dit alles eigenlijk geen vraag. De vragen die opkomen zijn deel uitzichten, deel perspectieven en horen bij het leven dat aards is en achterblijft. Maar de antwoorden waarnaar ik toch gevraagd heb zijn gezocht en mogelijk ook gesteld door iets essentiëlers. Ik weet niet wat. De ziel? Het zielsverlangen? Herkenning, de ervaring van God?

ANTWOORD: Het is een zeer bijzondere vraag. Niet alleen dat, maar een zeer bijzonder stadium in een mensenleven, waarin het één en het ander toch gelijkelijk kan optreden.

Ja, het zielsverlangen treft ons altijd weer als het enig constante verlangen, dat zich nimmer prijs geeft - aan welke verbondenheid dan ook. Hetzij in de gangbare menselijke vereniging, hetzij in de vele uitwassen hiervan. Hetzij zelfs in een wederzijdse harmonische zielen-verbondenheid.

De biologische éénwording is de natuurlijke éénwording, die geheel en al biologisch blijft en de gespletenheid niet opheft - en in hoogste instantie tot een menselijke vereniging voert. De zielen-verbondenheid en de daaruit voortkomende vereniging, waarbij de mens zich meer geeft naar de ziel, kan de biologische wet van vereniging niet deren - maar bevordert deze ook niet. Want de zielen-verbondenheid en de daaruit voortkomende vereniging heft de biologische gespletenheid wel op; maar niet door biologische vereniging, doch door de daarboven uitgaande zielen-verbondenheid. Een verbondenheid, die zich niet bepaalt tot de eenvoud van menselijke omgang alleen, maar zich hervindt in de algehele zielen-verbondenheid der mensheid. Waardoor het ziele-verlangen alleen door God kan worden gevoed.

VRAAG: Is het niet zo, dat de menselijke verbondenheid de voorwaarde vormt voor de hogere vorm van ziels-verbondenheid, die zonet tot uitdrukking werd gebracht. Dat zij in zoverre dus met elkaar in relatie staan?

ANTWOORD: U zei voorwaarde. Maar bedoelt u een relatie of een voorwaarde?

VRAGER: Een relatie in de zin van een voorwaarde. Als het ene er niet is, dan is het ook uitgesloten dat het andere zich voltrekt.

ANTWOORD: Nee, ik geloof niet dat u dit als voorwaarde kunt stellen. Ik geloof dat het mogelijk is dat de mens - zonder dat hij in zijn leven tot een biologische vereniging is kunnen komen - in staat is tot een grote harmonische zielen-verwantschap. Dat die zich ook voltrekken kan, zonder dat die ondergrond aanwezig is geweest.

VRAGER: Ik geloof toch wel dat wij de menselijke, de diep menselijke vorm van de liefde kunnen onderscheiden van de biologische vorm van de liefde.

ANTWOORD: Natuurlijk! Maar de éénwording daarin is meestal - nu moet u niet schrikken - maar is meestal niet te vinden in de partner waar de biologische éénwording mee wordt beleefd. Zeer zelden! En wanneer dit wél ontdekt wordt, dan is dit een enorme opgang, nietwaar?

Niet als je als het ware een partner tegenkomt als - laat ik maar zeggen: gelijke golfenlengte, gelijke hoedanigheid, gelijke intentie - dan kan men zich daarmee, in een algemene menselijkheid, richten tot iedereen. Maar wanneer dit wél gebeurt, dan komen wij op een zeer moeilijk punt, waar wij het ene niet willen verwerpen - al is het maar uit medegevoel - en het andere niet kunnen verloochenen - omdat die éénwording niet behoeft te worden veroverd, maar qua kwaliteit dáár is.

En misschien in hoge uitzonderingsgevallen, dat dit met de levenspartner mogelijk is. Ik zeg u er meteen bij: in hoge uitzonderingsgevallen. Eerlijk is eerlijk, nietwaar? Ik vind het een heel, héél groot probleem. En vooral omdat het bij ons als het ware in onze eigen

zelf-ontplooiing, die een ontvouwing van ons wezen nog te wachten staat, moet geschieden. De waarde die wij hechten aan onze biologische vereniging met elkaar - en dan nog door de wet bekrachtigd, enzovoort - is nonsens tegenover datgene wat uit het diepste van je wezen als herkenning bij de ander tot stand kán komen. Niet steekhoudend, helemaal niet als verovering - maar net wat ik heb gezegd: als *kwaliteit!*

VRAAG: Kunt u iets zeggen over de zielen-verwantschap tussen twee mensen? Bestaat dat? Is dat een gelijkgerichtheid? Is dat een aanvoelen? Zou u iets kunnen zeggen over de kern, de basis van de zielen-verwantschap?

ANTWOORD: Ja, het bestaat zeker. En het is - net wat ik u daarnet heb gezegd - het is een gelijkwaardige kwaliteit. En wat ik ook zei: het is ook niet iets wat te veroveren is, *het is er*. En het is in zijn hoedanigheid geëxcuseerd ten aanzien van alles wat er kan gebeuren. Maar het heeft bij ons altijd de kwaliteit, dat het nooit de ander mag offeren - maar veel eerder de grote onthouding oplegt voor een verder doorgaan, indien dit werkelijk het offer zou vragen van de ander.

In wat wij het biologische huwelijksleven noemen, ligt juist iets heel bijzonders; wat gans anders is dan die harmonische ziele-ontmoeting en -vereniging. En dit gans andere is dat wij - juist omdat het zo averechts ligt - doorgaan, en elkaar het ene offer na het andere brengen. Zodat in de biologische verhouding een zeer heiligende strekking komt, die - het is heel merkwaardig - juist in de ziel van de mens de herkenning gaat geven óf de andere de gezochte is - door al die lagen van ons menselijke 'zijn' heen - ja dan nee.

En altijd is de ondergrond van al het samengaan van mensen: *offerbereidheid*. Zodat over deze hele biologische vereniging, die zó dicht bij de dieren staat, een ander licht komt - een heiligend Licht. Als voorschemering voor wat én voor de ander én voor de mens zelf - als een ziele-ontmoeting kán liggen.

Juist bij dat meerdere bewustworden van heel andere levenswaarden in jezelf, juist deze tijd - dat merkwaardige randgebied, zou je bijna kunnen zeggen - waar zoveel andere aspecten waarde voor de mens gaan krijgen; juist dit is een van de moeilijkste tijdsperiodes voor ieder mens, als hij daarnaar verlangt. En alleen door de offerbereidheid is het te redden - in de diepste zin te redden.

VRAAG: Die zielen-verwantschap is toch ook bestaanbaar tussen mannen en ook tussen vrouwen? Ik bedoel, de biologie als zodanig moet daaraan helemaal ---

ANTWOORD: Dat is zeker, zeer zeker waar. Maar juist omdat de ziel geslachtloos is. Maar zelfs al zou het van de gelijkheid zijn van man tot man, dan toch zou de vrouw in dat huwelijk daar de hoogste bezwaren tegen kunnen hebben, nietwaar? Ook andersom. Ik bedoel dat dit het moeilijke is in dat randgebied, waarin die bewustwording ánders wordt.

VRAAG: Breekt de hoogste Liefde, die alles biedt, niet door alle verhoudingen heen?

ANTWOORD: Bij zielen-verwantschap zou ik eigenlijk nog willen aantekenen, dat de hoogste Liefde hen als het ware samenvoegt, samenbrengt.

VRAAG: Maar het gericht zijn op een of meer menselijke verhoudingen geeft een onhoudbare toestand!

ANTWOORD: Ja, maar het is onze gewone menselijke status van doen en laten. Maar een zielen-verwantschap heeft een heel andere dimensie van leven en uitingen van leven, dan wij ons in onze gewone menselijke gang ook maar enigszins kunnen voorstellen.

VRAAG: Dus het is in feite irrationeel?

ANTWOORD: In feite is het eigenlijk niet eens te benoemen. Dat is het. Wanneer u zo ziet - u

kent dat wel in de biologische wereld, in al de natuurwetenschappen - dat sommige elementen door alles heen naar elkaar toe trekken, zó - dan zeg ik: het is een kwaliteit van de ziel, die de ontmoeting als het ware niet bepaalt, maar vanzelfsprekend tot stand brengt. En iedere ontmoeting heeft een uitvloeijing, die door die ontmoeting tot stand komt.

En wat de vorige vrager aanhaalde over de hoogste Liefde: die breekt zeker door alles heen, natuurlijk. En heft ook op wat maar enigszins kwetsend zou zijn. Maar de zielen-verwantschap betekent toch niet dat de ziel hier tot haar eigen volheid is gekomen. Dát sluit zielen-verwantschap nog niet in. Waardoor zij dan ook nog geen drager kan zijn van de hoogste Liefde, maar wel van een liefde, die boven die van de animaliteit uitgaat. En daardoor vast offerbereid is.

VRAAG: Die zielen-verwantschap - als ik het goed heb begrepen, dan wordt hierover gesproken als over iets aparts, als iets bijzonders. Zou dat kunnen zijn, omdat de verwantschap van alle zielen met de Ene - met God - niet werd gezien?

ANTWOORD: Onder andere. De wezenskern van de mens, die voor onszelf eigenlijk nog mysterie is - die zal in ons wanneer hij doordringt naar ons gewone menselijke bestaan, niet weinig doen veranderen in alles - in onze inzichten, in ons doen en laten, in onze verantwoordelijkheid, enzovoort. En alles wat zich openbaart van binnen uit, van de levenskern uit - wordt altijd gedragen door hoogste offerbereidheid.

VRAAG: En kan die dan plaatsvinden buiten de band met God om?

ANTWOORD: Nee, dat kan nooit! Dát kan nooit. Het kan hoogstens in dit samengaan tot een dichter naderen tot God komen. En hoe meer dit samengaan dus tot een reële werkelijkheid wordt naar God toe, hoe hoger de offerbereidheid. Waardoor dus de - voor zover dit kan - de eenwording van deze zielen nooit anders kan geschieden dan als de oplossing - in wat in de Inleiding staat (7-2-'64) - in onverlost leven.

VRAAG: In hoeverre kan 'zich overleveren' aan het onvermogen tot zielen-verwantschap, door God gekeerd worden tot een vermogen tot zielen-verwantschap, die wij dan niet zelf beheersen?

ANTWOORD: Het vermogen daartoe ligt altijd veilig, wanneer het door het zielenleven wordt gedragen. Omdat de ziel nooit zichzelf zoekt, maar altijd de andere. En juist die andere zal zoeken, die er het meest behoefte aan heeft, er het meest aan toe is. Want een dergelijke ontmoeting is niet als twee helften aan elkaar geplakt, maar kan in ongekende dimensies relatie onderhouden, zonder dat het ergens schade geeft. Ook in die ongekende dimensies.

Wanneer wij in bewogenheid kunnen komen om Een, Die de meest superieure verschijning in de mensenwereld is geweest: Jezus van Nazareth; dan kan nooit die bewogenheid bij ons komen, wanneer er niet een verbondenheid is die gelijkwaardig is. Bij Jezus tot volheid gekomen; bij ons doordát het bij Hem tot volheid is gekomen; aangeraakt worden, herkennen en verlangen! Dat is wat ik bedoel met 'door alle dimensies heen!'

En daar bij Jezus zo sterk gericht in een constante gerichtheid op volledige overgave dóór offer. En wanneer u mij vraagt, dan gaat dit altijd vooraf aan de ontmoeting van een ziel, die van dezelfde - het is een naar woord - kwaliteit is. Dit is onder andere een van de aspecten die het Offer van Jezus van Nazareth vanzelf meedroeg. Wij kunnen Hem daarin niet passeren, omdat door Zijn Offer - het Offer dat door Hem werd gebracht - Hij de opperste Leiding heeft van alles wat als kwaliteit in zich heeft: het zich móeten ontvouwen als offerbereidheid in deze Schepping.

U weet het: 'Hebt elkander lief zoals Ik de Vader liefheb'. Niet omdat dit onmogelijk is, maar omdat dit in het ontvouwend vermogen is gegrond; omdat dit de basis daarvan is.

VRAAG: Kunt u misschien nog een nadere toelichting geven op 'oplossen in onverlost leven'?

ANTWOORD: Dat is in de Inleiding gezegd en dat is wat ik ook probeerde te tekenen in het Offer van Jezus. Wat de mens nooit in *die* mate kan brengen, maar wel in zijn *eigen* maat. Het is niet denkbaar dat een mens zijn eigen verlossing tegemoet zou gaan en al het onverloste koud zou passeren - dat *kán* niet. Want dan kan hij niet voor verlossing in aanmerking komen. Het is juist dat wij in alles wat in de ketenen van de onverlostheid ligt, de diepste bewogenheid kunnen ervaren waarin wij de verwantschap met Jezus voelen, weten; en hopen dat dit steeds sterker mag worden in ons, doorslaggevend in ons leven, omdat je niet anders *kán* dan dit als het hoogste voelen - en als het allerenigste echte in het mensenleven. Ook in de wereld.

VRAAG: In dit verband zou je dus op kunnen merken dat het eigenlijk een enorme waan is, dat je tot Christus zou kunnen komen buiten je medemensen om. Het *gáát* eenvoudig niet.

ANTWOORD: We kunnen überhaupt niet tot Christus komen - Die komt tot ons! Dat is heel wat anders. *Dáár* hebt u één van die wanen: alsof we het in de hand hebben!

VRAGER: Het zijn dus twee wanen, die ik opnoemde?

ANTWOORD: Ja, maar daar bent u de enige niet in. Maar het *kán* zo niet, het ligt precies andersom. En *daaróm* komt dat verlangen.

VRAGER: Christus kan toch niet tot ons komen, wanneer wij ons voor de medemens barrikaderen?

ANTWOORD: Zou Hij dat niet kunnen? Daar hebt u die zelf-bepaaldheid, begrijpt u? Maar ik wil er toch echt nadrukkelijk op ingaan, omdat het andersom ligt. Omdat Christus de eerste is Die Zich tot ons wendt, wordt dat verlangen naar Hem geboren. Wat in de Inleiding wordt aangegeven als: '*Aandacht in aandacht*'. Zeer subtiel, maar ik beloof u dat het werkt!

VRAAG: Ik weet niet of het misschien te ver voert, maar waar is in dit verband de plaats van wat je in het Oude Testament zo vaak vindt: de wraak, de straf, de gesel Gods, die over de mensen gaat - is dat soms eigenlijk in wezen hetzelfde? Dat het toch ook zo is dat hier het begrip van liefde en van haat dan van toepassing zou kunnen zijn?

ANTWOORD: Het is heel wat, wat u daar opnoemt.

VRAGER: Ja, ik dacht wel dat het te ver zou voeren. Kan God haten?

ANTWOORD: Natuurlijk! Hij kan ook nog de duivel maken. Dus daar hoeven we ons geen zorgen over te maken. Maar iets anders is, dat alle beeldingen in het Oude Testament vóór alles beeldingen zijn, nietwaar? Beeldingen, die in hun uitwerkingen zeker kunnen voeren tot een dergelijke uitlating als u daar noemt. En dat in die gang van het menselijk schepsel het oorlog willen voeren een vermogen was, dat hem tot onvermogen moest brengen tegenover Hem. Want anders had die gesel natuurlijk nooit hoeven te bestaan.

En die gesel is natuurlijk altijd nog zo, dat we er altijd weer levend onderuit komen. Want de mens is niet te vernietigen. Een mens stelt zich altijd tegenover God als gelijkwaardig - zo van: U doet dit met ons en U doet *dát* met ons - en we weten helemaal niet *wát* Hij eigenlijk met ons doet. Want als we door alles heen het Leven behouden dat Hij ons geschonken heeft - dan blijkt het dat dit Leven alles kan hebben, waar we als mensen de

schouder voor op zouden halen. Maar het is zo. Het bevestigt voor de mens dat hij ergens niet te raken is, dat zijn verbondenheid is aan het eeuwige Leven!

Laat ons maar aannemen dat het alles waar is geweest, letterlijk waar, in dat Oude Testament - dan zouden wij hier allen zitten als de voortbrengsels van deze dodelijke straffen. Die ons niet imponeren - het is voorbij, dat ligt achter ons. Die we hoogstens als een verhaal kunnen beschouwen. Want dat het zich in wezen zou hebben voltrokken - nee, dat weten we nog niet, dat is heel anders.

VRAAG: Er is dus geen evoluerende liefde?

ANTWOORD: Nee, wij evolueren er dan naar toe. En daar hebt u het dan - een der vorige vragers heeft het gehad over die grote Liefde die door alles heen breekt en wij zeggen: ja! En als ik nu zeg: de Liefde evolueert niet, dan voel ik van binnen: ja, dat hoeft niet. Maar op grond waarvan zeggen we dat nu eigenlijk?

VRAGER: Omdat het liefde man/vrouw - dus wat een van de beste delen van het leven kan zijn - dat dit dan toch meestal niet de liefde is die men plotseling kan hebben voor andere mensen, de sekse voorbijgaand. Dat dit dus twee heel verschillende dingen zijn die ook niet in elkaar over kunnen gaan.

ANTWOORD: Ja, met andere woorden: wij voelen allen wel dat waar de sekse z'n grote charme en aantrekking heeft voor het menselijk wezen, dat dit niet is aan te wijzen als dé grote Liefde - maar wel als een geschonkenheid, waardoor wij voelen: dát is de Liefde niet. Als het ware een waardemeter.

VRAGER: Die juist van een heel andere kant moet komen?

ANTWOORD: Nu, ik heb 't niet over komen en gaan, ik heb 't over hoe wij in onze seksebelevingen voelen dat dát niet dé Liefde is; hoogstens - en dat weet ieder mens die het door heeft gemaakt - een *aanwijzing* naar de grote Liefde. Hoogstens. Dus een van die apparaten waar God de mens mee geselt, wat de vorige vrager noemde - maar altijd om bewustwording te geven van het ongekende eeuwige Echte. Is dit u duidelijk?

6:   *Vershil in wetenschappelijk en geestelijk denken*

VRAAG: Is er ook iets te zeggen over het verschil tussen geestelijk inzicht en menselijk denken?

ANTWOORD: Het denken is in wezen een goddelijk geschapen iets dat ons op onze tocht hier op aarde gegeven is. Het denken is absoluut wezenloos. Het kán gebruikt worden door ons wezen; is formateur van alles wat de mens op zijn levensweg passeert als beelding én als abstractie - als ondoorgroendelijke werking naar de mens toe.

Wij onderscheiden gauw tussen geestelijk- en 'ik'-denken. Het geestelijk denken kan als een bliksemschicht in het andere denken opvlammen. Geestelijk denken heeft absoluut inzicht - verstandelijk denken heeft dit absoluut niet. Geestelijk denken is altijd universeel ingesteld, boven de tijd uit - verstandelijk denken is ingekapseld in de tijd. Tussen de twee moet harmonie komen. Niet door 'ik'-verwerping, daarvoor hebben we het te veel nodig. Het 'ik' moet tot zijn juiste functie komen en werken vanuit de geest van de mens in samenvloeiing met het ons gegeven lot. Als we maar opletten en waakzaam zijn! Alles wat

vanuit de geest komt, maakt dat wij het dan niet opgeven. Wat verstandelijk denken ons al niet voormaalt! Daar laten wij ons wat wijs door maken.

VRAAG: Hoe dan met het vorsende denken? Het wetenschappelijke denken dat vastloopt en dan overgaat in het religieuze?

ANTWOORD: Wetenschappelijk denken laat zich tot over zijn grenzen voeren door bezetenheid en experimenteerdrang. Het is een atavistisch herhalen van wat zich in de biologische wereld heeft gemanifesteerd. En wil dit coute que coute doorgronden. Het vormt de ergste klippen voor de mens, omdat het hem aan zijn atavistisch verleden vasthoudt.

Geestelijk denken heeft geen tijd en geen toekomst, maar is in het NU, zoals de hele Schepping in het NU is. Door het overtreden van de grenzen door het wetenschappelijk denken loopt de mensheid vast en geraakt dan in een radeloosheid, die echter kan voeren tot overgave aan het Mysterie. In dit verband kan een stukje uit de Inleiding (18-1-'63) worden geciteerd: 'Het Mysterie tussen de Ene Almachtige en de mens is niet als spijs voor eeuwigheidsverlangen uit de ijskast van wie dan ook te verwachten! Juist dit Mysterie is gesloten en de mens zal hier niet kunnen ingaan, dan alleen door Hem Die dit Mysterie Zelf is.'

VRAAG: Is verlangen naar geestelijk inzicht niet eigenlijk een onzinnige uitdrukking? Hoe kunnen wij verlangen naar iets wat boven verlangen uitgaat?

ANTWOORD: Wanneer dit verlangen er is, komt dit doordat wij aangeraakt zijn. De mens kan zo innig verlangen naar een gevoel van leiding. Maar zouden wij werkelijk de Hand voelen, dan zou dit geen Leiding meer zijn. Wij zouden dan direct met onze vijven en zessen aankomen. Leiding ligt in geleid worden zonder dat men het weet. Wij kunnen dan hele subtiele dingen waarnemen die opkomen, maar de groei daarvan kunnen wij nooit waarnemen. Wel een lijden en strijden van wat wij dachten dat het was. Lijden om de menselijke desillusies - wat die ook zijn - die als zodanig in het tijdsverloop verdwijnen en de aandacht van de mens niet meer hebben. Dit lijden is het dat als Vrucht dienend is voor de Verbondenheid.

VRAAG: Is elk wetenschappelijk denken een atavistisch herhalen van wat zich in de biologische wereld heeft gemanifesteerd, dat de mens vasthoudt aan zijn atavistisch verleden?

ANTWOORD: Indien het wetenschappelijk denken geen nieuwe aspecten biedt voor levensmogelijkheid voor het wezen van de mens - ja.

VRAAG: Bestaat er een volstrekte tegenstelling tussen wetenschappelijk denken en geestelijk denken? Zijn zij betrokken op totaal of ten dele verschillende subjecten of op totaal of ten dele verschillende objecten, of beide? Ligt het verschil uitsluitend of mede in de aard der betrekking tussen subject en object?

ANTWOORD: Ja, wetenschappelijk denken is een experimenteel, voortbouwend, conclusiestelsel, waarvoor de biologische wereld uitermate als voedingsbodem wordt gebruikt en zijn voor en tegen heeft! Het vóór is, dat wanneer de grens van het experimentele element de toets van de menselijkheid kan doorstaan, het dienend voor de mensheid is. Het tégen is, dat geen rekening wordt gehouden met de menselijke wezenaard en alles wordt betrokken in de materiële hoedanigheden.

VRAAG: Is de Grondlegger der Wereld niet ook de Grondlegger zowel van het wetenschappelijk als van het geestelijk denken? Is er een betrekking tussen één dezer beide of beide en de eeuwig scheppende Werkzaamheid Gods?

ANTWOORD: De Grondlegger der Wereld is zeker de Grondlegger van alles! Buiten Zijn Openbaring valt er niets - maar de mens verbeeldt zich wel goed op de hoogte te zijn van Zijn Wil in Zijn Schepping en neemt de geboden kansen om mee-te-werken in de vervolmaking van de Kosmos te menselijk en legt daarom het zwaartepunt op *zijn* inzichten, inplaats van *door loutering* het ware Inzicht te kunnen ontwikkelen. De teleurstellingen die dit volgen, zijn dan toch ook weer ten goede voor de mens, want de verkeerde instelling heeft tot nut, dat het hem zijn inzichten doet herzien. De Openbaringen in Gods Schepping hebben voor de mens steeds een diepe therapeutische werking als grond.

VRAAG: Naar aanleiding van wat gezegd is over geestelijk en 'ik'-denken, bestaat er ook zo'n verschil in het droomleven van de mens? Kan een droom - door Omhoog geschonken - zowel op het ene als op het andere niveau van denken ontvangen worden en veroorzaakt het 'ik' denken de onbegrijpelijkheid van het Gebodene?

ANTWOORD: Het dromen heeft in zijn veelzijdigheid een dubbele functie - niet als geestelijk en 'ik'-denken - maar als ontvangende en lokaliserende werking, die geenszins valt onder het registrerende 'ik'. Het ontvangende element is altijd verbonden met het Wezen van de mens - en lokaliseert daardoor de beeldingen van het 'ik', die het 'ik' in de tijdsbetrekkingen zou willen laten gelden als toonaangevende heerschappij. Juist het niet-begrijpen houdt de werking zuiver en effectiever. Dat wat dromen heet moet zich bedienen van beeldingen die het 'ik' herkent, maar die niet volstaan voor de eigenlijke werking die de mens dient in zijn levensgang.

VRAAG: Waar ligt het verschil tussen nachtdromen en 'dag'dromen, waarbij ik dan met het laatste bedoel: het getoond krijgen van beelden (of werkelijkheden?) die je als het ware - temidden van het gewone alledaagse - overvallen?

ANTWOORD: Wel, het verschil is dat in het waarnemen van beeldingen overdag, het 'ik' rechtstreeks wordt getoond dat het niet onder zijn heerschappij valt en zij dus effectiever in hun werking zijn - niet als hoger of lager van inhoud, doch directer als werking.

VRAAG: In onze gedachten rondom 'gezondheid' speelt tegenwoordig de hygiëne een grote rol. De hygiëne in materiële en geestelijke zin. Bestrijding van het ontstaan van en opruiming van de vervuiling. Daarbij valt op, dat overal waar de mens verschijnt, vervuiling optreedt en dat vaak de zogenaamde gezondheid verbazend goed bestand schijnt tegen de vervuiling. Het ontstaan van vuil schijnt bij de mens te horen. En het vreemde is, dat het door de mens gemaakte vuil door de opruimingsmechanismen van de 'vrije' natuur onvoldoende kan worden weggewerkt en geassimileerd. Aan de andere kant treedt juist tussen de puinhopen en juist in de hoogst opgetaste vuilnis - waarin de mens dreigt onder te gaan - een impuls op van nieuw leven en werken.

a. Is het zo, dat afval van menselijke activiteiten in zich blijft herbergen de prikkel tot hernieuwde overgave? Hernieuwde overgave tot alleen herhalen van menselijk gedoe of ook misschien overgave tot verheffing boven het vuil?

b. De opruiming van innerlijk vuil is zo moeizaam. Als spiegelbeeld van de moeilijkheid de wereld om ons heen schoon te houden? Kortom, het vuil zit me dwars.

ANTWOORD: (op vraag a) Ja, afval van menselijke activiteiten geeft als het ware een doorlopende mogelijkheid voor hernieuwde overgave en voorkomt verstarring. Overgave in graduele mogelijkheden altijd vrijgehouden van de (let u op) bewuste inmenging - en dus uitlopend in de samenhang der dingen rondom de mens, door de werking van het Leven zelf.

(op vraag b) Bewuste opruiming van innerlijk vuil is nog steeds een

levenskwestie, want hoe leren wij dit constant in het oog te houden? Het is dan ook niet zo zeer het opruimingswerk dat de aandacht vraagt, dan wel de waakzaamheid, om toevoer van innerlijk vuil zoveel mogelijk te beperken. Zeker is dit een voor de hand liggende mogelijkheid, want als de mens zich bewust is van 'vuil' en afval - kan hij dit ook weren. Niet als de kwade cynicus, maar als de levenswarme mens die ook onderscheidt wat nog tot weerbaarheid gelijktijdig kan worden opgeroepen; namelijk zijn onmacht hier tegenover en dus staat kan maken op de Hulp van Hem die noch het één, noch het ander deert.

VRAAG: Het denken, het zuivere denken, niet onderscheiden in geestelijk of wetenschappelijk denken. Wat gebeurt daarbij? De medici zeggen dat de hersenen een koele massa zijn met een hoog zoutgehalte. Als de mens denkt, wat is dat dan voor een prestatie? Waarom kan de een - zoals we dat dan zeggen - met meer kronkels in z'n hersenen, zogenaamd beter denken dan de ander?

ANTWOORD: Eigenlijk worden twee vragen gesteld, namelijk: wat is denken? - en: waarom kan de één beter denken dan de ander? *Denken is functie*. Dat wat als massa, samengesteld uit die of die materie, iets opneemt, is de verstandelijke uitloop van wat als denken is geschapen. Het aanhaken in de materie is op zichzelf niet zo'n groot wonder als het denken! Als mens kunnen wij het niet zonder stellen. Het treedt op als begin zonder eind in de mens, waarbij hij zelf dan de tweede persoon is. Dit waar te nemen bij zichzelf is vreemd, want hij heeft het dan niet in zijn macht zelf de hand er in te hebben. Wanneer denken een niet door de mens te doorgronden functie is, dan behoort het tot alles wat in de Schepping ook niet door hem te doorgronden is. Met andere woorden: het denken wortelt in het Mysterie dat Schepping is. Dát het de mens gegeven is, moet van dááruit zijn zinvolheid hebben, daar het als functie verbonden is aan het Mysterie der Schepping.

Men zou kunnen vragen: waaróm heb ik het gekregen? Om het te gebruiken voor het veilig stellen van ons persootje? Daaraan is het denken niet schuldig, daar het in wezen neutraal is. Ons hanteren van het denken is echter niet neutraal! En maakt het tot een denkmolen waarin de functie als het ware vermalen wordt - van onbeperkte mogelijkheden tot zielloze herhalingsproducten. Wanneer het denken Mysterie-binding heeft, dan moet het toch iets anders inhouden dan wij zo oppervlakkig denken en verder kunnen reiken dan alleen dienend voor de 'ik'-centraliteit. Maar zou dan steeds hoger kunnen stijgen tot het geestelijk stramien van ons Wezen en de worteling van het denken zelf.

Daarom, wat denken nu precies is, is niet van belang. Het gaat erom dat het functie is om tot overbrugging te dienen naar dimensies die meer tot ons Wezen behoren dan het gedoe van elke dag.

VRAAG: Is denken niet een vol-automatisch proces? Zoals een computer die alleen binnen zekere, aan hem gestelde grenzen kan handelen?

ANTWOORD: Heilig onbewust - zeker.

VRAAG: Het denkproces kan toch alleen maar het eigen ervaringsgebied bestrijken?

ANTWOORD: Ja, maar de 'functie' denken kan worden opgeheven naar gebieden boven het 'ik'-bereik. Het is geen scheppende functie, maar formateur van het bereikbare.

VRAAG: Wanneer de denkmolen zijn grote mond houdt - even tot rust komt - kan dan iets binnendringen?

ANTWOORD: Als het denken vrij is van de heerschappij van het 'ik' - zeker!

VRAAG: Het woord 'heilig' werd zoeven gebruikt. Heilig in z'n werking die de mens betreft in het spoor dat werd genoemd? Er is echter meer en dat 'meer' kan optreden in een stilte in het denkproces. Is dat intuïtie?

ANTWOORD: Intuïtie is geen functie van het denken, maar verlicht het denken.

VRAGER: Wij denken toch nooit iets nieuws, gaan uit van wat wij weten?

ANTWOORD: Ons denken moet zich bedienen van de denkstof en is onmiddellijk in functie; waar we ook aan denken -- de vorm van het gedachtenbeeld staat voor ons.

VRAGER: Er is toch eigenlijk geen verschil tussen wetenschappelijk en geestelijk denken? Het blijven toch allemaal menselijke denkbeelden? Die dan wel als beelding, als onderwerp kunnen verschillen?

ANTWOORD: Geestelijk denken berust op intuïtieve ver-bondenheid. Wetenschappelijk denken is ge-bonden aan het experimentele.

VRAGER: Edison zei toch dat uitvinden 99% transpiratie en 1% inspiratie was?

ANTWOORD: Dat zei Edison! Wat verstaan we nu eigenlijk precies onder het intuïtieve denken en het wetenschappelijk denken?

VRAGER: Intuïtief denken zie ik als een samenvloeiing van een aantal concepties die wij door elkaar heen goochelen -- Interruptie: Dit is geen intuïtief denken, maar een wetenschappelijke definitie van intuïtie!

ANTWOORD: De intuïtie kan daarom ook niet door het denken gestuwd worden, maar doorstraalt het denken met het weten van het Wezen. Daarom is het *wéten!*

VRAAG: Wetenschappelijk denken en alles wat daarmee samenhangt is op de aarde gericht denken. Het andere denken is toch gericht op het hogere?

ANTWOORD: Wetenschappelijk denken berust op levensangst. Intuïtief denken is verbonden aan verlossing uit levensangst. Daartussen liggen alle graden van het ene naar het andere. Wat intuïtief door het denken heenflitst, biedt altijd de reddende hand. Wetenschappelijk denken voert echter altijd naar het nulpunt toe! Tenzij het wordt verheven naar het Wezen van de mens - door loutering.

VRAAG: Kaiser zegt: in het normale leven komt eerst de overtuiging, dan pas zijn we bereid tot heiliging te komen. In het geestelijk leven daarentegen is het precies andersom. Daar moeten wij blind ingaan en de overtuiging komt daarna. Denken *kán* daarvoor geen wegwijzer zijn!

ANTWOORD: Zo is het.

VRAAG: Het is naar mijn gevoel zuiverder om te spreken over intuïtief denken en wetenschappelijk denken. Denken *zélf* is niet intuïtief!

ANTWOORD: Intuïtie is *wéten!* Denken is formateur van beeldingen. Wanneer het denken door loutering intuïtief kan worden geleid, komt het tot zijn eigen worteling in het Mysterie van de Schepping en redt het 'ik' uit zijn levensangst. Het merkwaardige is dat in de vrouwelijke conceptie de intuïtie sterker is dan het denken. Bij de mannen is het net andersom, daar leidt *creatief denken* naar intuïtie.

VRAAG: De denkmolen staat nooit stil, dat is zo. Maar als ik er genoeg van heb, dan laat ik me ook niet door iemand beïnvloeden.

ANTWOORD: Dan komt men aan een blinde muur! Het denken vindt honderd compromissen uit, om aan het lot te ontkomen en dat geeft levensangst.

VRAAG: Angst is toch het niet kunnen overzien van de feiten?

ANTWOORD: Dat is dan belichting van het gewone denken, maar geestelijk denken zoekt oplossing van levensangst en vindt die.

VRAAG: Bij geestelijk denken moeten wij eigenlijk het denken eruit laten. Het heeft met denken niets te maken.

ANTWOORD: Het denken heeft twee eigenaardige functies. Dat wil zeggen: of gestimuleerd worden door het 'ik', óf ontvankelijk gemaakt worden voor het Wezen van de mens. Bij gedreven worden door het 'ik' ontstaat levensangst en aandringen van begeertedrang. Dat is atavistische gebondenheid.

VRAAG: Ziel is functie. Denken ook. Hoe ligt deze relatie?

ANTWOORD: Ziel is functie van het geestelijke in het onbewuste, hogere leven en het bewuste leven van het 'ik'. Zolang het 'ik' het denken hanteert, kunnen daar doorheen flitsen komen van wat wij dan de 'geest' noemen, als werking door de ziel heen naar het 'ik'. Door die zielefunctie heen, die dan het 'ik'denken op de juiste wijze opheft.

VRAAG: Er is een groot verschil in neiging om iets te denken. Het denken kunnen wij betrekken op iets wat ons heilig is, of op iets wat in zijn heiligheid niet wordt herkend. Bijvoorbeeld een moment van verlichting of van ontroering. Dan gaan we toch niet eerst nadenken over hoe het toch eigenlijk kan. Met andere woorden: wordt onze bewustheid van eigen relatie niet weerspiegeld in eigen denken, hanteren en beschouwen?

ANTWOORD: Wanneer heilige ontroering ons overvalt, dan is de functie van het denken niet uitgeschakeld, maar komt in zijn juiste stand en is niet te bereiken door het centrale bewustzijn van het 'ik', waardoor ook het 'ik' in zijn juiste verhouding tot de heilige ontroering staat. Namelijk: ondergaand en niet heersend.

VRAAG: Na het beluisteren van de 'Doorgevingen' komt het mij voor dat in dit heen en weer gesprek typisch het denken aan de orde is!

ANTWOORD: Omdat het denken niet van de 'Doorgeving' gediend is! Dit is juist de kenmerkende kwaliteit van de 'Doorgeving'!

VRAAG: De strijd tussen lager 'ik' en het 'wezenechte' in de mens, valt deze onder het denken?

ANTWOORD: Nee, denken kan als functie in deze strijd door het 'ik' naar atavistische beeldingen worden gedreven. Denken is typisch 'ik' behoudend. Het zich durven ontdoen van deze atavistische grond betekent een sprong in het luchtledige te moeten doen en brengt het overwinningspunt naar het wezens-echte van de mens.

VRAAG: In het denken vindt het hele waarnemingsproces plaats. Intuïtief - inspiratief - het geschiedt allemaal in de denksfeer. Door de strijd komt een mysterieus gedoe van het plaatsen van een tegengedachte.

ANTWOORD: Zo die tegengedachte van het wezen-echte is, dan vinden de intuïtie en de inspiratie een open deur. Indien het denken zó z'n functie vervult, dan is het goed. Dan komen we op een punt dat we beide waar kunnen nemen. Dit betekent dat we zelf de leiding nemen. Dat we het niet meer in de denkmolen stoppen, maar in harmonie van wezen en 'ik'-structuur, ons van het denken bedienen.

VRAAG: Dus een vinger in de denk-pap houden?

ANTWOORD: Ja! Er werd bij de beantwoording in het begin al gezegd, dat alles bij de genade van de keus bestaat! - (zie ook twee vragen verder) - Indien deze samenvloeiend is met het intuïtieve in het wezen, dan neemt het wezen de leiding in het levensproces.

VRAAG: De demagogische stellingen van de mens boeien deze gedachten en daar moet je vrij van komen vóór alles. En als je die vrijheid permitteert, dan sta je erbuiten en zijn de gedachten niet meer in boeien.

ANTWOORD: Wanneer de gedachten niet meer door de menselijke beugel kunnen, maar de mens daar toch voor buigt, wordt hij ontvangstation van wat door andere mensen is gedacht, maar niet gedurfd. Daaruit ontstaat misdadigheid van de ergste soort. Een mens zou nooit zo erg over de schreef zijn gegaan wanneer anderen hem niet daartoe de stof hadden geleverd.

VRAAG: Dan wordt het toch de hoogste tijd dat we veranderen!

ANTWOORD: Ja, inderdaad. Zie de oorlogsmisdadigers en andere misdadigers. Daar hebben wij allen meerdere of mindere mate schuld aan en leveren zo de stof voor de misdaden. Wij moeten allen door dezelfde poort van de dood, juist door onze gebondenheid met de mensheid. Dit mogen wij ons wel voor ogen houden.

Opmerkelijk is wel wat er gezegd werd over de *keus*.

(Eerder op dezelfde avond klonk namelijk al in een Antwoord: "Het is niet zuiver geïnterpreteerd als wordt gedacht, dat de kerken, systemen, en codes een gevolg van onze menselijke samenstelling zouden zijn. Maar ze bestaan wel bij de genade van onze *keus*. Die de mens kán doen, door zijn onderscheiding van datgene wat het Wezen, en dat wat het 'ik' wenst. De toestanden in de wereld, in welke vorm zich die ook presenteren, zijn daar het gevolg van.

Wat in essentie toch doorgaat ligt niet in de menselijke macht. Wel kan de mens hiertoe reiken wanneer zijn keus ten gunste van zijn Levens-Opgang werkt. En daardoor de stoffelijke evolutie dient in positieve zin.")

Bij zoiets komt altijd een gevoel van hoop voor de mensheid op. Als het gezegd wordt, dan is het ook mogelijk. De tijden veranderen en grote dingen staan te gebeuren, kloppen aan. Wanneer er een mogelijkheid van keus op je afkomt, dan ligt er iets achter van 'IK wacht op je!' Wij hebben dan weinig tijd, misschien gebeurt het vijf minuten vóór onze dood, dit eerste beantwoorden. Als we maar antwoord geven door de juiste keus.

VRAAG: Geschiedt het essentiële gebeuren in het denken buiten de hersenen om?

ANTWOORD: Ja en ieder mens heeft wel eens een moment gehad waarin het hogere weten in absolute zin uitrijst boven het denken. Zo is het bijvoorbeeld iemand als Dr. Wijnmalen vergaan. In een flits heeft hij een impressie gekregen. Hierop is hij 45 jaar in de boeien geslagen om dit tot een perfect samenvattend geheel te maken, dat tot de hoogste levensopenbaring leidt. Hij heeft in zichzelf gedacht hierbij de meest eenvoudige symboliek te hanteren en heeft hiervoor de getallen genomen.

Een ander is Frans Werfel, die onder andere het boek 'Hoor naar mijne stem' heeft geschreven. In zijn gevecht tegen een aanval van vallende ziekte bij een bezoek aan de Dode Zee en de dodelijke angst deze aanval te moeten ondergaan in de aanwezigheid van anderen, beleefde hij - op het punt tussen neervallen en staan - in een flits het hele leven van de profeet Jeremia.

Dit zijn gevallen waarin toch iets gebeurt in het denken en de ziel iets tot manifestatie kan

brengen, dat steekhoudend is voor datgene wat het pretendeert te zijn: wijsheid die geen denkproductie is, maar essentiële manifestatie-in-de-tijd van het Essentiële, dat niet aan tijd gebonden is en dienend voor de mens.

VRAAG: Praten over relaties tussen hersenen en denken als zou denken afhankelijk zijn van onze hersenen. De wereld is echter ontstaan lang voor dat de mens over hersenen beschikte. Het Grote Denken was er vóór het menselijk denken.

ANTWOORD: Daarom is reeds gezegd dat denken geworteld is in het Mysterie van de Schepping.

VRAGER: De natuur kan niet denken.

ANTWOORD: Behoeft dit ook niet, want het is manifestatie van het Grote Denken als instinctief leven.

VRAGER: Denken zonder hersenen is beter dan met!

ANTWOORD: Ja, maar maar dat is nu ons leven op aarde! 't Proces die keus te kunnen doen naar niet-denken, zakt af naar toestromingen van atavistische impulsen.

VRAAG: Denken ervaren we als beperkend. Staan we dan met niet-denken open voor ontvankelijkheid?

ANTWOORD: Maar het geeft toch ook het impulsieve de kans. Tenzij 'niet-denken' onder controle ligt van het wezen van de mens. Dan kan hij komen tot intuïtief denken, dat geen andere basis heeft dan lijdensbereidheid om zichzelf voor het geheel te geven. Zoals de grootsten onder de mensheid hebben getoond. Hier tegenover staat de ander, die de impulsen volgt, die zichzelf op de duur dan oplost in biologisch collectief bewustzijn door afscheiding van zijn Wezen.

VRAAG: Uit de uitspraak van Edison, dat uitvinden 99% transpiratie is en 1% inspiratie blijkt diens mening, dat inspiratie een voorwaarde is voor het doen van een uitvinding. Hebt u bezwaren - en zo ja welke - tegen deze mening en/of tegen een andere interpretatie van die uitspraak?

ANTWOORD: Het contact met de Bron van Inspiratie is door de mens niet te kenschetsen door zijn eigen instelling hierop, daar die zeer persoonlijk is. Het is juist de menselijke instelling die voor de mens zo'n beklemming kan zijn en onder andere transpiratie kan geven. Omdat hij geen idee heeft van zijn betrekking hierop. Mozart en andere wonderkinderen zijn de tegenstelling van de bewering van Edison. Juist hun kinderlijke status bleek uitermate geschikt te zijn voor Inspiratie, waar zij zeker niet bewust op gericht waren. U weet: Mozart was een jong kind toen hij zijn nu nog zo bewonderde composities begon te schrijven.

VRAAG: Acht u het geheel, ten dele of in het geheel niet in overeenstemming met die uitspraak en acht u het juist, uitvinden te beschouwen als een werkzaamheid, waarbij intense denkactiviteit meer en meer geïntegreerd wordt met passiviteit van het bewust-zijn in de zin van maximaal gespannen en maximaal ontspannen zijn, tenderend naar harmonie met de Grond en Grondlegger van al het zijnde en wordende, Die hiervan ook het Wezen is?

ANTWOORD: Zeker is uitvinden voor de mens een werkzaamheid die niet door hem zelf wordt geleid. Hoeveel is er niet door het zogenaamde 'toeval' ontdekt! Maar even zeker is het dat de mens bevrucht kan worden uit deze Bron, door een Idee, dat dan voor vormgeving vatbaar is. Het menselijk denken wordt dan actief en dwingt duizend-en-één vormgevingen

op - en de martelgang begint. De grote levenskunst is het idee te laten rijpen in gestadige non-activiteit van het denken hierover. Dan bestaat meer kans voor de volgende inspiratie ter voltooiing van het Idee. Maar dat is dan ook de hoogste vorm van ontvankelijkheid, die voert tot uitvinden en eist de religieuze verbondenheid met de Grondlegger van al het zijnde - en dus in harmonie met Hem.

VRAAG: Doorstraalt inspiratie - evenals intuïtie - het denken en kennen met het weten van het Wezen in deze zin, dat het gezuiverd en verhelderd wordt en dat onderbewuste bezinkingen en bewuste doordenkingen van zintuiglijke waarnemingen en van innerlijke ervaringen uitkristalliseren tot gaver beeldingen en vormgevingen?

ANTWOORD: Inspiratie is volledig. En behoeft geen steun van het denken. Maar doorstraalt het wel, met een overmacht die zelfs de onderste lagen van de onderbewuste-bezinking en bewuste-doordenkingen stil legt. En daardoor zelf de vorm uitkristalliseert en het denken de weg wijst tot deze vormgeving, wanneer het denken in zijn juiste verhouding tot de Inspiratie is komen te staan.

VRAAG: De inspiratie kan zo volledig zijn, dat je er als persoon niets aan hebt! Wat ik bedoel is moeilijk te formuleren.

ANTWOORD: Als persoon hoeft men er ook niets aan te hebben. Indien men zo begint dan is men ook niet open voor inspiratie. Inspiratie is *volledig!* Het denken wil altijd zo actief mee doen. Dit moet tot rust gebracht worden, dan komt het in de juiste verhouding tot de inspiratie. In de muziek of op ander gebied. Volmaakt in zichzelf. Staat boven de menselijke denksfeer. Maar wat wordt bedoeld met 'er zelf niets aan hebben'?

VRAAG: Dat je later denkt: toen leek het zo goed!

ANTWOORD: Daar heb je het denken weer. Zodra een idee over een mens komt, ondergaat hij een geweldige werking die het denken overstemt en het later weer de kans geeft zijn mening erover te hebben.

VRAAG: Eigenlijk is uitvinding en inspiratie precies hetzelfde. De uitvinding is woord-uitdrukking vanuit het menselijk vlak en de Inspiratie vanuit het Mens-zijn! Uitvinden suggereert dat je het zelf gedaan zou hebben.

ANTWOORD: Er bestaat veel ondeugdelijk vuur, maar er is ook heilig vuur óm datgene waardoor de mens gegrepen wordt. Het weer naar de begane grond komen, brengt ook mee een op de begane grond verstaanbaar woord of begrijpelijk ding te brengen. Wanneer de mens aan inspiratie toe is, dan laat hem dit niet los. Dan is hij er voortdurend mee bezig. Edison was vanaf zijn jeugd stokdoof. Toen iemand hem vroeg waarom hij geen gehoorapparaat uitvond, zei hij aan de vrager: 'Heb jij de laatste 24 uur iets gehoord waar je niet buiten kunt?' Hij herkende het doofzijn als een zegen voor zijn werk, dat hem afschermdde voor duizenden dingen. En dit had hij reeds voor zijn 12e jaar ervaren.

VRAAG: Al zijn de antwoorden verhelderend, toch vraag ik mij af of we niet naast Edison, Mozart zouden moeten stellen. Deze beleefde niet de tegenstelling die Edison heeft willen uitdrukken (99% transpiratie en 1% inspiratie). Muziek heeft niet met materie te maken. Uitvindingen vergen iets van eigen activiteit, terwijl bij muziek het denken maar weinig actief is, het komt tot je. Er is een wezenlijk verschil tussen technische inspiratie en het kunstzinnig gebied van het gevoelsleven. Edison wilde tot uitdrukking brengen dat je niet klaar bent met de wezenlijke inspiratie alleen. Deze moet nog getoetst worden aan wetten van de materie. Dan is nog grote inspanning nodig, anders dan bij compositie.

ANTWOORD: Het genoemde onderscheid maken wij met ons *denken*. We zouden er gauw

mee klaar zijn, wanneer wij de kunst meer bij de inspiratie zouden voegen, niet als vormbewerking. Maar uitloop van inspiratie die volmaakt is, moet ook de volmaakte tegenhanger vinden in de dimensies van de wereld waar hij zich heenbuigt. Het is een prachtig antwoord dat werd gegeven: inspiratie is in zichzelf volledig. Het is moeilijk aan te nemen dat een onvolledig instrument iets volledig toegeworpen krijgt, maar het is zo.

De mens wordt vanuit de Bron van Inspiratie geroepen!

Daar Edison het hem toegeworpene zo heeft ondergaan, heeft het hem tot zó een activiteit aangezet, waarbij hij zichzelf het zwijgen moest opleggen. Vandaar zijn inspanning en zijn antwoord op de vraag naar zijn doofheid. Bekend is het verhaal dat hij zijn werkmeester bij een proefneming dwong de belasting van een machine steeds hoger op te voeren. Deze protesteerde hiertegen, waarop Edison zei: 'Al gaat hij er aan, dan weet ik tenminste op een haar na nauwkeurig, hoe ver we kunnen gaan!' Een ander verhaal is hoe hij met veel geld van anderen een fabriek bouwde, die echter in brand vloog. Hij kwam zijn zoon tegen en zei: 'Haal vlug je moeder, zo'n brand ziet ze haar leven lang niet meer!'

VRAAG: Indien er verschillen in oorsprong en werkingen bestaan tussen inspiratie, intuïtie en Doorgeving, zou u die verschillen dan kunnen omschrijven?

ANTWOORD: *De oorsprong van Intuïtie* is te vinden in de God - mens verbondenheid.

De werking van Intuïtie is: met de geest waarnemen.

De oorsprong van Inspiratie ligt in het gebied van de creatieve krachten in de Schepping. In werking gehouden door de verbondenheid met de Scheppende Almacht.

De werking van Inspiratie is: Ingeving van een hogere Orde dan die van het menselijk denken.

De oorsprong van de Doorgeving wortelt in de Aandacht van de verlossende Liefde in alle graden van toereikende Hulp.

De werking van een Doorgeving is: een volkomen - niet-menselijke - Aandacht voor de betrokkene, met de daarbij behorende Hulp-factor, die in een boven-menselijke Therapie is gevat.

VRAAG: De Bron van Inspiratie is behalve volledig, ook volmaakt. De vorm echter waarin hij uitmondt, behoeft niet volmaakt te zijn?

ANTWOORD: Kristalliseert zich uit naar de dimensies in de tijd, waar ze werken en behoren.

VRAAG: Als ik het goed heb verstaan, dan werkt inspiratie toch zo, dat het het menselijk denken doorlicht?

ANTWOORD: Ja, mits het denken in zijn juiste verhouding tot de Inspiratie staat. Vooral niet opdringen. Het is echter zeer menselijk om dit te doen. Het is een overmeesterlijke therapie, dat je er niet als uitvinder maar als mens door verandert.

VRAAG: Is voorwaarde hiervoor - dat je als mens verandert - om dienend te worden?

ANTWOORD: Het 'ik' bedient zich van het denken om het 'ik' z'n prestatie te laten leveren, maar het gaat om de ziel van de mens.

VRAAG: Mag een mens - of moet hij zelfs - iedere tot hem komende of in hem opkomende beelding of vormgeving - ook wanneer deze een Doorgeving betreft - om haar betekenis voor zijn denken en haar waarde voor zijn doen en laten te bepalen, toetsen aan normen en zo ja aan welke en hoe, om te peilen of zij geheel, ten dele of in het geheel niet berust op Goddelijk Weten en is voortgekomen uit de Goddelijke Liefde?

Of dezelfde vraag in bondiger vorm: is het een drogredenering, dat duivelse - met andere woorden verkeerde - uit het on'wezen'lijke ik opkomende inblazingen niet bestaan? En als deze wel bestaan, hoe kan men ze dan onderscheiden van Goddelijke ingevingen en ze vernietigen. Of is dit onmogelijk, onnodig, ongewenst?

ANTWOORD: Alle vormen en beeldingen die tot de mens komen, moeten onderworpen worden aan zijn hoogste menselijke kritiek. Opdat het de toets kan doorstaan van zuiverheid in opperste vorm. De norm is, dat het buiten de succes-boeking van het 'ik' valt en algemeen menselijk dienend is. De 'ik-opgeblazenheid' wordt dan door deze norm spoedig tot normale proportie gelouterd.

- - -

7: *Over de 'Open-Veld ontmoetingen'*

Toelichting, grotendeels ontleend aan een vermelding in enkele publicaties van J.W.Kaiser: "Enige keren per jaar werden op het kasteel 'Het Oude Loo' te Apeldoorn bijeenkomsten gehouden van honderd tot tweehonderd genodigden van verschillende nationaliteiten, positie en professie, ten einde zich uit te spreken over vrede stichting door oriëntering op de ene aanvaarding:

God grondlegger der wereld en daarom onoverwinnelijk.

De bijeenkomsten duurden drie dagen. In het algemeen werd men slechts tot deelneming aan één bijeenkomst uitgenodigd. Op deze dagen hielden enige personen uit verschillende landen een voordracht waarin zij hun prominentie uitspraken door hun visie te geven op deze oriëntering als universele basis van bezinning. De voordrachten dienden als stimulans voor de vrije gedachtenwisseling, waaraan alle overige uren van de bijeenkomst gewijd waren.

'Het Oude Loo' stelde zich tussen alle groepen en groeperingen in als Open Veld, waar mensen elkaar ontmoetten en waar voor ieder de gelegenheid werd gegeven tot herziening der eigen levensbelijdenis onder de grondgedachte. Trachten God te benaderen van hieruit - zonder enig etiket, zonder enig dogma, zonder enig bouwsel of systeem - was de verantwoording der voorbereiders ten opzichte van de Almachtige en ten opzichte van de wereld.

'Het Oude Loo' was geheel onafhankelijk van elke kerkelijke of politieke richting en van welke geestelijke of wereldlijke instelling dan ook. Het was geen organisatie."

Vanaf 1951 zijn er in totaal bijna 20 'OUDE LOO BIJEENKOMSTEN' geweest. Op het laatst veranderde de plaats, in 1959 ook de naam en werden het 'OPEN VELD ONTMOETINGEN', waarvan er er nog een zelfde aantal zijn geweest. J.W.Kaiser was tot zijn dood in '61 zeer intensief bij de voorbereidingen betrokken. De opzet van de bijeenkomsten is altijd in overeenstemming geweest met desbetreffende inspiratieve mededelingen en antwoorden bij monde van mej.Hofmans. De voertaal was aanvankelijk Duits of Engels. In '63 werd de voertaal uitsluitend Nederlands en naar aanleiding hiervan kwam daarom de volgende vraag:

VRAAG: Mag er iets gezegd worden over de diepere zin van het feit, dat de laatste 'Open Veld bijeenkomsten uitsluitend in de Nederlandse taal plaats vonden en dat de inleiders uitsluitend uit de kring der vraagavonden kwamen?

ANTWOORD: Zoals u hebt kunnen lezen als aankondiging in het verslag van de mei-bijeenkomst, werd dit (het Nederlands) aangegeven als een voorrecht voor Nederland,

omdat het Open Veld niet door menselijk initiatief tot stand gekomen is en niet specifiek Nederlands is. Het is alsof men de kans krijgt in de Nederlandse taal een preparatie te krijgen voor gebeurtenissen die plaats hebben en plaats hebben gehad en van de eerste specifieke plaats waar dit heeft ingezet en waar dit voortgaat - Nederland - getuigenis kunnen geven.

De reden van de aanwijzing als inleiders van mensen uit de vraagavonden is mij niet bekend. Ik vermoed dat het is om in een eenvoudige rechtstreeksheid van bekende taal, toch een soort van manifestatie te vormen, die z'n werking wel zal hebben. Zij die dit hebben gedaan verdienen een saluut, omdat zij het hebben gedaan op grond van het ontbreken van iedere overtuiging daarvoor geschikt te zijn. Daardoor bleef het zuiver; zij hebben geen woord geplaatst, dat ze zelf niet kenden. Zo kon het gebeuren dat op zaterdagavond - in het gesprek met rabijn Soetendorp - geschiedde wat geschieden moest. Men kan er over denken wat men wil, maar beide avonden (25 mei en 31 augustus '63) hebben een zeer specifiek karakter getoond. Het was zeer aangrijpend en leerzaam. Zo'n specificiteit kan liggen in een overmeesterlijke therapie. We zijn dan wel bereid tot erkenning van het Leven, als een Almacht, maar willen daarbij gedecideerd een 'finger in the pie' behouden.

Het bij elkaar zijn daar in het Open Veld is wel een vorm, maar dan een die aan alle kanten onbegrensd doorwerkt in de mensensfeer. Ieder komt daaruit als ontvang - en zendapparaat. Categorisch staat iedere luisterende in deze ontmoeting als zodanig.

VRAAG: Wat is de zin van zo veel -in mijn ogen - onbenullige vragen?

ANTWOORD: In ieder geval dat de onbenulligheid ook voor ons opeens een confrontatie is. Het is moeilijk dingen te classificeren. De ene mens moet wat zeggen in onbenulligheid, omdat het voor hem belangrijk is. De ander doet dit op een intelligenter niveau. We leren constant van elkaar. Het meest door wat in de mens zich concentreert in de sfeer die daar aanwezig is. Een sfeer die zo kristallijn is, dat alles daar de juiste waarde krijgt. Voor de vrager is de vraag zeker niet onbenullig!

VRAAG: We kunnen het ook omkeren: zijn er wel onbenullige vragen?

ANTWOORD: In ieder geval heeft het de zin zich niet verloren te voelen in een geheel waar zoveel geboden wordt. En te merken dat wij zelf ook nog wel aan het een of ander zijn gebonden.

VRAAG: Is op het laatste Open Veld niet zo pijnlijk duidelijk naar voren gekomen wat in de Inleiding (september '63) werd genoemd: het Ene Leven? Dat we dat uiteindelijk ontmoeten ondanks onszelf?

ANTWOORD: Ja, dat is wat ik bedoelde met die kristallijne sfeer. Alles wat we zeggen in Zijn sfeer wordt gezien onder dat Licht en dat Leven. De sfeer van het Open Veld kenmerkt zich door echtheid. Een gevoel van omslotenheid gevend, maar niet door mensen tot stand gekomen.

VRAAG: Gegeven de beïnvloeding der inleider, sta ik onder invloed van grote wrevel wanneer de vragen komen.

ANTWOORD: De inleiders bereiken vaak een niveau dat verlichtend aandoet. Dan geven zekere vragen die worden gesteld het gevoel alsof het gesproken woord naar beneden wordt getrokken. Hierin ligt de toetsing van hoe trefbaar dit gevoel van verlichting in ons is. Als iets echts gebeurt dan is dit overmeesterlijk. Dan wordt dit meteen getoetst aan de eigen vastheid in dit echte, en wat nog niet vuurvast ligt, meldt zich dan als wrevel.

Het hoge van zo'n levendige bijeenkomst is, dat het zich onmiddellijk ook als toetsing manifesteert. Zoals het ons aanspreekt zouden we er meteen mee weg willen lopen. Maar aangegrepenheid vanuit de niet-menselijke wereld loopt uit op dienen in de wereld, nadat de aangegrepenheid als levensinzicht is gerijpt.

VRAAG: Hoe onderken ik de echtheid van dit gegrepen worden?

ANTWOORD: Echtheid van het gegrepen worden door hoogheid, is herkenbaar in de daarop volgende levenspraktijk. Wanneer gegrepenheid geen succes heeft voor de mens die we zijn, dan is de gegrepenheid diep. Want de mens die we zijn is het onechte in ons. Wanneer het daar geen levensbrood voor is, dan is het echt. Het echte is niet te vinden in de levensbeschouwing van de vlakke hand en is niet vatbaar voor compromis.

VRAAG: Impliceert dit dat er een normatief moet zijn?

ANTWOORD: Ja, maar dan door God opgelegd, niet door ons. Wanneer wij gegrepen worden merken wij iets dat grijpbaar is in ons, buiten ons om. Geen menselijke norm kan daar iets aan toe of af doen. Het raakt in ons wat boven ons gewone mens-zijn uit aanwezig is en aan ons kenbaar wordt gemaakt en dóórwerkt.

VRAAG: Is het daarom dat het zo'n vermoeid en onwezenlijk gevoel geeft? Dat soms wel dagen duren kan.

ANTWOORD: Het is zeer persoonlijk, hoe het je in je gewone mens-zijn bekomt. Wanneer het afmattend is, dan komt dat van het staan aan de kant van de strijd! We moeten niet vergeten dat dan alle deuren openstaan en dat we niet het vermogen hebben deze af te dekken voor wereldgeruis. De vermoeidheid is vermoedelijk die, die voortkomt uit de zekere verfijning die we die dagen hebben gehad. Een vrijuit ontvankelijk kunnen zijn.

VRAAG: Zou het niet mogelijk zijn dat tussen de twee bijeenkomsten nóg een bijeenkomst wordt gehouden?

ANTWOORD: Het heet eigenlijk ontmoeting. Ontmoeting is confrontatie; bijeenkomst is gericht zijn op hetzelfde doel.

VRAAG: Bijeenkomst zie ik als met z'n allen zijn bij die Ene!

ANTWOORD: Ontmoeting gaat nog dieper. Als het voor ons reëel was, dan zou het zijn ontmoeting met wat voor ons als allerhoogste geldt. Het ontzaglijke met Jezus was - toen hij zijn discipelen uitzocht en zei: 'achter Mij' - dat zij alles lieten liggen en gingen. Met Boeddha ging het net zo. We weten niet wat er nog allemaal gebeurt. Allemaal hebben we dat wat we innerlijk volgen en wat niet in harmonie is met onze uiterlijke levenswijze.

VRAAG: Is het niet een wonder, dat er thans weer een Open Veld gekend wordt, waar het Levende Woord de aardse mens opwekt te komen uit zijn verstarring in de materie, zijn kluisters te verbreken om zijn Hemelse Mens te doen geboren worden?

ANTWOORD: Het is in menselijke zin een Wonder! En het Open Veld, waar de bijeenkomsten worden gehouden, ontvangt en seint - maar is gehouden aan de menselijke normen en vormgeving van dát wat in geen vorm te vatten is. En daarom zeer betrekkelijk en aan de tijd gebonden is. Maar het zal niet verstarren in een dode regel, daar het Open Veld niet langs menselijke banen loopt. En de mens daarom een geboden mogelijkheid is om uit de stof-verstarring - vooral van de beeldingen - te komen. En dus op weg naar de Meester.

VRAAG: Is het Open Veld niet de Gemeente des Heren op elke plaats in de openbaring, waar het Woord gehoord wil worden, en niet de Kerk waar de vorm het Leven verstikt?

ANTWOORD: Overall waar het Woord wordt gezocht, zal het dáár zijn. Daar het Woord niet aan menselijke voorwaarden te binden is; noch de Kerk, noch het Open Veld, noch wat dan ook zal dáár een voorwaarde of een belemmering voor kúnnen zijn.

Doch het Open Veld verbreekt de traditie van uitverkorenheid en staat ten dienste van alle mensen - zonder voorwaarden zus of zo. Maar is een vanzelfsprekende aanwezigheid voor hem die zoekt en vinden zal wat in geen vorm te leraren is. En buiten menselijke inmenging om. En is dus in deze zin de Gemeente des Heren.

VRAAG: Is het niet een wonder, dat wij op het Open Veld thans weer de Goede Tijding kunnen beluisteren, zoals de Heer de Elven had bevolen te brengen aan alle volkeren der aarde en kregen wij niet in plaats van de Goede Tijding de neerslag daarvan, hoe waardevol ook, in de Evangeliën? Want de opdracht was toch aan de Elven, dat zij de Goede Tijding moesten brengen en niet de evangelisten, want was de Goede Tijding niet direct en het Evangelie de beschrijving van het tijdeloze gebeuren in de tijd?

ANTWOORD: Wel de Goede Tijding is in de Evangeliën wel verpakt, maar niet verloren geraakt. Omdat de Goede Tijding alleen te verstaan is door hen die hiervoor zijn geopend door de Heer Zelf. De Elven waren in dit opzicht wel toegerust, maar niet opgenomen door eigen vermogen tot verstaan. De Evangelisten waren door dit innerlijk verstaan wel bevoegd, en dus verantwoord aan de Heer, Die Zelf de enige Goede Tijding is. En dus als zodanig in de Evangeliën aanwezig is, als Borgstelling voor het slagen van de Goede Tijding in de tijd.

VRAAG: Die Goede Tijding - ik begrijp het niet helemaal goed.

ANTWOORD: Hiermee wordt eigenlijk de essentie bedoeld die vanuit de Evangeliën tot ons komt. Goede Tijding, Goede Boodschap, Blijde Boodschap!

VRAAG: Wij dragen allen de Eeuwigheidsbemoeiing met ons mee. Is dat iets strikt persoonlijks?

ANTWOORD: Ja. Hij draagt het mee via zijn eigen geschapenheid en eigen uniekheid.

VRAAG: Op een bepaald moment wordt men zich van die Eeuwigheidsbemoeiing bewust, maar dat houdt toch niet in dat die bemoeiing er van te voren niet zou zijn?

ANTWOORD: Nee, dat is ook niet beweerd. Het typische van uw vraag kenschetst weer hoe merkwaardig het is dat als dergelijke subtiele aanduidingen of aanwijzingen worden gegeven, zij worden verstaan! Het manifesteert zich als het ware omdat het verstaan kón worden. Wat Jezus zei: 'waar twee of drie in Mijn naam zijn, daar ben Ik.' Dat wil zeggen, in de zin van: bewust realiseerbaar van dit aanwezig zijn. Want er zal nog ontzaglijk veel meer zijn, waar wij eenvoudig geen bewustzijn van hebben, geen ontvangcentrale. Daar hoeven we niet over te klagen, want we zien overduidelijk dat de toestromende Gods-aandacht al heel wat voor ons is, om dit als centraal in je leven te gaan voelen en daarnaar te gaan leven. En het is een overmaat van geduld en Liefde, dat dat constant voor ons aanwezig is. Dus of het er in het verleden ook altijd is geweest, is eigenlijk niet zo actueel als het bewustworden dat het nú voor ons aanwezig is - omdat wij reageren kunnen. En dát is leven, omdat het een leven is, dat uit het oerprincipe van de Liefde wordt gevoed.

8: De organen hebben een strikt eigen bewustzijn

VRAAG: In Genesis 3 lees ik, 'toen formeerde de Here God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; also werd de mens tot een levend wezen' en het valt mij plotseling op, dat het de neus is waarin de levensadem geblazen wordt. En zodra de neus in de aandacht valt, dringt zich bij mij het besef op, dat de mond de anatomische buurman is van de neus. Neus, adem, ademhaling. Mond, spijsziging, spijsvertering.

Dat mond en neus burenen zijn leidt zeker tot burenruzies; burenruzies waaraan de mens een deel van zijn lijden ontmoet. Reeds bij de ingang van het menselijk lichaam manifesteert zich dat. 'In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten', beantwoord door 'Ik ben het Brood des Levens'. Dit is het ene aspect.

Het andere betreft het inblazen van de levensadem via de neus. De neus van de mens wordt - biologisch bekeken - als een wat gedegeneerd orgaan beschouwd, wiens functie achteruit gaat. Nu vraag ik me af, wat kan dat alles, in uiteraard versluisde vorm, voor de mens - gevormd in deze biologische structuur met neus én mond - betekenen, om toegesproken te worden op bovengenoemde wijzen?

ANTWOORD: De formering van de mens van stof uit de aardbodem en het inblazen van de levensadem, heeft het wezenlijke bestaan van de mens vorm gegeven. De neus, als het ontvang-centrum van levensadem, blijkt inherent te zijn met de ziel van de mens en als zodanig verbonden te zijn met de andere organen. Leven inademen is geenszins leven doorgronden. Dit is de ziel toegewezen. Maar door inademen van Leven wordt het hele organisme van levens-kracht voorzien.

De mond heeft als aanvullende functie de aardse voedings-stoffen op te nemen. Zodat het samengaan der beide organen van een dusdanige stabiliteit is, dat er geen sprake kan zijn van burenruzies. Maar wél van conflicten, die - let u op - vanuit de ziel worden opgeroepen wanneer één van beide organen (welk orgaan eigenlijk dan ook) niet op het niveau blijft waar het, tegenover de ziel, behoort te staan - en de organen zich van elkaar verwijderen.

Maar de organen hebben een strikt eigen bewustzijn en verliezen zich daar wel eens al te veel in. Waardoor de onderlinge harmonie verbroken wordt voor het hele organisme.

Dit weer tot harmonie vormen brengt het lijden mee, dat door de ziel als Genezings-proces wordt ingezet - en voleindigd.

De biologische structuur van de mens die zich van het menselijk organisme bedient, vormt daardoor het 'ik'-besef, in ongekende facetten - doch alles onder controle van de ziel. Die derhalve zó werkt, dat de organen gelijkwaardig worden gerangschikt in het proces van de menswording. Dit is: 'In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten.' En 'Ik ben het Brood des Levens' is dan de voleinding van het Offer van Jezus voor ieder mens.

VRAAG: U zei -- de biologische structuur van de mens zijn 'ik'-besef doet ontwikkelen. Mijn vraag is of het eigenlijk niet belangrijker voor het 'ik'-besef is de relatie van het 'ik' tot andere individuen; het afpeilen van zichzelf ten opzichte van andere mensen. Of dus niet de mens als geheel voor de ontwikkeling van het 'ik'-besef belangrijker is, dan zijn eigen organisme als zodanig?

ANTWOORD: Wanneer er geen volwaardig 'ik' tot manifestatie komt in het menselijk wezen, dan kan dit bitter weinig doen voor de andere 'ikken'. En zou het constant op zichzelf gericht zijn - ook al door de inwerking van het Leven en het menswordingsproces - en zich telkens daarop moeten terugtrekken tot vorming van het 'ik'; maar vooral niet in een

eenzaamheid apart, maar juist door de verbondenheid aan al het andere wat buiten het 'ik' staat. Dit brengt enerzijds een sterk egocentrisch besef mee; zó is het 'ik', dat is nu eenmaal zo. Maar anderzijds brengt het ook mee dat het in zijn apartheid niet apart kan blijven bestaan. Dus het zoekt zijn relaties, zijn levensvrienden, partners, onder andere in dieren en in dieren-omgang, enzovoort. Totdat blijkt dat deze relatie alleen steek kan houden wanneer hij geschiedt in de zin zoals hij is bedoeld.

VRAAG: Ik meende dat het materialisme van de mond de grote tegenhanger is van het immateriële, wat de neus vertegenwoordigt. En dát heb ik ergens beseft, althans in die zin. En dat is eigenlijk één van de aspecten van het menselijk lijden ---

ANTWOORD: Ja, als ik het heel kras stel, dan zou je de een de waarheid en de ander de leugen kunnen noemen. Het orgaan de mond - juist door het opnemen van de aardse voedingsstoffen - is als het ware in organische gang gedoemd tot de meest mogelijke afsluiting van datgene wat dan het fijnere wezensorgaan de neus als het ware voor het grijpen heeft. Nu is het wonderlijke dat juist via de mond een constant scheppende actie bezig is en bezig kan zijn in wat wij noemen 'spreken', enzovoort. Dus een groot uiterste; van aardgebondenheid naar opgehevenheid tot het mysterie van het scheppende spreken! Eigenlijk het meest nabij komend aan wat de vorige vrager daarnet noemde, die vorming van het 'ik'.

Ik zou u zelf graag een tegenvraag willen doen, juist als arts: wat stelt men zich in de medische kringen eigenlijk voor van de superstaat van wat wij het orgaan neus en mond noemen? Omdat u in uw vraag hebt gezegd, dat men vindt dat het orgaan de neus achteruit gaat. Hoe stelt men dit vast?

VRAGER: Dat stelt men vast vanuit een eenzijdig standpunt, zogenaamd de mens onderzoekend als levend wezen naast andere levende wezens en dan natuurlijk in de rij der dieren. Wat natuurlijk in essentie niet de waarheid volgen is. Het stelt dus de mens als niet-ruikend individu tegenover andere wezens die wél scherp ruiken.

ANTWOORD: O, dus de dieren bedoelt u.

VRAAG: Dat is toch helemaal niet waar! Ik bedoel: onze perceptie-breedte neemt weliswaar af, ten opzichte van de dieren gezien. Die hebben een veel grotere perceptie-breedte - maar de structurering van wat wij waarnemen is toch wel degelijk ontzettend groot. Ik heb kortelings gehoord, dat er op psychologisch gebied enorme interesse bestaat juist voor de reuk-organen, omdat bekend is dat het grootste deel van de oude delen van ons zenuwstelsel ingenomen wordt door de reukkernen met hun verbindingen onderling. Het blijkt dus wel dat de basis van ons onderbewuste, vooral onze Freudiaanse structuur in verbinding dus met de hypofyse, met het hoogste punt dus van de endocrienen - dat die wel degelijk heel sterk verbonden zijn aan de reuk. Ook aan de slaap, maar in de eerste plaats aan de reuk. Dat dus de perceptiebreedte niet zo groot is, maar wél de structurering van wát waargenomen wordt; dat die wel degelijk heel groot is. Je kunt zeggen dat het kwantitatief niet zo groot is, maar wel kwalitatief sterk gedifferentieerd; ik heb het idee dat dit misschien een bijdrage is.

ANTWOORD: Ja, vooral omdat u het endocriene stelsel aanhaalt.

VRAAG: Dus het losraken van de reuk, als reukorgaan -

ANTWOORD: Maar hij zegt het juist zo goed, het is geen loslaten -

VRAAG: --ik stel het juist in het centrum van het eigenlijk primair reageren.

ANTWOORD: Ja, animaal én menselijk! Juist ook menselijk. Dat is het grote verschil!

VRAAG: Je zou haast kunnen zeggen - vanuit de yoga heb ik dat wel eens gehoord - dat dus het ademen met bewustzijnsvernauwing en -verwijding te maken heeft; maar daar direct tegenaan ligt dan het meest animale wat mogelijk is, dat is ons primaire functioneren, laten we zeggen het libido. Wat bij de dieren dus ook is de soortkeus, het voedsel zoeken. dat zijn dus de dingen die blijkbaar heel sterk aan elkaar gepaard liggen.

ANTWOORD: Nee, maar de uitdrijving - zou ik bijna zeggen - van de werking van deze organen, geschiedt vanuit een totaal ander bewustzijnsvlak. Nu is het wonderlijke dat de aanbinding aan de dierlijke werking van de organen, bij de mens zeker aanwezig is, maar volkomen ondergeschikt. Terwijl dit bij de dieren als mensverbinding niet aanwezig is. Dus het is van een heel andere intentie, een heel andere opdracht.

VRAAG: De afspiegeling van ons centrale zenuwstelsel geeft ons die gevatheid als mogelijkheid dus. Dat de oude structuren in de nieuwe zijn gevat maakt de structurele verwerking op een veel hoger plan mogelijk.

ANTWOORD: Wij zouden bijvoorbeeld kunnen stellen dat de geur - die zeker geestelijker is dan het vermalen van voedsel - dat de geur een mogelijkheid zou vormen tot een openkomen van een bepaald endocrien, dat tot dien steeds is gesloten. In het antwoord wordt erop gewezen dat er toezicht op het organisme wordt gehouden door de ziel, hetgeen dus - wanneer we de endocrienen beschouwen (die in esoterische zin de organen van de ziel genoemd worden!) - doet zien dat dit eigenlijk het preparaat van de ziel is om het organisme te bedienen in - en laten we dat vooral altijd in het oog houden - de menswording. Dus niet in de lichaams-vorming. Die is er annex mee, maar wordt voor de ménswording gebruikt. Waarop in het antwoord wordt gewezen wanneer gezegd wordt dat die organen eigenlijk mede worden gebruikt tot de formering van het 'ik'. Daar zien we al onmiddellijk het verschil in werking van de organen bij de mens tegenover die bij de dieren, bij wie dat 'ik'-bewustzijn op deze manier ontbreekt.

VRAAG: U hebt daarnet iets gezegd over de disharmonie in het bewustzijn van de organen en hoe daar dan de ziel genezend intreedt. Is dat een autonome functie van de ziel?

ANTWOORD: Onder andere. De ziel heeft zoveel functies!

VRAAG: Ja, maar de ziel is natuurlijk zélf eigenlijk functie. Van waaruit wordt deze dan geïnstrueerd?

ANTWOORD: Kijk eens, de ziel is functie omdat de ziel de wonderbaarlijke eigenschap heeft functie te kunnen zijn. Dat kan een lichaam nooit. Een lichaam - ja, het is een ontzaglijk verschil en het is fijn dat het even wordt aangehaald, zoals zij tegenover elkaar staan. Het wonderbaarlijke van de ziel is - en nu bedoel ik hier met ziel dat we kortweg noemen het innerlijk van de mens en met innerlijk bedoel ik alles wat niet lichamelijk is - dat hij zelfs het lichaam kan bezielen; het verstand kan bezielen. Hij heeft dus die merkwaardigheid, dat hij in zijn apartheid van kern-werking ook in ongetelde functies naar voren kan komen.

VRAAG: Er wordt zo vaak gesproken over ziele-wekking en ziele-gerichtheid.

ANTWOORD: In welk verband? De woorden die hier gebruikt worden moeten vooral in het bepaalde zinsverband worden ontleed. Dat is omdat er - juist met alles dat zo onaanwijsbaar is in de mens - altijd gebrek aan woorden is. Maar ik geloof, als we het hier over 'ziel' hebben en hiermee bedoelen alles wat innerlijk en niet lichamelijk, niet aards is, dat we dan wel zo'n beetje begrijpen waarop wordt gedoeld. Een mens kan alleen waarnemen in zijn eigen staat van leven hóe die ziel bij de mens aanklopt als functionaris - met een verlossende

werking en tussenwerking en ook weer als functie overbruggend naar het onuitsprekelijke in de mens: de verbondenheid aan God. Maar alles wat je bij de ziel zou willen aanvatten om te determineren, dat kán niet.

Nu heeft - zoals in dit antwoord staat - de ziel onder andere de functie de organen onder zijn hoede te houden. Dán gebeurt er niet wat er in het begin gezegd werd: burenruzie - nee, in het antwoord wordt gezegd: elk orgaan heeft een eigen bewustzijn en daalt hierin soms te ver af, waardoor het zich verwijdt van de andere organen en er ziekte ontstaat. Disharmonie! Dan roept de ziel conflict op - dat is wat de vrager het lijden noemde - en houdt daar niet mee op voordat dit conflict een Genezingspunt heeft bereikt, dat afdoende is voor het hele organisme én voor de mens die zich ervan bedient. Als zodanig is hij functie, maar tevens onaangetast in zijn bovenaardse waarde als een 'zijns'-toestand.

VRAAG: Is de ziel altijd op het niet-aardse gericht? Ik heb altijd begrepen dat de ziel in het proces der menswording van de aard-gerichtheid, de stof-gerichtheid tot de andere gerichtheid moet komen.

ANTWOORD: Allicht, dat werd toch geantwoord. Dat het er zich constant mee bezig houdt. Maar dat is een antwoord op de vragen over de organen. Als iemand een vraag had gedaan over de kern van ons wezen - die niet door een woord is aan te duiden - en hoe de ziel daar tegenover staat, dan zou je kunnen zeggen dat hij enerzijds de aard-gerichtheid heeft met het essentiële wat daaruit voortkomt voor de mens-wording; niet ten behoeve van de goddelijke kern van de mens, maar ten behoeve van de tot volheid komen van de aardse menswording. Ziel is geen apart mannetje in ons wezen, nietwaar? Dus hij kan in zijn verbondenheid van het goddelijke en van het aardse functionaris zijn. Maar dat betekent niet dat hij enkel functionaris is. Misschien kunnen we het zo zien: alles wat is, heeft omhulsel. En gradueel - naar de kern, het goddelijke in de mens toe - wordt het omhulsel in zijn eigenheid steeds meer bijzonder - als kwaliteit en als functie. Maar uiteindelijk is er maar één kern en dat is mysterie, het goddelijke in de mens.

VRAAG: U zei zonet dat er een mogelijkheid was dat reuk een orgaan kon openen. Mogen we daar een conclusie uittrekken en wel dat dus bij ieder orgaan bepaalde dingen zijn die het zouden kunnen openen en de mens-wording bevorderen of dienen?

ANTWOORD: Ja, maar altijd zó - en daar hebt u de functie van de ziel weer - dat het niet onevenwichtig gaat. Dat het harmonisch gaat. Wanneer wij in deze tijd hier in het Westen zien hoe ontzettend alles gericht is op intellectuele ontwikkeling, dan zien we dat er een geweldig mankement komt aan hartskwaliteiten. Nu is dus van binnen uit de functie van de ziel om bij de eenzijdige ontwikkeling handelend op te treden. Dan ontstaat wat wij dan kennen als ziekte. Daar heb je dan eigenlijk wat ziekte is. En dan weten we - als we hier verder in doordringen - ook wat Genezing is. Dat is dit tot harmonie komen mét de weg die de ziel aangeeft.

VRAAG: De endocrienen reguleren het lichaam om het doelmatig te laten functioneren en zijn dus stoffelijk niet in slaap, maar uiterst werkzaam?

ANTWOORD: Zeker. Overdag: positief - actief; 's nachts negatief - actief.

VRAAG: Het openen van een endocrien moet dus iets anders zijn voor de mens in zijn levensgang op aarde en wat is dat dan, waarom en waarvoor? In het Oosten spreekt men over de chakra's, de wielen die in beweging worden gebracht. Maar de endocrienen zijn stoffelijk en de chakra's niet, die staan achter de endocrienen volgens de oosterse leer. Het

in beweging brengen van de chakra's kan voor de mens 'die er nog niet aan toe is' (zegt men in het oosten), gevaren meebrengen. Is dit ook het geval met het openen van de endocrienen of één endocrien als besproken, door bijvoorbeeld de reuk?

Het Oosten stelt bepaalde eisen aan de kandidaat voor zijn menswording en het in beweging brengen van de chakra's. Uw antwoord op de vorige vraagavond was ook uiterst voorzichtig gesteld en ik zou dan ook willen vragen: brengt de geestelijke groei van de mens niet mee, dat ook zijn organen in gelijke mate groeien en dus het openen van een endocrien door bijvoorbeeld reuk een secundair verschijnsel is, dat zich noodwendig moet voltrekken aan de 'kandidaat die er aan toe is'?

ANTWOORD: Het openen van de endocrienen geschiedt alleen dan zuiver en natuurlijk, wanneer de mens offerbereid is om zijn leven ten bate van allen in te zetten. Ongeacht de gevolgen voor hem zelf. Elk pseudo-openen van de endocrienen zou niet anders dan de grootste ellende inhouden en verval van de levens-krachten van de mens meebrengen en een zeer wankel evenwicht. Dit zou tevens het gevaar inhouden deze mens een gezag op te leggen dat hij niet dragen kan. Dit is een Levenswet, zowel voor het Oosten als het Westen. De reuk is zeker het meest betrokken bij de natuurlijke opening van de endocrienen. Want de reuk is gevoelig voor de meest subtiële gewaarwordingen; zowel uit het verleden om verbindend te dienen, als voor het nog te betreden levensveld.

Het kandidaatschap wordt alleen door de Heer van Mededogen uitgereikt. Hij is het en geen ander, die de kandidaat voor zijn geestelijke gang voorbereidt - en dit onder Zijn leiding laat geschieden en volbrengen. Geen mens, hoe hoog ontwikkeld ook, kan deze verantwoordelijkheid dragen. Daar de chakra's en de endocrienen van de mens, de mens individueel aan de Heer verbonden houden. Waardoor hij zijn boven-menselijke gang kan volbrengen - onder Zijn Leiding.

VRAAG: Wat wordt precies bedoeld met het openen van de endocrienen? Een uitbreiding van het bewustzijn?

ANTWOORD: Wél wanneer het op een natuurlijke manier gebeurt, maar niet als het geforceerd gaat. Dan is het heel merkwaardig. Uitbreiding van bewustzijn kan alleen zoals aangegeven is, wanneer een mens op dát punt in zijn leven is gekomen, dat hij niet anders kan dan leven voor allen. Dan kunnen deze endocrienen - die eigenlijk niets anders zijn dan geconcentreerde krachten - in de algemene evolutie een ontzaglijk zuiveringswerk verrichten. En op het niveau van de mens zelf, die zich daarvoor geeft, hem meteen behoedt.

Wordt het echter geforceerd doordat men bijvoorbeeld hoopt innerlijke vermogens te verkrijgen, die als macht gehanteerd kunnen worden - dan slaat dit om in magie. Dat betekent, dat hij, in plaats van vooruit te komen naar zijn super-bewustzijn, neerdaalt in zijn onderbewustzijn, in de primitieve staat waarin de primitieve mens de magie hanteerde. En dit móet hem tot ongeluk voeren, omdat hij dit boven de primitieve staat uit wil beoefenen. Daarom is, wanneer de mens gericht is op macht in de wereld, machtswellust natuurlijk een van de directe gangen naar de ondergang. Dat kán nooit anders, dat zuigt steeds meer aan!

Het voorbeeld wat altijd is gegeven door hen die boven de mensheid uit zijn gekomen en Leiding konden hebben zijn degenen geweest, die zich nooit op macht hebben gericht. Maar die door inzet van eigen leven of offer van eigen leven hoopten een vereffening voor de mensheid tot stand te kunnen brengen, die hem juist voor dergelijke aanzuigingen van macht zou behoeden. De figuren zoals Boeddha, zoals Jezus -en gaat u maar door, wie u noemen wilt- worden zo vaak bekeken alsof het van die goedaardige zachte wezentjes waren. Maar ik verzeker u dat het reuzen zijn geweest en wel de enkele reuzen die de mens

maar schaars heeft voortgebracht. Dat hun leven en hun inzet in de ontzettende kettingreacties van gedacht hebben en gedacht willen zijn - waarin we allen vastliggen, stuk voor stuk - een andere mogelijkheid van kettingreacties hebben gebracht, die nimmer onder kon gaan en altijd reddend daar is. En meer dan dat. Niet alleen reddend, maar voor de mens de mogelijkheid openend om in die gerichtheid naar hen toe, tot een onmiddellijk vis á vis te komen. Om zo, achter de schermen van onze maatschappij, een steentje bij te kunnen dragen - meestal dan ongeacht dóór de maatschappij.

VRAAG: Bestaat er relatie tussen de geur - de ziel - de verlossing?

ANTWOORD: Ja, deze relatie bestaat. Inademing is: ondoorgrondelijk Leven opnemen en aan de Ziel overdragen en laten verwerken tot het doorgronden van het "Offer", dat door inademing geschiedt.

- A. Door binding met de Verlosser.
- B. Als noodwendige omkering, door het meerderwaardige Offer weer terug te bieden aan het minderwaardige.
- C. Het in werking brengen en houden van het verlossings-proces.
- D. Door dit proces ontstaat de geur, in zijn eigenheid als relatie van de Ziel naar het lichaam. En is de boodschapper van het Eeuwige Onvatbare.
Wanneer de verlossing is geschied, ademt de Ziel de geur uit, als bode vanuit de verlossings-sfeer naar de eeuwige steppen van Ondergang en Opgang.

VRAAG: Ligt alles, wat in de loop van lange tijden door mensen is gehanteerd als inwijding, niet in hetzelfde vlak als wat vanavond is gezegd over het eigenmachtig beïnvloeden van de endocriene-werkingen en de chakra-werkingen?

ANTWOORD: Ja. Of dit zo is zou men een gewetensvraag kunnen noemen aan allen die zich geroepen voelen of aangewezen zouden weten door mensen. De grens tussen inspiratie, het ontvangen van boodschappen en de goede wil van de mens - én zijn onvermogen om in te treden in die wereld en die vermogens van hemzelf en zijn medemens, komt toch voort uit de constante golving die door zo'n mens-evolutie heen gaat, waar als het ware aan de mens getrokken wordt om uit de bestaande situatie te komen tot een betere. In zoverre zou de mens, die denkt op deze wijze geïnspireerd te zijn en daardoor zijn taak hiernaar opvat, verontschuldigd zijn. Daar kunnen wij nóóit intreden. Maar wanneer het een vereniging wordt met statuten, een religieuze beweging of een kerk met leerstellingen, dán komen wij in een heel ander vlak, want dan is er een wils-oplegging! Natuurlijk is ieder mens vrij om zich onder de wilsoplegging van wie dan ook te schikken, maar nogmaals: die grens tussen het betere willen, het meer willen en het ook meer te zeggen willen hebben is uiterst moeilijk. Zeker is het dat de mens die die verantwoordelijkheid op zich durft te nemen, hiervoor verantwoording zal hebben te dragen. Maar het is al net als in de maatschappij met heer en slaaf, het is eigenlijk een weegschaal - de een wil het doen en de ander wil het graag ondergaan. Maar de innerlijke weg die de mens gaat - de onuitgeschreven weg, dat wat tussen hem en Hogerhand ligt - dát brengt tot wat hier zo technisch wordt genoemd: opening van de endocrienen. Dát brengt de mens tot Inwijding - en er is er maar Een die Inwijden kán!

- - -

9: *Genezing en Geneeskunde*

Ik zal u een ingekomen vraag - of vragen - voorlezen. Maar ik wil er meteen bijvoegen dat dit eigenlijk geen vragen meer zijn, maar probleemstellingen. En dat is de bedoeling niet. Eigenlijk is het de bedoeling dat wij in onze gang zoals we die gaan tot een zo brandende vraag komen, dat we als het ware niet verder kunnen. Daarvoor zijn deze avonden. Maar ik zal ze toch voorlezen.

VRAAG:

- a) naar aanleiding van een T.V. uitzending over paranormale geneeswijze, vraag ik me af of deze reeds eeuwenoude vorm van niet-wetenschappelijke behandeling van zieken - die dus alleen door handoplegging of magnetiseren wordt uitgeoefend - gezien moet worden als een door de Schepper bedoelde werking ten gunste van de lijdende mens.
- b) Is er in het positieve geval sprake van genezing of is het alleen een kwestie van beter worden of louter opheffing van lichamelijk lijden, zoals dat ook door de wetenschappelijke beoefenaars van de geneeskunde kan worden bereikt?
- c) Waartoe dienen deze krachten dan wél, of wat is hun zin, indien het door deze werking opgeheven lijden niet de ware genezing kan brengen?
- d) Welke krachten zijn het in wezen waarover de paranormale begaafden beschikken of die door hen werkzaam zijn?
- e) Door de instelling van een controle-apparaat op de zogenaamde 'erkende' magnetiseurs hier in Nederland en het feit, dat zelfs sommige medici grote waarde toekennen aan het werk van deze mensen, zou men tot de voorzichtige conclusie kunnen komen dat genezing langs paranormale weg meer en meer officiële erkenning gaat krijgen. Men krijgt zelfs de indruk dat - hoewel deze onrechtmatige uitoefening van de geneeskunst bij de wet verboden is - zij van overheidswege min of meer oogluikend wordt toegestaan, omdat men blijkbaar de ogen niet meer kan sluiten voor de positieve resultaten die aantoonbaar zijn en worden bereikt. Het aantal ingestelde justitiële vervolgingen is slechts een fractie van het aantal gepleegde overtredingen.
Ligt hier een aanwijzing voor een verandering van inzicht in het wezen der geneeskunde, mede gezien in verband met het Nieuwe dat bezig is door te breken?

ANTWOORD:

- a) Naast de normale geneeskunde staat de paranormale, zogenaamd in de overtreffende trap. Maar deze geneeswijze vraagt een niet geringe kennis van het menselijk proces van leven en dood - en de daartussen liggende graden van de mogelijkheden van de mens. Hoeveel mensen kunnen dit? En wie kan dit controleren?
Dit zijn al vragen op zichzelf. Daarom worden grote woorden gebruikt voor de vaak meest speculatieve handelingen.
- b) Wat voor genezing doorgaat, zijn niet anders dan pogingen om het lichamelijk lijden op te heffen of te verzachten. Doch nimmer het opheffen van de oorzaken! Want wat is ziekte? Wie weet hiervan de diepste oorzaak en zin? Zeker niet de mens die zelf nog geheel en al ondergeschikt is aan te kort aan inzicht hierop. En het opheffen van het lijden van de mens gebeurt niet door mensen die eigen lijden niet meester kunnen en - dit is het belangrijkste - het opheffen van de oorzaken van lijden en ziekte.
- c) Het zijn geen krachten die staan voor wat men voorgeeft. Het is de zoveelste inmenging in het levensproces van de medemens in een zelf opgelegde status van gezag. En de zin voor ons allen hiervan is, dat dit gezag moet wijken voor het Gezag van God. Die nog altijd de zin van lijden en ziekte Zich voorbehoudt tot en met de dood.

- d) De aanvoering van het begrip begiftigd te zijn met paranormale vermogens eist een niet geringe controle van de mens zelf, die zich zo bevoorrecht waant. En indien deze controle zuiver is en constant, verlegt hij zijn gezag naar het Gezag van God.
- e) Vastgesteld kan worden dat de wetenschappelijke geneeskunde zich richt op de verschijnselen van ziekten in organisch verband. Maar deze geneeskunde is evenals alles onderhevig aan de Wet van de Evolutie, waardoor naar wij hopen, inderdaad meer kennis van de oorzakelijkheid van de ziekten kan komen. En daardoor het stellen van een diepergaande diagnose. Samengaande met de Verlossende Werking van Hem, Die Borg staat voor de Genezing van alle mensen, dus ook voor de paranormaal begiftigen.

VRAAG: Kan het zijn dat de vrager bedoelt dat de wetenschap niet volledig meer hulp kan bieden en dat het je siert als je als arts - of als legale arts of als paranormale genezer - iets kán doen met de ander? Dat is heel bijzonder weinig! Je kan wel de dingen zó met elkaar uitwisselen of op een andere manier en je kan dus hoogstens náást elkaar staan of een eindweegs met elkaar opgaan in een soort wisselwerking die meer of minder hoog kan zijn, al naar je instelling is. In dit licht gezien verandert het gevaarlijke veel in een problematiek om de erkenning van de waarde van deze mensen. Ik weet niet of dat voldoende verhelderend gesteld is?

ANTWOORD: Voor mij niet, dokter. Er wordt hier gezegd: wie zal controleren wat deze mensen doen? En van waaruit? Alles wat wetenschappelijk is gefundeerd, is dan toch ook tot grote hoogte verantwoord? Niettegenstaande het feit dat elke drie jaar de boel omgegooid wordt, omdat het niet steekhoudend is. Maar men probeert dan toch weer serieus iets nieuws. Maar het gaat om de aanmatiging die op het ogenblik bij ongetelden naar voren komt door de zogenaamde handoplegging, het magnetiseren en die zich ook in overtreffende trap ten aanzien van de wetenschap stelt. Want als de wetenschap ze erkent, dan betekent dit dat de wetenschap wijkt en met haar mate van kennis valt voor een oncontroleerbare verschijning.

Er is hier in de antwoorden sterk - je zou bijna zeggen - gefocust op de oorzakelijkheid van de ziekte. Sterker nog: 'wie weet de zin van ziekte!' En het is al net als met alles wat in onze maatschappelijke samenleving dreigt tot een crisis of een opeenhoping van crises te worden, gesteld met mensen die zogenaamd op een andere wijze ziek zijn dan enkel organisch; maar misdadig zijn - of wat dan ook. En men in grote serieusheid tot een doorgaande lijn van ingrijpen komt, die verantwoord is tegenover de hele samenleving. Dat is ook de enige verantwoording en verontschuldiging om in te grijpen.

En de diepe zin van ziekte, wie zal dát zeggen? Hoogstens - en dan nog zeer summier - de mensen die zélf een ernstige ziekte hebben ondergaan, weten dat zich daaruit iets heeft geresulteerd wat hen - hoe dan ook - tot een ander mens heeft gemaakt. Met andere woorden - maar zij die gezond zijn, die zijn pas goed steriel!

VRAAG: Of dat ze daarvan nog de crisis doorlijden op een bepaalde leeftijd. Dat zij over moeten gaan naar een volgende periode in hun leven, die vreselijk moeilijk is, waarin ze hun krachten zien wegvallen en eigenlijk - als nooit ziek zijnde - in een hele nieuwe belevings sfeer komen. En dat valt ze dan wel dubbel zwaar.

ANTWOORD: Dat kunnen wij niet beoordelen. Want het heel merkwaardige is, vooral als je veel met zieke mensen omgaat - dat je ziet dat de één hier de volle maat krijgt en de ander dáár -- en dan denk je: hoe dráág je het? Dat is al heel merkwaardig. Er is absoluut geen maatstaf, omdat elk mens, hoe ook geëtiketteerd, op alle ziekten die met een etiket zijn aangegeven - met de daarbij passende medicamenten - volkomen anders reageert.

Volkomen anders. Omdat vanuit het innerlijk, van waaruit de grote disharmonie in werking is gebracht die wij dan ziekte noemen, omdat van daaruit Hulp wél of niet wordt geaccepteerd. Vanuit de intuïtieve gevoeligheid, dat als hem zélf de zin van zijn lijden niet geopenbaard wordt, hij aan zijn genezing n i e t s heeft. Niets!

Met andere woorden: iedere ziekte heeft de zinvolheid van omroering in je wezen, van innerlijk zo niet verder meer willen leven zoals de omstandigheden voor hem liggen. Protest van binnen uit. En dat is nog niet eens de diepste grond, maar het is wel vrij spoedig te zien, ook bij onszelf, allemaal! Vlak voor de hand liggend; zekere situaties die we zien en waar we fysiek onpasselijk van worden - zó werkt dat op ons.

We zitten hier allen als mensen die ziek en gezond zijn geweest en mensen die helpen - komt u alstublieft met vragen!

VRAAG: Het is wel ontstellend dat gesteld wordt in een van de antwoorden, dat zowel de paranormale als de normale genezers aan de Genezing onderhevig zijn. Aan de werkelijke Genezing onderhevig zijn!

ANTWOORD: Ja, want wat is 'genezing'? We kunnen pas over genezing praten en denken, wanneer we weten wat ziek-zijn' is. Maar let u op, het is altijd protest van binnen uit. Tegen de bestaande levenssfeer. En men kan een tijd doorgaan met zich te verdoven met dit of met dat - maar van binnen uit werkt er iets van: zo ga ik niet verder, want ik weet met m'n eigen onzalige leven geen raad meer! We weten dat dit anders móet, omdat dan iets te wachten staat wat we allen aanvoelen als een miscrediet, wat heel wat erger is dan welk lichamelijk lijden ook. En zó niet langer geaccepteerd wordt. Dan zal iemand er misschien zijn hand op leggen, want natuurlijk willen we allemaal helpen. Maar ergens is er ook een 'hands off'!

Er is nog iets geheel anders. De mens, die vanuit zijn diepste innerlijk dit vak of deze studie kiest, met alle moeilijkheden en alles wat een doorgezette studie van je eist; om daarna te treden in het lijden en de rampzaligheid die zij te zien krijgen van zieke mensen, en dag en nacht klaar te zijn en klaar te staan - ziet u, dat betekent toch verbonden te zijn met Hem, Die Zich uitgaf als de Genezer! En wanneer wij ons dan met onze beperkte middelen en onze titels geven om te mogen helpen en toch met al deze beperkte middelen trachten iets te doen, dán zal die Verbondenheid werken - en anders niets. Zo lang dit vak echter wordt uitgeoefend als een experimentele bedrijvigheid, waarop dan zijn stempel komt te staan, dán behoort hij inderdaad bij de oude primitieve medicijnmannen - die dan nog eerlijk bekenden dat ze het wel uit de natuur aanvoelden en een zekere magie - maar onschuldige magie - bedreven.

VRAAG: Is er op dat vlak dan dus nog eigenlijk wel principieel verschil tussen de paranormaal genezende - die dit toch ook nog wel kan doen om een medemens te helpen, in een soort verbondenheid waarbij hij dus misschien dan inderdaad niet op zijn eigen kennis en op zijn eigen begrip koerst, maar aan een hoger Wezen de eer laat - én de zogenaamde wetenschappelijke genezer?

ANTWOORD: Door mijn werk heb ik heel wat van deze mensen ontmoet en het eerste wat ze vooropstellen is, dat ze hun gave van God gekregen hebben. Maar als je ze dan gade slaat en ziet in hoeverre ze door God gegrepen zijn, dan valt dat niet altijd mee. Er zit zo vaak een graad van arrogantie bij, dat het iets verschrikkelijks is.

Maar dat is nu niet alleen met de ziekte zo, want het is precies hetzelfde met alles wat zich 'gerecht' noemt in de wereld. Ook hier zien we dat het aan alle kanten mank gaat. En dit is 2000 jaar geleden gevestigd geworden - zowel het genezen als het recht. Christus had toch

geen - en wilde geen antwoord geven op alles waar Hij van werd beschuldigd. Hoogstens zei Hij: 'Gij zegt het.'

Geloof u maar dat dit diep verweven ligt met elkaar. En natuurlijk zijn er ook in het beoefenen van geneeskunde en in het beoefenen van de rechtspraak mogelijkheden voor bindingen met die Ene, Die dit geheel en al vertegenwoordigde. Niet predikte, maar was. Het Oordeel Zelf, de Genezer Zelf.

Wanneer dus een mens - zij het in ziekte of op een andere wijze - in een hoge noodtoestand ligt te worstelen, dan weet hij dat zijn leven dat aan een zijden draadje hangt, niet door mensen kan worden gered. Dan geschiedt altijd het Wonder, in meerdere of mindere mate.

Jezus zei: 'Ga heen, uw zonden zijn u vergeven.' - de genezing. Wanneer dus de mens in een grote innerlijke deraïllering komt, waardoor hij zó niet verder leven wil maar wél anders, dan is dit een bewijs dat de mens innerlijk tot de onderscheiding is gekomen dat het zó niet langer meer gaat. En het proces begint - op leven en dood!

VRAAG: Kan men zeggen dat het onrecht dat mensen ook wel zelf aantrekken, dat dat een analoge mysterieuze functie zou hebben als ziekte?

ANTWOORD: Zeer zeker, het is toch ook lijden? Het roept alles lijden op. We staren ons wel al te licht blind op die vreselijke organische deraïlleringen, maar zodra het subtieler wordt, wordt het steeds erger. En steeds minder grijpbaar voor degenen die helpen moeten, want dan wordt hulp de verdoving, of shocks, of noemt u maar op. Al die dingen. Niet om daarop te wijzen, maar men weet ook niet wat men er mee moet beginnen. Waarom? Omdat men nog altijd de poort van de wetenschap hoger acht dan God! Daarom zitten we allemaal zo verschrikkelijk in de knoei!

VRAAG: Er is naar ik meen, vroeger eens gezegd dat dus de ene mens eigenlijk in wezen niets voor de ander doen kan. En als dat zo is dan zou ik willen vragen: heeft dan de geneeskunde nog enige zin?

ANTWOORD: Dat zijn twee goede vragen. En u zegt er een erg goed woord bij: *in wezen* kunnen wij voor elkaar niets doen. Nee, daar kunnen wij niets voor elkaar doen. In *wezen* zijn wij verbonden aan God, ieder op onze wijze - wat hier altijd aangeduid is als 'onze geschonken uniekheid'. Maar daar reikt de geneeskunde niet. Die reikt juist niet in het wezen. Wanneer in ons de drang komt, de waarachtige deernis om te helpen, dan is die *intentie* helpend - en niet de daad! En die helpt onze mensverbondenheid - daar doorheen geschiedt dit. Als de moeder het kind haar melk geeft, betekent dit helemaal niet dat de moeder hiermee het wezen van het kind beïnvloedt. Maar in de wonderlijke samenstelling van Gods Therapie, zoals Hij de mensen door en naast elkaar laat leven, geschiedt iets wat meestal aan ons voorbijgaat, maar wat eigenlijk de gouden draad is die het samenzijn van mensen mogelijk maakt, hoe het ook tegen elkaar in kan druisen.

Omdat de menselijkheid bepaalt wat menselijkerwijs aan elkaar wordt gegeven en van elkaar wordt genomen. En dit komt de openbaring van het menselijk wezen tegemoet, omdat het menselijke wezen zich richt op allen, en zich niet bepaalt tot zichzelf. Natuurlijk is zelfs een zeer ver samengaan mogelijk van wezen én wezen, maar niet verder dan tot een zeker punt. In de Bijbel staat het zeer eenvoudig aangegeven: 'samen een eindweegs gaan'. Onze eigen verbondenheid met God is *eigen*.

Alles wat zo vanavond aan ons voorbij gegaan is, toont ons wel dat we toch eigenlijk hand aan hand strompelen door de woestijn van het onberekenbare, het ondoorzienlijke, het onbegrijpelijke, het ondefinieerbare. En daarin verschijnt zo nu en dan dat wat met geen naam te noemen is. Altijd van het Nameloze uit!

Hetzij als de reddende engel, hetzij als alles waar wij onmiddellijk een naam aan willen geven, om te registreren. Maar het Nameloze behoudt zich altijd voor van hoe en waar én wanneer - voor ons persoonlijk in ons leven en voor ons allen.

Wanneer dus in de Inleiding (17-1-'64) wordt gewezen op het feit dat we nu, nú daar bewust van kunnen worden door zoveel mogelijk vanuit de standaard van ons innerlijk wezen te leven - dan is dat toch eigenlijk het enige in dit leven dat waarde heeft.

Het allerenigste, waar alles om draait!

De erkenning van onze onmacht tegenover datgene wat van ons wordt gevraagd, is afdoende voor wat een van de vragers daarstraks heeft gezegd: om gevonden te worden, geholpen te worden en beschermd te worden.

De nalatenschap, die eigenlijk de enkelingen ons hebben nagelaten, die het Nameloze hebben ervaren - vanuit welke status van bewustzijn dan ook - is altijd zo geweest, dat het tot de mensen gezamenlijk sprak, in de mensen; zó dat het nooit meer weg kon van de aarde en zich in de daadwerkelijkheid uitte als 'dienst aan allen'.

En heus niet in een voorkeur voor dit of dát - of al het andere, wat zo sterk tekenend in de wereld naar voren komt - vooral in het zogenaamde herstel van de kerken, enzovoort, waar alles duidt op óns soort van willen bezweren tot samengaan onder dat Gezag, dat niet te bezweren is. Daar hebt u het onzeggelijke, het ontzaglijke verschil tussen het bedrijven van magie in de allerergste vorm van gezag, tegenover de onderwerping van de mens aan het verschijnen in zijn leven van de Nameloze.

Dit wereldbeeld, dat nooit zo scherp en zo duidelijk naar voren gekomen is als nu, móest wel komen als manifestatie van onze valse vereringen van wat niet vereerd mag worden - wil de mensheid geopend worden voor de Enige, Die vereerd mag worden en de enorme evolutiegolf die wending gaat nemen, die door God bedoeld is.

En dat wij bewust genoeg zijn om hierin voor onszelf te onderscheiden - nu juist zo sterk getekend als zwart-wit; nog nooit zo sterk als juist tegenwoordig. Het is wel een voorrecht om in deze tijd er bij te mogen zijn op onze schamele, kinderlijke wijze - in een opgenomenheid van zo'n feilloze regering van alles en allen, dat mislukken niet mogelijk is.

Want wij mogen nooit vergeten - en kunnen dit onszelf niet genoeg voorhouden - dat wat wij God noemen niet iets is wat buiten ons ligt - alsof we daar als een tweede naast staan - maar dat alles geschiedt in Hem. Wij leven in Hem, in Zijn Geopenbaarheid.

Dit is een ontzaglijk iets en stemt ons vanzelf tot kinderlijkheid en overgave.

- - -

10:   *Zolang 'Geboorte en Dood' voor ons een mysterie is . . .*

VRAAG: In de Inleiding (2-10-'64) heb ik iets opgevangen over de mysteriën van Leven en Dood, dat zij niet gelijkwaardig waren -

ANTWOORD: Er is gezegd dat het *mysterie* van de Geboorte en de Dood niet gelijkwaardig waren! Geboorte op aarde en sterven op aarde is iets heel anders dan opgewekt te zijn tot een levende aanwezigheid in een Schepping waar niemand een woord over kan zeggen. Dat is een groot verschil. Geboorte geschiedt in het tijdelijke en met recht wordt in de Inleiding gezegd, dat geboorte de dood niet dekt. Daarom is het toch een mysterie, maar opgenomen in het algehele mens-proces als een poort van ingang en een poort van uitgang - hier. Dus een tijdsmanifestatie van het mysterie, dat 'Geboorte en Dood' zeker is.

VRAAG: Wat zich op het ogenblik manifesteert in bijvoorbeeld heel veel wat geschreven wordt en vooral ook door jongeren, dat is een zich bezig houden met de dood. Maar dan op een dergelijke intense manier en vaak ook op zo'n aanstootgevende manier, dat er zelfs van gesproken is als van een tweede pornografie, namelijk de pornografie van de dood.

ANTWOORD: Ja, dat is een leuk spelletje!

VRAGER: Wij zitten voor deze geweldige opgave, dat we het gesprek hebben met deze generatie die zo bezig is en dat we dat gesprek op de juiste wijze moeten voeren. Soms hebben wij het gevoel dat we - door ons te verzetten tegen wat de meeste mensen voelen als een overdrijving - toch niet het juiste woord geven aan deze mensen. Want het is niet alleen een spelletje - er zit ook een reusachtige ernst achter. We zoeken dus onze weg met grote voorzichtigheid en willen dit gesprek niet missen; we hebben alleen een tekort aan wijsheid. Kunt u daarover iets zeggen?

ANTWOORD: Ja, kijkt u eens - het is tenslotte onmacht tegenover onmacht, nietwaar? En wanneer we elkaar dit ruiterlijk bekennen, dan zijn we al een heel eind, dat voelt u wel. Het is niet alleen de onmacht van mens tegenover mens, van de oudere mens tegenover de jongere mens - maar het is de onmacht tegenover het Mysterie zélf, zoals in de Inleiding staat, nietwaar?

Men heeft geen zeggenschap over zijn geboorte en ook niet over zijn laatste ogenblikken! Maar er wordt niet gezegd dat men het nooit zal hebben. Er wordt in de Inleiding gezegd, dat door de lotswerking en alles wat de mens meemaakt en doormaakt, hij de mogelijkheid gaat zien van de weg die hij gaat tussen deze twee mysteriën. En - of hij nu jong is en het denkt te weten, dat wil zeggen niet te weten wat de ouderen weten; óf wij zijn oud en denken te weten wat de jongeren niet weten - een feit is zeker, dat zo lang 'Geboorte en Dood' voor ons een mysterie is, zal alles wat wij tussen geboorte en dood doen onzin zijn. Hoe zouden wij het weten?

Wat er in die tijd gebeurt met de mensheid, met al die mensen die allen door de geboorte-poort gaan en door de andere poort weer verdwijnen, wel - dat is een mensengeschiedenis. Maar dat is geen eeuwigheidsgeschiedenis waaruit dan de mens kómt! Zodat we dus nooit het juiste woord kunnen spreken wanneer wij ons enten op de geschiedenis van de mens zoals wij die kennen uit het historische tijdsbeeld. Omdat deze geschiedenis zich altijd tussen die twee geheimenissen afspeelt, nietwaar?

VRAAG: Maar er is toch een relatie tussen dat eeuwigheidsgebeuren en dat tijdsgebeuren?

ANTWOORD: Nou, óf die er is! Je zou kunnen zeggen dat het mensgebeuren - zo tussen deze beide in- en uitgangspoorten in - een *onderstroom* is die door de *bovenstroom* wordt meegevoerd. Het gaat dan om het kennen van de bovenstroom.

Zoals in de Inleiding als vraag wordt gesteld: moet hij dit alles als een nul ondergaan? Nee, wordt er gezegd - nee, in de mens zit de mogelijkheid om alles wat hij ervaart in zijn Innerlijk te verwerken, waardoor hij uitzicht gaat krijgen óp die bovenstroom. daarin heeft hij vrije keus. Ieder moment van zijn leven kan hij beginnen.

Wanneer het de mens ernst is met deze keus, dan kan het hem niet eens meer schelen of hij er bij ondergaat, heus niet. Dat is dan van geen belang. Van belang voor ons allen is óf het zo is; óf er een ongelofelijk perspectief is voor het wezen dat wij dan de mens noemen, om in die ontzaglijke bovenstroom tot een bewustwording te kunnen komen. Een bovenstroom die - zoals in de Inleiding wordt gezegd - Leven is; die het Ene Centrale Hart van alles is en alles behoudt en behoedt.

VRAAG: Als deze onzin, waar wij dan zo ernstig aan meedoen, onzin is, hoe is het dan te verstaan dat het daarin toch nog doorzichts-mogelijkheid biedt - ook wel in die aanduiding met het woord 'bovenstroom'?

ANTWOORD: Omdat ons dat in Genade geschonken wordt! Geen mens heeft de daden die hij in zijn leven heeft gedaan vanuit de diepste en hoogste inzet gedaan. Iedereen weet - zoals we hier zitten - dat wij ons mee laten voeren door het tijds-geweten. Maar ook het tijds-geweten draagt het specimen in zich waardoor alles ten goede moet keren, hoe raar wij ook doen. Dat is dan die onzin die ik bedoel. We doen allen net of we het precies weten van die poort van geboorte en die poort van overgang en we helpen op onze manier een eindje mee, nietwaar? We brengen ze op de wereld en als het moet maken we ze dood, ja, ja - maar dat is allemaal onzin. Dat is onzin tegenover het machtige van een Schepping die ons nú continu meevoert naar een bestemming, die alleen van binnen door de mens kan worden geaccepteerd *wanneer zijn hart ermee kan worden gevoed!*

Niet de mens heeft de komende en gaande dingen, de feiten en de manifestaties van feiten, het scheppen van maatschappijen verordineerd - dat denkt hij maar. Maar hij kan gehoorzamen aan de kwaliteit van zijn Innerlijk, serieus in de encenering. En zo bewust worden van dat specimen wat in alle feiten en in alle manifestaties aanwezig is.

VRAAG: Is wat u zojuist beantwoordde met: dat is een Genade - is dat dan tevens iets wat van meet af aan aanwezig is geweest in wat wij aanduiden met 'stof' en 'tijd'?

ANTWOORD: Ja, onder andere.

VRAAG: En is dat wat het mogelijk heeft gemaakt dat het menselijk wezen - hoewel het er zich misschien niet van bewust is - doorverbonden is?

ANTWOORD: Dat is hij altijd, anders hield hij op te bestaan. Wanneer hier een ogenblik de zuurstof ophield, dan lagen we als vodden op de grond! Allemaal! Maar dat is in alle graden doordenkbaar - tot aan de Genade toe. Want wat is Genade?

Genade kan nooit anders zijn dan een Liefde-uitstorting over dát wat behouden moet worden, ondanks ons gespartel en ons er eigenlijk langs heen willen zien. Het is te mooi om waar te zijn, of het is onhoudbaar tegenover het leed dat we hadden - zeggen we dan.

VRAAG: Van meerdere kanten is geprobeerd dat beeld van die bovenstroming te benaderen. Ik heb daar - geloof ik - nu toch een vertekend beeld over. Enerzijds is gevraagd: hoe weet je nu of iets doen goed of niet goed is. Daarop zei u: dat is niet zo moeilijk, want als het om je eigen lieve 'ik' gaat, dan is het niet datgene wat als responsie wordt bedoeld. Maar een veel dieper gaande visie op die bovenstroom was, toen bedoeld werd op de *intentie*, het meer verbonden zijn, het meeleven, misschien het meer samengaan. En nu zou ook ten aanzien van dát perspectief gevraagd kunnen worden: is daar in het algemeen iets over te zeggen, of is dat zo persoonlijk en uniek dat het zich aan een nadere aanduiding onttrekt?

ANTWOORD: De uniekheid staat borg tegen elke vervalsing! De verbondenheid is daarin gegrondvest. En treedt daarom in de diepste innerlijkheid als gezag op. Dit wordt verwerkt vanuit dit diepste Innerlijk en gezag als *intentie*. Dat verwerkt zich in de tijds-mens die we constant presenteren als *geweten*. Is dat duidelijk voor u?

VRAGER: Dat is geloof ik, een aanduiding van werking of van een proces.

ANTWOORD: Dat wil zeggen: niet van een werking, maar van onze unieke verbondenheid aan --- enzovoort

VRAGER: En is daarvan de conclusie dat het enige wat de mens daar zelf aan kan doen is zo aandachtig mogelijk beleven wat hem geboden wordt?

ANTWOORD: Ja, de uniekheid - dat zei ik al - voorkomt iedere vervalsing. Dat houdt dus vanzelfsprekend al in dat men dit ten volle ondergaat.

VRAGER: Ja, waar ik naar zoek is: wat is passiviteit en welke activiteit –

ANTWOORD: Geen van beide; het staat er boven. Het daalt naar de activiteit en passiviteit neer en is - zoals ik al zei - voor de tijds mens die we dan ook zijn, als een geweten. Maar boven deze beide uit ligt de verbondenheid. Iedere uniekheid verheft zich geheel en al boven een tegenstelling!

VRAAG: Wat betekent de verheerlijking van de doodsproblematiek voor deze generatie? Ik heb de indruk dat deze generatie dieper bezig is met de laatste waarden en bewustwording dan die van - laat ons zeggen - vijftig jaar terug. Er is in de laatste vijftig jaar, wat dit betreft, echt iets gebeurd. Houdt dit een verdieping in - en dus mogelijkheden binnen een korte tijd?

ANTWOORD: Het houdt in - hier spreekt al een jongere - nu moet u niet boos worden: een meegekregen, een geschonken en meegekregen feeling voor dát waaraan talloze generaties op grond van een bepaalde conclusie zijn voorbij gegaan. Die conclusie doet het bij de generatie van nu niet! Niet op grond van verworven wijsheid en niet op grond van verworven levens-ervaring - dat hebben die oudjes wel - maar zij *hebben* het, ziet u?

VRAGER: Als een direct staan daartegenover?

ANTWOORD: Ja, meegekregen. Maar wat betekent het? Het betekent dus dat al die waarde-bepalingen van de oudere generatie omtrent dit mysterie wegvallen; maar dat dit dan ook een andere consequentie heeft. En vertelt u nu eens wat die consequentie is - de consequentie van hoe deze generatie over de dood denkt?

(Stilte)

Het is niet zo eenvoudig, nietwaar. Dat is nu wat ik tegen een vorige vrager zei: onmacht tegenover onmacht!

VRAGER: Ja, onmacht - weer opnieuw.

ANTWOORD: Ja, maar voelt u 't?

VRAGER: Toch heb ik het idee dat er wel degelijk dingen opgeruimd zijn, waarbij we op de voorgrond moeten stellen dat er een nieuwe mogelijkheid gegeven is.

ANTWOORD: Nu niet hatelijk worden! (gelach)

VRAGER: Nee, maar ook het gaan naar deze dood toe en wat genoemd wordt: het levend sterven, het terugtreden dus van het 'ik' in bepaalde situaties - dat is directer mogelijk geworden, ook in deze problematiek.

ANTWOORD: Dat is zeer zeker een - wat zal ik zeggen - geconcentreerde aanval op de geconcentreerde aandacht, die dan - geloof ik - geschonken is.

VRAGER: Ik geloof ook in die zin, dat wat wij dan pornografie van de dood noemen, dat dat een verwerking is in het botte structurele van wat dus zuiver opgevangen werd en wat direct –

ANTWOORD: Dus géén pornografie! Dat is het zeker niet.

VRAGER: Nee, absoluut niet. Daar ligt dus het onbegrip in, in het feit dat het dus van de andere kant weer als een fixatie hierin wordt gezien.

ANTWOORD: Ja, gezien. Tot op zekere hoogte gegeven, maar niet doorleefd. Want oud en jong, zolang als je dit hier nog zo kunt uitwisselen, staan we nog allemaal tegenover die uitgangspoor - in onmacht.

VRAAG: Is het gezond dat de jeugd zich tegenwoordig zoveel ophoudt met de dood? Zelf heb ik toen ik nog jong was, nooit aan de dood gedacht. Misschien is dat wel ongezond?

ANTWOORD: Nu, we hebben het zonet al gesplitst in generaties, nietwaar? Geen aandacht schenken aan iets is ook aandacht schenken.

VRAAG: Mag ik hierop aansluiten? De oudere generatie blijkt dus klinisch wel degelijk met de dood bezig geweest te zijn; het blijkt uit een enorm verdringingspatroon. Het verdringen speelde zich vroeger af op het terrein der seksualiteit. Maar het is nu bij de oudere generatie rondom de dood dus; het veld van de verdringen is verschoven naar de dood toe.

ANTWOORD: Het vechten om het dagelijks bestaan, wat is dat anders dan het vechten tegen algehele ondergang? Het is maar waar je je naam op het kaartje zet.

VRAAG: Als de jeugd dus door deze doods-literatuur ondergraven wordt en dan opeens geplaatst wordt tegenover de dood zelf in zijn heel dichte nabijheid, dan krijgt de jeugd vaak, zonder dat je het als oudere ziet, een enorme schok. Hoewel hij dus constant daarmee geconfronteerd is geweest in de literatuur dit dan in zijn dichte nabijheid plotseling als een feit beleeft.

Interruptie: Dat ben ik niet met u eens. Dat zijn de oude tachtigers die dus veel met de dood en de liefde en met hogere dingen bezig waren, maar er in wezen helemaal niet mee bezig waren!

ANTWOORD: Ik geloof dat dit waar is. Kijk, bezig zijn met de dood, weet u waar dat van komt - door de jongeren? Door een sterk besef van het Leven! Terwijl wij allemaal - dat geldt tenminste helemaal voor mijn generatie - op een geijkt patroon werden gezet. Je werd gezegd: zo is het en zo gaat het en zo moet het, nietwaar?

VRAAG: Hoe verwacht u dan dat deze jeugd reageren zal?

ANTWOORD: Veel beter. Wanneer men meer besef krijgt van het Leven, dan weet men dat Leven de dood in zich verbergt als een tijdelijk iets. Dat is natuurlijk iets ontzaglijks. Ik zeg u nogmaals - niet om op iets af te geven - het is geen verworven kwaliteit, maar het is zeer zeker een kwaliteit. Als ouder mens zal je moeten erkennen dat we toch eigenlijk als lopende lijken tussen het Leven zijn doorgedaan. Dat doen de jongeren niet. Zij schrikken van al die spokerij en zeggen: we willen leven! Nu weet ik wel dat naar gelang het jeugdige door een jong mens heengaat, hij dan dit leven noemt, dan dát en dán weer dát - maar dat hindert niet. Zijn houding tegenover dat wat hem passeert is strikt genomen kinderlijk zuiver.

VRAAG: Hij zal zich dus nog meer confronteren met het leven na de ontmoeting ermee?

ANTWOORD: Niet confronteren met het leven, maar bewust worden van het Leven. Wij dachten altijd dat wij ons met het leven konden confronteren door in elk van onze zakken de dood te steken. Maar de confrontatie met de dood heeft nog nooit een mens een zinnig, vrolijk uur gegeven. Terwijl - ik heb het over onze normale gang - de verbondenheid die de jeugd voelt met Leven zonder meer iets meedraagt van onvernietigbaar, zelfs door de dood niet te raken.

VRAAG: U hebt gezegd dat het een kwaliteit is, maar geen verworven kwaliteit. Dan zou ik er toch wel even de nadruk op willen vestigen, want ik neem aan dat de jeugd in ieder tijdperk, juist omdat de jeugd jong is, dat het leven en het sterven en het gevoel van de dood - in ieder geval de problematiek van het leven zwaarder voor hen weegt. Het gaat er - lijkt mij - om dat de verandering die nu optreedt niet zozeer het gevolg is van een houding die aan de jeugd moet worden toegeschreven, maar misschien zelfs wel andersom, een invloed is die uitging van de ouderen. Ik denk bijvoorbeeld met name aan de beide wereldoorlogen en zo, waar de jeugd als het ware gedwongen nog weer eens extra geconfronteerd werd met de dood.

ANTWOORD: Ja, dat is natuurlijk altijd geweest; natuurlijk niet alleen in de oorlogen, maar ook op andere wijze. Maar het is alsof bij de mens van nu in zijn verhouding tot het Leven een masker is weggetrokken, alsof zij dichter bij elkaar komen. Hiermee bedoel ik, dat het hem niet zo mogelijk wordt gemaakt om - zoals bij de oudere generaties - er alle mogelijke taferelen bij op te hangen. Als een rechtstreeks bezits-gevoel; terwijl de ouderen er tegenover stonden. Zodat het nu is alsof het meer vanuit een bezitsgevoel wordt waargenomen, waardoor de angsten die zoveel ouderen hebben gekend, niet meer die kansen kunnen krijgen om waar te maken dat de dood de dood is.

VRAAG: Kan men niet zeggen dat hoe groter de intensiteit van leven is en ook de bewustwording, hoe geringer de afstand tot de dood wordt als onontkoombaar onderdeel van het Leven?

ANTWOORD: Reëler. Het wordt reëler. Het spookachtige gaat weg.

VRAAG: Er is mee te leven - als een gaan er naar toe en niet als in een irreëel niets?

ANTWOORD: Zeker. Als een mens 's avonds gaat slapen, wat gebeurt er dan? We zeggen: er gebeurt wat er gebeurt, maar ik ga slapen en daar gaan we dan. Maar 's ochtends, dan is er het wonder van er weer te zijn en alles ligt er zoals het gisteren is achter gelaten. Daar hebt u ook weer een poortje waar we niet van terug hebben, ook een in- en uitgangspoortje. Maar dat maakt ons niet koud of warm. We zeggen: morgen hebben we dit, overmorgen dat en dan ga ik met vakantie, enzovoort. Maar wat is er met ons geschied? En dat is alles! Maar wanneer het Leven voor een mens reëler wordt, innerlijk levendiger, dan worden dat heel andere maatstaven die we aanleggen voor vandaag of morgen. Natuurlijk, het nut van slapen is - zo zeggen de doktoren - ontspanning van de spieren, enzovoort. Maar ik zou wel eens willen weten hoe we het leveren om - wat we noemen - te gaan slapen en hoe we het leveren om te zeggen: we zijn weer wakker! Zo heeft het Leven talloze in- en uitgangen. Als we maar opletten.

VRAAG: Er zijn dus nog tal van vragen die je vanuit het oude patroon heel gemakkelijk stellen kunt in bijna intellectualistische zin - en het hoeft dan nog niet eens in zo'n kwaadaardige zin te zijn, het was nu eenmaal het oude patroon - die je in deze nieuwe bedeling niet meer kunt stellen. Die je pas kunt stellen als ze aan bod komen.

ANTWOORD: Wel mág stellen, maar eigenlijk niet meer kán stellen. Want je zou niet alleen bij de jongelui in hun vaarwater komen - wat een goed ding zou zijn - maar je zou je eigen vaarwater belemmeren. Je zou de verbondenheid die tussen jong en oud ligt te veel betrekken in een ondergangs- en opgangsproces. En dat is het niet. Uiteindelijk is alles Opgang, nietwaar?

- - -

11: Over Plaatsvervangend Lijden

VRAAG: Is het ondergaan van wat wij noemen duistere krachten in onszelf - driftwerking bijvoorbeeld - is dat eigenlijk niet tevens Mysterie-werking?

ANTWOORD: Ja vast. Een kruis-werking!

VRAAG: En is de kern van de drift, van de driftmatigheid van de mens, die min of meer onafhankelijk van hemzelf zich manifesteert, is die eigenlijk wel drift? Of is daar in de kern van de drift van de mens nog een geestelijk element aanwezig?

ANTWOORD: Het is eigenlijk met ál deze dingen zo - we hebben het over drift, maar er zijn natuurlijk ook zoveel andere dingen - die krachten zijn in zichzelf neutraal. Maar zodra wij daar contact mee krijgen, verliezen ze hun neutraliteit voor ons - en begint de strijd. En de strijd wordt natuurlijk altijd vanuit de Geest gevoerd, om het maar royaal te nemen.

De beleving van de drift, de beleving van de lusten en de hartstochten, de beleving van onwaarachtigheid, enzovoort, draagt altijd onmiddellijk het besef mee van het waarachtige, van het heilige. Altijd, anders zouden we het niet kennen. Dat is heel wonderlijk. Er is al eens op gewezen: besef van on-heilig, van on-heilig zijn geeft besef van heiligheid. On-waar zijn geeft besef van waarheid, enzovoort. Dus u begrijpt dat ál deze krachten waar een mens mee bezig is, een enorme strijd in ons voeren; ja, tot explosie kunnen komen. Maar die krachten blijven wat ze zijn. Die gaan waarschijnlijk weer net zo weg als ze gekomen zijn, wanneer wij ze in de hand hebben gekregen.

Als ik nog even doorga - het is ook meer een overpeinzing van mezelf - over wat er is gevraagd, dan denk ik: is er geen ontstijgen aan? Hier, nú? Begrijpt u? Dat het altijd weer in onbegrijpelijke vermommingen naar de mens toekomt. Maar de wil, nietwaar, het besef van: dat wanneer men onheilig doet, dat heiligheid bestaat. En de wil om daar uit te komen en niet te falen, dát is iets wat deze kracht niet alleen weerstaat, maar in z'n neutraliteit terugbrengt. Zodat we er niet vrij van zijn - maar het verliest z'n bepaalde aspectering van aanval en onderwerping op ons. En ik geloof dat dit de diepe zin is van wat Jezus noemde:

'Wedersta het boze niet'.

Omdat je het dan in z'n volheid ondergaat. Waarin het zich voor je openbaart dat - laat ik nu maar zeggen, wanneer wij ons geheel en al in het on-heilige laten gaan - dat wij dan dáár zullen ontmoeten het Heilige. Dat kán niet anders. Anders kan de wending, de bekering niet plaats vinden. Het is eigenlijk zo'n wonder apart, dat een menselijk wezen dit allemaal kan doormaken, dat hij daar open voor is. Dat hij die strijd kan hebben, ondanks alles wat hij overdag nog doet.

VRAAG: En kunnen die krachten dus transparant worden naar die strijdloosheid, naar die heiligheid toe?

ANTWOORD: Nee, ze worden weer neutraal. Want dan zou je een versublimeerde drift krijgen - een versublimeerde hartstocht. Nee, ze moeten in hun neutraliteit gezien of beleefd worden. Want zo lang we hier op aarde zijn, komen wij daar niet van af; dat geloof ik tenminste.

VRAAG: Die terugkeer naar neutraliteit: betekent dit dat de strijd ophoudt of dat de strijd zonder vrees tegemoet wordt getreden?

ANTWOORD: Beide! Want de aanwezigheid - zoals het zich aldoor aan ons opdringt - vraagt voeding. Wanneer we het dus terug konden brengen tot de behoefte aan eten en drinken - dan kunnen we dat opvijzelen tot een verfijning van spijsen en dranken, zoals we dat in de

wereld zien. Dan is het leven pas goed een pretje! Maar dan zien we dat we dát wat ons dierbaar is, daar flink mee bezwaren. En dat eigenlijk het lichaam alleen gebaat is bij een zuivere, sobere voeding - nu heb ik het ook hier over die andere kant, die hartstochten - dan is de houding van ons tegenover de behoefte naar die voeding wel zeer prijzenswaardig. Omdat we dan toch eigenlijk een lot op ons nemen van iets, waar we liever van af willen zijn. En ik geloof, dat dit zeer hoog kan worden doorleden door een mens; waardoor hij eigenlijk een deel van het plaatsvervangend lijden op zich neemt. Want het lijden onder je driften, het lijden onder alles wat zo met dierlijke aspecten te maken heeft, dat is geen kleinigheid! En wanneer we zien dat het lichaam afgestemd is op die krachten, die maar door ons heen en om ons heen gaan; dat wij dat hier op aarde eenvoudig hebben door te maken, dan is het een uitkomst om te zien dat niet die krachten subliemer worden, maar neutraler - maar dat juist onze verlangens subliemer worden -- én neutraler.

Ja, het verlangen wordt subliemer door het lijden. En wanneer een mens hier dus toch onder lijdt, omdat het aanwezig is in zijn menselijkheid door zijn biologische structuur - waarin we elkaar zo maar niet voorbij kunnen gaan - dán geeft dit lijden volgens mij plaatsvervangend lijden voor de hele mensheid. En dan gebeurt er ook nog iets anders. De creativiteit van de mens wordt gans anders. Nu bedoel ik hier niet het aangewaarde of aangeboren kunstenaarschap, want dat is geen kunst meer - bij wijze van spreken - maar ik bedoel werkelijk de omzetting van de activiteiten, die gedrongen, gevoed en voortgestuwd worden door de ondermaanse verwerking van de krachten die op een mens gericht zijn. Na dit proces zal een heel andere creativiteit zich bij de mens melden. Je wordt als het ware daar uit geboren, scheppend. En wel in z'n hoogste formaat - scheppend met het woord. Omdat hij door het lijden - wat dit alles op heeft gebracht - dichterbij Gods Woord komt. Eigenlijk zijn alle beeldingen - en vooral alle verwrongen beeldingen op dit gebied - door de mens terug te brengen tot dit ene punt: dat het er om te doen is dat uit dit proces de mens in z'n actieve, scheppende aard naar voren komt. In tegenstelling tot de mens, die als een geslagen hond offer is van z'n eigen reacties op de krachten waarin hij zich laat voortslepen - telkens en telkens opnieuw. Totdat hij zelf innerlijk zegt: als ik hier onder moet gaan, maar dan niet zó! Daar komt de eigen waardigheid van de mens in opstand tegen zijn bedrieglijke, tirannieke 'ik', dat zo op lust uit is.

Zeker is het dat Degene Die ons plaatst in een Schepping, waarin deze krachten zo enorm domineren in het menselijk bestaan, ieder mens die hieruit wil, zal helpen - want dat is de Wet. 'Klopt en u zal open gedaan worden.'

Maar bij een zelfbeschouwing willen we er niet eens zo heel erg graag af. Want, zeggen we dan: wat maken we onszelf wijs? Waar gaan we heen? Pluk de dag! Hoewel we aan het plukken van de dag maar bitter weinig toekomen.

Jezus had zich zeker niet gericht op de huldiging van alles wat sekse-aandrang, sekse-ervulling en sekse-hunkering aanbod, maar veeleer op vertwijfeling van hen, die zich daarmee zo gekruisigd voelen. Juist omdat dit in zich verborg het scheppende element in de mens; wat de mens maakt tot drager van dát Geheimenis en maakt dat hij ontsijgen kan aan zijn eigen hunkering dit volop tot zich te nemen en te genieten, tot er waarachtig niets meer te genieten valt, dan zijn eigen hopeloze toestand. Het nulpunt, zoals dat hier eens genoemd werd. We krijgen alles wat we maar willen - ook dit, ook dat - ga maar, volop! Tot we aan het nulpunt daarvan komen, wat meteen het wendingspunt is.

Als de mens niet het van God gekregen geschenk van de Geest had, dan zou het er triest voor ons uitzien. Maar de Geest doordringt alles en geeft ons nieuwe veerkracht en nieuwe opening.

VRAAG: De vorige keer roerde u het begrip 'plaatsvervangend lijden' aan. Dat is een begrip waar ik het moeilijk mee heb en dat ik naar de bijbelse en christelijk-overgeleverde wijze niet aanvaarden kan, zijnde in strijd met de goddelijke gerechtigheid.

ANTWOORD: Wel, Goddelijke Gerechtigheid sluit dit niet uit, maar juist in. Want Goddelijke Gerechtigheid is geen rechtsstrijdig geding, zoals dit bij mensen is. Maar is een volkomen inbreuk op alles wat de mens het gevoel van beveiliging geeft, dat in strijd zou zijn met zijn bestemming. Geestelijke Gerechtigheid is tevens gewijd aan het lijden en de nood van de mensheid. En treedt als zodanig op waar het mogelijk is om tot verlossing hiervan te komen. Bij de mens is dit alleen tot stand te brengen door het lijden. Het lijden dat ontstaan is buiten zijn bewuste schuld om. Daar hij - en nu komt het - reeds zover is opgenomen in bewustheid van schuld, dat de reactie daarvan hem niet alleen loutert, maar hem de kans biedt verborgen collectieve schuld te helpen oplossen door dit lijden buiten zijn bewuste schuld om, met andere woorden 'plaatsvervangend lijden'.

Want Goddelijke Gerechtigheid is de Liefde die alles omzet in Liefde. En sluit de mens daar niet buiten, maar neemt hem er juist mee in op. De wonderlijke knoop die er ligt tussen de mens die lijden moet buiten zijn bewuste schuld om én het collectieve lijden, is dat dit eigenlijk werkt op de collectieve schuld, om daarvan te helpen verlossen. Wij zijn allen natuurlijk ook betrokken in de collectieve schuld, dat is zeer zeker waar. En dat kan zich in een - wat ik zou willen noemen - een persoonlijke lotsvereffening ook vereffenen. Maar hier wordt geduid op bewustheid van schuld. Bewustheid van schuld is een heel vreemd iets. Want men wordt zich als het ware bewust dat men constant schuld maakt in het leven. Schuld tegenover het Leven zelf, misschien van het Leven. Vernedering van het Leven, vertreding van het Leven, enzovoort. Wanneer dit een mens bewust gaat worden, dan kan dit op zichzelf al een lijden geven, wat hij niet ineens kan opheffen, maar wat - omdat hij zich daarvan bewust wordt - een lijden geeft, dat onherroepelijk de vrucht móet dragen van oplossing in de collectieve schuld van de mensheid tegenover het Leven.

VRAAG: Ik heb geen moeite met bewustheid van schuld, maar wel met onbewustheid van schuld.

ANTWOORD: En dat is nu juist de kern van het geheel. Dat, wat wij eigenlijk constant doen - constant zondigen tegenover het Leven. Nu moet u niet die grove drift-beweging nemen, maar ik bedoel: het leven te veel als een doolie zaak zien. Men zou het moeten benaderen in z'n wonderlijke Mysterie-gang en er zelf de diepste verbondenheid mee hebben. Nu is er wanneer men zich daarvan bewust gaat worden en je terugblijkt in je eigen leven, heel wat onbewuste schuld. Die zich oplost in collectieve onbewuste schuld. En wanneer dit dus wordt opgeroepen door een lijden, waaraan je je niet bewust bent schuld te hebben, dan werkt dit heiligend en opheffend in de totale collectieve schuld.

VRAAG: Is de Gerechtigheid die u zoeven noemde, ook te zien als de onbegrijpelijke brug tussen de tegendelen, die wij als zodanig in het leven ervaren?

ANTWOORD: Dat is de brug die de tegendelen tot harmonie moet brengen, dus een niet-aards bestaan in hun apartheid.

VRAAG: Ja, waardoor juist het beeld 'brug' gebruikt kan worden, maar dan is het geen apartheid meer.

ANTWOORD: Nee, omdat wat hier aangegeven wordt, het aspect van de Gerechtigheid - de Liefde - is, waar wij mee te maken hebben. En dus door de Liefde de tegendelen verbindt tot een geheel, waarin het een het andere niet meer te na komt.

VRAAG: Houdt dat dan in dat uit de collectieve schuld - hoe dan ook - lijden moet voortkomen? Wat dan door een ander dus plaatsvervangend kan worden geleden? En waarom is dat zo, als het zo is?

ANTWOORD: Collectieve schuld bestaat enerzijds in wat de eerste vrager hierover noemde: onbewuste vertreding van het Leven. Anderzijds ook uit bewuste schuld aan de overtreding, waarin natuurlijk de verleidingsfactoren een enorme rol spelen. Zodat - als het ware van God uit gezien, Die dit zo voor ons heeft bestemd - het niet als schuld kan worden gezien, of als ontkapseling. Want er wordt gezegd: bewustzijn van schuld - en bewustzijn is uit je ingekapseldheid komen van eigen innerlijke verbondenheid aan het zuivere Leven.

VRAAG: Dat lijden is dus daarvoor als therapie gegeven?

ANTWOORD: Ja, wij geven er natuurlijk het woord 'schuld' aan.

VRAAG: Is de mens na zijn inklemming, vóór zijn bevrijding, verantwoord of hiervoor verantwoordelijk?

ANTWOORD: De mens is verantwoord naar de mate van zijn bewustwording - en bewustzijn. Zijn inklemming bepaalt dit niet. Wanneer zijn inklemming hem bewust wordt, is hij zich tevens bewust van de vrijheid hiervan. En uit het daaruit ontstane verantwoordelijkheidsbesef leeft hij zich naar zijn bevrijding toe.

VRAAG: Is ieder mens geroepen altijd 'de goede strijd' te strijden voor of met zichzelf en voor of met God?

ANTWOORD: 'De Goede strijd te strijden' is de enige steekhoudende roeping van de mens. En hij strijdt deze strijd in harmonie met zijn innerlijk wezen. En dus tevens in harmonie met God en het nooit falende Leven. Het Leven dat iedere strijd opheft tot bewustwording van het doel van zijn strijd.

VRAAG: U hebt gesproken over een individuele relatie, maar ik vraag mij af wat nu eigenlijk de betekenis van deze individuele relatie voor het geheel is, waardoor dus ook de mogelijkheid gegeven wordt aan het individu om te vatten wat in het geheel - voor dé mens dus - aan het veranderen is?

ANTWOORD: Ik heb niet gesproken over de individuele relatie, maar over de unieke verbondenheid. Dat is - zoals in de Inleiding wordt gezegd (oktober 1964) - de familie-relatie die duidelijk wordt, van mens tot mens. En alles wat met deze unieke verbondenheid te maken heeft, kan nooit anders zijn dan geënt op honger naar Liefde en geschonken Liefde. Dit verandert de mens. Wanneer een mens dan verandert, veranderen wij allemaal door die familieband. Zo goed als er een opruiming is van restanten van verkeerde zienswijzen, zo goed is de werking van de verbondenheid van onze uniekheid aan het verder Onnoembare van dien aard, dat het je veranderen móet in de zin van de ganse gang van de Schepping - en geen andere.

VRAAG: Daarmee is dus die werking niet meer bepaald tot het individu wat die unieke relatie bezit met het Leven?

ANTWOORD: Ja, precies. Men wordt - zonder dat men het natuurlijk weet - universeel betrokken in die zogenaamd bekende handelingen die men altijd doet.

VRAAG: Zoals de dichter Leopold dat een keer heeft uitgedrukt over een druppel wijn die in de oceaan valt. Die oceaan is dan anders.

ANTWOORD: Ja, natuurlijk. Ik kan zelf een heel merkwaardig beeld geven van wat ik ervaren heb. Na de eerste dag namelijk, dat ik voor het genezingswerk had gewerkt op een voor mij volslagen onbekend terrein, ging ik 's avonds dood en doodop naar huis, viel van vermoeidheid aangekleed op mijn bed en dacht in mijn downheid: waar is het in Godsnaam voor nodig? Want nu zijn er een aantal mensen geholpen, maar die hele verdere wereld? Toen werd mij het beeld getoond van een bol die gevuld was met kristal-helder water. Ik kreeg communicatie met dat water, met de ganse mensheid. Iemand - ik weet niet wie dat was - liet een rood druppeltje in dat water vallen en door dat rode druppeltje kreeg ik communicatie met de arbeid die mij was opgedragen. Natuurlijk zag ik het rood door alles heen wervelen, maar toen het bezonken was, was het water niet rood. Maar het had wel een andere tint. Zo heb ik dus begrepen dat waar en hoe een mens, werkende in een Opdracht - wanneer hij dit vanuit de hoogste intentie doet, dit iedereen en allen ten goede móet komen.

VRAAG: Is dat ook het geval in die zin - waarin Christus in het leven is voorgegaan - dat wat veel mensen overkomt in een kanker of in een ernstig ongeluk of in het doormaken van een heel jong sterven, dat dit ook plaatsvervangend lijden is en eigenlijk een weg makend is voor de destructie die anderen daarna door zullen moeten maken? Wegbereidend dus daardoor!

ANTWOORD: Eigenlijk doet iedereen dat. Juist omdat we als een menselijk schepsel - hier neergezet door die poort van de geboorte heen - nergens van af weten. Hoewel zeker de ouderlijke zorg kant en klaar voor ons ligt, maar ook ons lot. Wij komen terecht in een Schepping waar wij door alle mogelijke krachten gebombardeerd worden, zonder dat we weten wie we zijn, wat we zijn, wat we moeten en hoe het moet - dat maakt al dat wij het doormaken. Ook al doordat wij die verbondenheid met die menselijke kwaliteit hebben, maakt dat de mens een lijden verzet wat niet door hem of ooit door hem zou worden opgeroepen. Zo is dus de inzet van de mens. Maar vooruit, we zouden ons voor kunnen houden dat we moeten samen gaan met die innerlijke kwaliteit. En of een mens nu lijdt om dit of om dat, of zus of zo, dat doet er niet toe - lijden is lijden.

VRAAG: Een terug is er ook niet. Ik bedoel dat we toch weten dat een omkeren, een terugvallen daarin niet mogelijk is - dat dit nooit verloren gaat.

ANTWOORD: Nooit! Dat kan natuurlijk nooit. Hoe minder je er aan bent gebonden, des te minder ben je er door te beïnvloeden en naar die mate wordt het bewust plaatsvervangend lijden.

- - -

12:

Over Symboliek

VRAAG: Wat moet ik aan met de duidelijke waarneming dat er een uiterst geleidelijke overgang bestaat tussen goed en kwaad, gezond en ziek, gezond en waanzin - ook in gedachten en systemen. Als voorbeeld niet de wiskunde, maar de mystiek van getallen. Ik heb een patiënt die in een zieke periode dwingend en helder getallen ziet voor betekenissen. In een ernstig zieke periode duidelijk arm, bizar en onjuist - in een minder zieke tijd minder - in een gezonde periode helemaal niet. Zo komt de vraag: is niet ieder systeem gevaarlijk? Gezonde mensen maken gezonde systemen, hecht, dwingend en krachtig zoals hun eigen mentale, respectievelijk instinctieve animale structuur. De gezonde, hoogste vermogens van intuïtief en hoger herkennen gaan er boven uit, maar naar het zieke verwatert het tot zinloos verband zien. Er is een geleidelijke overgang van een goed, kabbalistisch, diepzinnig en verreikend systeem naar een vrijwel onzinnig systeem van bijvoorbeeld Lou de visboer of van een ongelukkig, eenzaam of krankzinnig mens in een inrichting. Wat moet ik aan met die noodzaak, misschien wel drift, die in mij tot herkennen, structureren en herstructureren van systemen brengt: kerkvormen, getallensymbolieken, overtuigingen; al die dingen zie ik om mij heen ontstaan en enthousiaste aanhangers hebben. Krachtige, gezonde, dwingende leiders dus en aarzelende, angstige zwakkeren, de volgelingen. Ik kan niet anders dan meedoen - uiteraard in mijn eigen structuur en mogelijkheid. Maar ik wil niet. Het moet mijns inziens een omweg zijn, een tussenfase op de weg naar God. Maar hoe lang nog moeten wij gaan? Zo op deze ongelukkige en vaak, wonderlijk genoeg, gelukbrengende manier?

ANTWOORD: Inderdaad zijn alle symbolen met hun methodieken en mystieke combinaties maar luttele middelen om uit te drukken wát er in hen beweegt en wáárdoor zij bewegen - en door wie! Hun methoden en methodieken verleiden en --- ontgoochelen - maar alles is tenslotte Symbool van het Levens-mysterie. Ook een groet, een handdruk, een planeet, een natuurkracht, enzovoort.

Het is alles ontmoeting. Maar het dagelijks gebruik hiervan trekt deze symbolen als methodieken in de tijdswaarden en dan is de wijding er af. Maar vergis u niet - dit kan nimmer de kracht die van de Symbolen uitgaat, teniet doen. Dit kunnen ook de methodieken niet - zomin als deze krachten van de Symbolen weer het unieke 'gaan' van de mens naar God kunnen beïnvloeden, anders dan in meerdere of mindere mate met dit 'gaan' verbonden. Daar deze verbondenheid samenvloeit met dit unieke 'gaan' van de mens én zijn unieke verbondenheid met God - maar dit is afgesloten mysterie.

Symbolen zijn de lichten aan het firmament van de Schepping en onbewuste dragers van:

'zijn' en 'niet-zijn'.

Zijn in de scheppende uren van 's mensen poging zijn Schepper te naderen --- niet-zijn in hun starheid als methodische dogmatiek - en als bezweringstactiek, wanneer de mens deze hanteert vanuit de drang naar macht en gezag.

De Symbolen-verhouding is een overbruggingskracht, die niet onderschat moet worden. Het is de Kracht waarin de mens zijn Op- en ondergang beleeft. Beleeft, omdat de mens geen symbolen-eter is, doch wel door de tussenliggende fasen van symbool naar symbool zijn eenzame pelgrimstocht gaat. Daarom is het symbool zo uitrekbaar voor verklaring, voor begrip en voor werkelijkheid.

Het halssnoer van de Almachtige Creator is niets anders dan deze Symbolen-vloeiing, die in oneindige varianten van gloed en kleur Zijn Hemels Gelaat belicht, verbleekt, verduistert en doet versmelten tot eeuwen van vergankelijkheid. Welnu, dit alles is voor de mens. Dit

halssnoer wordt gegeven als het aanzien van een relikwie, zo heilig en zo inconsequent aan het grauwe mensenleven. Veel hiervan zal in dit tijdperk opgloeien als Licht in de vale duisternis van de materiële tijdsomloop, om de mensheid als Licht te dienen en zo tot bewustzijn te brengen zijn hemelse afkomst en dus zijn terugweg naar huis. En de methodieken gaan dan hunsweegs in de afgravingen van de tijd en lossen daarmee op.

VRAAG: Maar wat nu met die overgang tussen goed en kwaad? Hoe moet ik er mee aan?

ANTWOORD: Het antwoord is natuurlijk een veel ruimere belichting op die symbolenwerking, waaruit dan goed en kwaad, gezond en ongezond, gezond en waanzin ontstaan. Een veel ruimere belichting, als behorende bij de tweeledige ingesteldheid van de mens. Die tenslotte - omdat de Geest in de mens niet ten onder is te brengen - hem bóven deze tweeledigheid uit zal brengen. En dat in de symbolen zelf - wat het ook is - het ontmoetingspunt tussen echt en onecht naar voren wordt gebracht in graduele beleving van de mens zelf. Of hij nu iemand een hand geeft of zich tot de sterren wendt - wat hij ook doet - die graduele beleving voor hemzelf is in die ontmoeting verwerkt als keus voor hoger of lager. Totdat men daar bovenuit is gekomen. En dit is de oplossing voor ons allen - hoe we er mee aan moeten.

VRAAG: Is het niet vaak zo, dat bij het doen van het goede, je kwade krachten op kan roepen? Het heeft mij altijd bezig gehouden, dat bij de verschijning van hét Goede - wat wij Christus noemen - de moord te Bethlehem werd opgewekt; dat bij Jezus de duivel verscheen.

ANTWOORD: Het is alles weer een menselijke herleiding van een mysterie-gebeuren, waarin zowel het goed als het kwaad - zoals wij dit noemen - zijn volle werking heeft. Maar dát wat hier boven staat, wat zich boven goed en kwaad uit verheft bij name van Christus en Jezus, dat is een goed dat niet te treffen is. Het besef hiervan brengt ons steeds dichter bij een ander besef, namelijk dat alles wat ons vanuit de tijd geworden is, in symbolische beeldingen is vastgelegd. En - omdat een symbool altijd draagt datgene wat niet in woorden is uit te drukken - dat de tijd tegenwoordig zeer rijp is voor het bewustworden daarvan; dat dit alles op een symboliek berust, die heel wat dieper betekenis heeft dan datgene wat ons als deze geschiedenis naar voren wordt gebracht.

Weet u, wij hebben allen door onze geboorte een sterk deel christendom mee geïntegreerd gekregen -- én de verhalen, zoals die door het christendom worden geïnterpreteerd. Maar u begrijpt wel, als dit alles op een symboliek berust, hoe weinig er dan van deze tragisch gebeelde figuren overblijft!

VRAAG: Er is dus geen aparte kracht---

ANTWOORD: Vast niet! Als u het in een menselijk beeld zou zien, dan ziet u dat bij de primitieve mens een volkomen andere maatstaf bestaat van goed en kwaad als bij ons. Goed en kwaad is dus relatief. De aanduiding hierbij in verband met Christus, kan nooit anders zijn dan datgene wat *in de mens*, in dé mens als een kwaliteit is, waarvan hij verlost moet worden; omdat zijn wording, zijn bewustzijn daar aan toe is.

Er is geen kwaad in de Schepping, er is evolutie!

En er is niet de mens, maar er is *de mens in wording!* Die op een zeer specifieke wijze dan het één en dan het andere doormaakt, wat zodanig werkt, dat de wording groeit. Dat de wording zich voltrekt naar de mens, zoals hij worden moet en naar zijn bestemming toe. En een mens zou eindeloos in deze wereld - niet alleen de christelijke symbolen, maar er zijn er ontelbare - door kunnen gaan en je zult altijd hierop terecht komen, dat het met het wordingsproces van de mens te maken heeft.

13:

Jezus - Christus en de 12 Apostelen

VRAAG: Ik meen te mogen opmaken uit alles wat hier zo op de vorige vraagavonden gezegd is over de twaalf Apostelen als de twaalf aspecteringen van de mens, dat er een Kosmisch verband bestaat met en tussen de Apostel-figuren. Ook is ter sprake gekomen het verraad van Judas. Wat niet ter sprake kwam was de zelfmoord van Judas. Na de opstanding van de Heer blijft Hij met de Elven. De vraag doet zich nu voor, welk kosmisch deel werd vertegenwoordigd door Judas? Moet men aannemen dat de Heer toen dat deel persoonlijk ging vertegenwoordigen? Moet men dan verder aannemen, dat dit dan het teken van de Vissen was? Dit is wel strijdig met de opvattingen hieromtrent tot nu toe, doch het teken van de Vissen is wel vorm ontbindend en dat deed Judas, want hij verraadde niet alleen de vorm van de Heer, doch ook zijn eigen vorm vernietigde hij door zelfmoord.

Tegenover het verraad staat de Liefde, het Hoger Aanzicht van de Vissen. Waar Jezus speciaal de boodschap van de Liefde bracht voor het toen komende kosmische teken de Vissen, zou deze gedachtengang misschien niet zo dwaas zijn. De kosmische vertegenwoordiging tot op dit moment zou dan altijd nog zijn de Heer met de Elven tot de Wederkomst des Heren, zoals is voorzegd in de Heilige Schrift. Matthias zou men dan - en ook de andere apostelen na hem - moeten bestempelen met 'pseudo'-apostelen.

Want geeft het niet te denken, dat de Heer, vanaf de Opstanding tot aan de Verrijzenis, geen enkele directe aanwijzing heeft gegeven aangaande de opvolging in kosmisch verband van de apostel Judas? Al de apostelen zijn uitdrukkelijk door de Heer aangewezen en benoemd met hun speciale Kosmische opdracht en vertegenwoordiging. Pas na de Verrijzenis van de Heer, en niet in zijn Opdracht (dat blijkt uit de Handelingen van de Apostelen), gaat men zich beraden over de opvolging van Judas en tot geen overeenstemming kunnende komen, wordt er geloot tussen de kandidaten. Matthias komt dan uit de bus.

Tussen de Wederopstanding en de Verrijzenis is er meerdere malen contact geweest tussen de Heer en de Elven en de Heer heeft Zich niet uitgesproken over deze opvolging. Wat toch zeker in de lijn der dingen had gelegen, gezien de uitdrukkelijke wijze waarop de Heer de apostelen had gekozen en wel op één zeer directe wijze. In deze gedachtengang zou het Kosmische nog altijd op dit moment vertegenwoordigd zijn door de Heer met Zijn Elven tot aan de Wederkomst des Heren. Deze bespiegeling zou ik graag met gepaste eerbied willen voorleggen opdat er Licht over moge schijnen.

ANTWOORD: Judas vertegenwoordigde als Kosmisch gegeven de Vormgever Capricornus. En moest als zodanig wel vallen bij het naderen van de crisis, waarin de bestaande vorm moest wijken voor de nieuwere vorm, die ongetwijfeld in Johannes tot uitdrukking kwam als Vissen. Vissen - niet als vorm-verbreker, want Vissen zoekt ontgrenzing.

Dat de Heer na de val van Judas Zelf deze apostel zou vertegenwoordigen, is in zoverre juist, dat Hij ál de Twaalf Oergestalten vertegenwoordigde in Jezus. Die door Zijn Kosmisch gegeven (Libra) Offeraltaar werd voor het ontsteken van het nieuwe Licht, waar het oude voor moest wijken.

De dood van Judas werd niet bepaald door zijn verraad, maar door de bewustwording van de nieuwe vormgeving - waartegen hij zich verzette als drager van de oude vorm. Kosmisch werd hier bepaald, dat het Offer van Jezus afdoende was voor het geven van een nieuw gegeven; dat de mens-evolutie moest openen voor het ontplooiën van de geestelijke ontwikkeling van de mens - versymboliseerd in de Verrijzenis. Waarin Jezus voorging.

De Kosmische vertegenwoordiging als zodanig in Jezus, betreft vanaf dat moment de ganse mensheid hierbij in. Waarbij ook de Apostelen behoren, Judas en Matthias inbegrepen.

Pseudo-apostelen bestaan niet. Na de Verrijzenis is het oude verband van het Kosmisch gegeven in de Twaalven tot vernieuwing gekomen en zijn mens en apostel daarin opgenomen als zijnde Geestelijk gewaarborgd door het Offer van Jezus.

Menselijke beschouwingen zijn nog altijd menselijk, nietwaar? En de mens kan dit Mysterie wel ondergaan, maar niet doorgronden. En ik zou hier nog even bij willen zeggen, dat we in de vertaling van het Evangelie naar Marcus van de heer Kaiser (dat voorkomt in 'Beleving van het Evangelie' op blz.212) kunnen lezen dat Judas eigenlijk niet betekent 'verraden', maar 'overleveren'.

VRAAG: Hoe moeten we een figuur als Paulus beschouwen in verband met het woord pseudo-apostel?

ANTWOORD: Men zou van Paulus dit kunnen zeggen: dat hij in zijn briljante mens-zijn op iedereen die maar naar hem luisteren wilde, al bij voorbaat een overwicht had - als wegbereiding voor zijn bekering. Een bekering, die hij zodanig constant naar voren brengt, dat de figuur van Christus steeds meer op de achtergrond komt. Daar moet u dan uw conclusie maar uit trekken. Het merkwaardige is, dat alles wat we zien - onder andere in de Judas-figuur en ook in Paulus, trouwens in allen - dat dit allemaal terug te brengen is op ons eigen mens-zijn. We zijn allemaal de 'overleveraar'. En we zijn allen die - en die - en die - We zijn ook allen 'Johannes', nietwaar? We willen allen het liefst zo dicht mogelijk bij de Meester zijn. Maar als we in de wereld voor bepaalde vormen worden gezet - nu, dan zien we er niet tegen op om Hem over te leveren - of zoiets van 'ik ken u niet'!

Daarin ziet u dat die twaalf Oerwerkingen, die dan in deze twaalf mensen-typen door Jezus worden aangeduid met hun benaming - dat het specifieke van hen ook meedroeg de specificiteit van de andere elf, dat wil zeggen: van ons allen. Want we zijn allen de Twaalven en we zijn allen de Elven!

En het Offer van Jezus - want het is juist zo bijzonder dat er wordt gezegd dat op het moment dat dus die periode overgaat naar het grote Tijdperk der Vissen - dat op dát moment dátgene door Jezus is gedaan, waardoor de geestelijke ontwikkeling van de mens zijn kans kreeg. Wat dan als symbool heeft de Verrijzenis. Maar dat dus Christus Zelf het in Jezus liet vertegenwoordigen als de volheid van hét Teken waar Hij op dát moment voor stond, namelijk Libra, dat is: Offer-altaar in zijn hoogste aanzicht. En dus in Jezus als mens kon geschieden de samentrekking van deze twaalf Oer-werkingen, waaronder de gehele evolutie geschiedt - in allerhoogste instantie - en dat is offer.

Want het ligt niet bij Jezus in het offeren van het lichaam. Het ligt in het Offeren van Zijn 'Zijn', Zijn Geest! Waardoor de opening werd gemaakt voor wat daar als mensheid achteraan komt, voor de volgende stap.

VRAAG: Het is misschien een beetje gedurfd. Maar de Kosmische Oergestalten (de Tekens van de Dierenriem) hebben ieder een positieve en een negatieve zijde, hebben zowel één zijde als een andere daar tegenover liggende zijde. Waren al die Tekens ook in Jezus - ook de minnen en niet alleen de plussen?

ANTWOORD: Alles - want in wat in onze ogen negatief is, is eigenlijk het begin voor het positieve gelegd. En Jezus had deze volheid tot stand gebracht. Want wat noemt u het negatieve, of wat noemt u min of plus?

VRAAG: Het is een overgang.

ANTWOORD: Ja. Je kunt het heel sterk in jezelf waarnemen, wanneer men zich kan distantiëren van de grote 'eigen' invloed, die men ondergaat. Dan weet men heel goed waar

het eigen min-teken en het eigen plus-teken ligt. Dat kunnen wij al heel best waarnemen.

VRAAG: Ja, ik bedoel dat het uiterste van Scorpio zowel de adelaar als de draak is.

ANTWOORD: Als de draak? Als de Schorpioen. Maar eigenlijk ligt in ieder teken het begin en einde vast en dit betekent dus dat het begin onontbeerlijk is voor het einde. Want anders zou onze eigen beschouwing over ons eigen teken mank gaan aan zuiverheid van inzicht hierop. De samenvoeging door Jezus, wanneer Hij ze zo oproept en zegt: 'Achter Mij' ("Beleving van het Evangelie', blz. 24, vertaling Marcus 1:17 door J.W.Kaiser), wanneer Hij die apostelen roept - die samenvoeging kon deze twaalf mensen nooit tot een volheid brengen. En zeker niet tot een werking, waarvoor Jezus Zichzelf had opgeroepen. Maar door Zijn Nabijheid en Zijn Volheid konden zij dát doen - en nu moet u goed luisteren - wat nódig was voor dátgene wat Jezus ging doen - dus én het verloochenen én het verraden, enzovoort.

De vorige keer is er goed op gewezen, dat indien het zou zijn geweest dat Christus zou zijn gekruisigd, dit dan mét de Wil van Christus is. Mensen kunnen niet iets bepalen voor Christus, dat is ten enenmale onmogelijk. Dus waar het symbool van de Kruisiging een ontzaglijk diepe betekenis heeft - heel wat anders dan deze moordpartij - betekent dit dat dit ook wel kan zijn geschied, maar dan zó bepaald dóór Christus. Maar niet door de mens. Dat kan niet. Bovendien - Christus is nooit geboren en kan ook nooit sterven, laat staan worden vermoord. Maar de connectie Christus - Jezus heeft - omdat Jezus een mens was en de Bloem van de mensheid - een mogelijkheid geschapen dat de hele mensheid nu in een voor ons onbegrijpelijk Kosmisch Gebeuren mee opgenomen is, waar hij bewust zijn aandeel in kan brengen. Hoe? Door de Leer van Christus, die alle twaalf Oerbeeldingen omvat en leven geeft.

VRAAG: U zei dat natuurlijk het Offer van Jezus niet het lichamelijke offer was, maar het Offer van Zijn 'Zijn', of van Zijn Geest. Zou u dat nog willen verduidelijken, want het is voor mij altijd nog iets onbegrijpelijks.

ANTWOORD: Dat komt omdat het voor ons zelf zo vreselijk moeilijk is om een scheiding te maken tussen ons bewustzijn van mens en persoon én onze Geest. In het begin is hier gesproken over het Geheimenis. Wanneer voor Jezus dit Geheimenis een centrische gegrepenheid werd, waardoor in de gang van dit proces constant alle persoonlijkheid afvloede naar een altruïsme, waarin Hij de hele mensheid betrekken moest, moest dit tot een Gebeurtenis voeren, waarin Hij de Ontmoeting met het Geheimenis móest ondergaan. Geheimenis is aangeduid als de Verlosser. Het Antwoord van Jezus hierop was dát, wat ook de Verlosser deed: Zich geven aan alles. Zo gaf Hij zich niet alleen lichamenlijk, omdat Hij het onderscheid van lichaam, mens, persoon - én innerlijk, Geest, Wezen, volkomen had doorleden. En wist veel te goed dat een lichamenlijk offer nooit de omvattendheid zou krijgen om alle mensen daarin te betrekken. Want een lichaam is een tijdelijk verschijnend iets. Dus wist dat Hij groeiend en opgenomen naar het Geheimenis tot de alomvattendheid móest komen. Omdat Hij in het bewustzijn van de Verlosser was, móest Hij Zich geheel geven.

VRAAG: Maar dat was toch al gebeurd vóór de Kruisdood?

ANTWOORD: Nee, dat haalde zijn volle hoogtepunt op het moment van - wat we aldoor hebben aangerood - van die absolute verlatenheid. Want het sterven naar de geest in Gods Armen - ach, dat is nog zo kwaad niet, nietwaar? Alhoewel een mens zich daar eigenlijk geen beeld van kan maken. Maar goed, wanneer een mens daarover doormijmert met de gedachte dit dus in Gods Armen te kunnen/mogen doen, maar dan ervaart dat God daar niet was; dat de Verbondenheid met God werd teruggetrokken om het offer veel intensiever en weidser en grootser en dieper - hoe u het noemen wilt - te laten ontstaan en voltrekken -

meer dan Jezus Zich waarschijnlijk ooit had kunnen indenken. En wat de Verrijzenis - 'herboren worden' - teweegbracht; niet alleen voor Hem, maar voor ons allen. Omdat Hij het als mens heeft gedaan, zij het dan als een mens in zijn volheid van mens-zijn.

VRAAG: En was dit dan niet het grootste plaatsvervangende lijden?

ANTWOORD: Ja, natuurlijk. Dat was het zeker. En dat werkte zó verheffend, dat het voor de animale biologische mens mogelijk werd de geestelijke ontwikkeling in te gaan.

De betrokkenheid van ons allen is niet weinig. En kan ons toch allen in onze moeilijkste tijd en diepste donkerte die we doormaken, een ontzaglijke steun zijn, omdat het niet anders kán of juist dáár moeten wij tot de onmiddellijke Ontmoeting met Jezus komen.

Zoals op de 'Dames vraagavond' is gezegd: niet als deze eenmalige man, deze eenmalige mens, maar als: de Weg, de Waarheid en het Leven - als Poort, als Doorgang, omdat uiteindelijk de mens naar God moet.

En wanneer dit voor ons ligt als een reeds opengemaakte weg, als volheid voor ons mens-zijn, dan begrijpt u hoe wonderlijk voorzien is geworden om die mensheid tot zijn eigen volheid te laten komen. Wonderlijk voorzien door een mogelijkheid te scheppen, dat een mens hierin vóór kon gaan. Want de verbondenheid van mens én mens kan nooit verdwijnen, dus zeker niet onze verbondenheid die wij met de mens Jezus hebben.

U merkt ook dat Zijn Offer geleidelijk aan juist niet alleen dat massale lijden zo heeft opgeheven en geheiligd, maar dat het volgende facet daarvan als het ware door ons is te zien aan wat ons in het begin van de avond is gezegd: een opbloeien, een opkomen van het 'niet meer wij alleen voor onszelf; geen rust hebben als het ons allen niet zo goed gaat als het nodig is om op aarde te gaan waar wij heen moeten'. Dat is zeker het tweede aspect hiervan. Zo ligt dan dat hele mens-zijn van ons in een geschapenheid, die zich langzaam aan ons gaat openbaren. Waar we misschien nog wel eens voor terug zullen schrikken - omdat je haast niet geloven kan daarvoor bestemd te zijn.

- - -

NAWOORD

Toen bij de 'Vraagavonden over Economie' de vragen 'het geheel' wat al te zeer trachtten te naderen - en in te perken - als ware het een rationeel hanteerbaar onderwerp, kwam aan het eind van het verslag eens de toevoeging:

"In verband met de vragen die we stellen wordt verzocht alleen die vragen te stellen die ons een belemmering zijn in de wil om 'onvoorwaardelijk te gaan'. Natuurlijk krijgt iedereen hier antwoord op, waar hij ook is. We hebben echter hier het voorrecht persoonlijk te worden toegesproken. Dat zeker een hogere eis aan onze levensgang stelt."

Bij het naar voren brengen van de 'Vragen en Antwoorden' heb ik er ook hier de voorkeur aan gegeven om die - terwille van de toegankelijkheid - naar een aantal onderwerpen te rangschikken. Het zijn er 13 geworden. Dat met dit rangschikken een subjectief element aanschuift is duidelijk. Ook betreft deze keuze geen integrale weergave van het geheel. Om een indruk te geven: van de omstreeks 900 vragen die in de loop der jaren tijdens de 'Vraagavonden over Economie' zijn gesteld is ongeveer een kwart op deze wijze vermeld.

Er is echter iets anders, en dáárvan hoop ik
- niettegenstaande de schriftelijke communicatie-vorm -
dat het nog ten volle 'waarneembaar' gebleven is, namelijk:
Aandacht in aandacht,
die de mens in zijn gang ten Leven bij-staat
als een Licht in de nacht . . . , als een Hand in het duister.

In dit verband nog 'iets' uit de Vraagavond van 9-4-'65:

VRAAG: Maar het wil me toch voorkomen dat al die geestelijke stromingen die het gevolg zijn geweest van het optreden van de mens, dat dat toch ook wel z'n goede werking heeft gehad?

ANTWOORD: Ja, al is het maar - wanneer je in grote ernst daarin gaat - om te ontdekken dat het d á t n í e t í s ! Nietwaar? Want een mens heeft Goddank, zijn eigen peiler op die dingen.

VRAGER: Ik dacht hierbij aan wat de heer Kaiser zei, dat niet voor niets hebben geleefd . . . en toen noemde hij een hele serie op, ook [spreker gaf hier zelf enkele voorbeelden van geestelijke bewegingen, stromingen] Ik geloof ook niet dat het voor niets is geweest.

ANTWOORD: Zeker, dat zeg ik u ook: al is het alleen maar om te ervaren dat het niet in je dekt waar het om gaat! Welke pretentie men hier ook over heeft. Dan zou u kunnen zeggen: waarom zitten jullie hier vanavond dan allen bij elkaar? Ik moet u eerlijk zeggen dat ik mijzelf dat natuurlijk ook wel eens afvraag. En ik heb ook al meerdere malen tegen mijn vrienden gezegd dat het Open Veld en onze avonden mij eigenlijk koud laten; maar wat zich daar *manifesteert* laat mij niet koud.

Wat zich voor mijn ogen manifesteert in deze 19 jaar dat ik het werk doe, is dat wij van elkaar afblijven waar het onze eigen innerlijke verhouding tot Hogerhand betreft. Dat het Godsonmogelijk is om ergens samen te klitten zonder dan precies datgene af te sluiten waar ónze opening ligt. En die is wel zó privé, dat een ander daar niet aan komt - omdat het de binding is aan God!

Wanneer die binding niet zó ongelooflijk gedifferentieerd was door het aantal mensen dat er is, dan zou Hij bij wijze van spreken met één mens kunnen volstaan. Dat zij ons dan toch maar gezegd! Want ik wil niet zeggen dát het zo is, maar áls het zo is dan is er toch in dit leven voor ons niets belangrijker dan om tot het besef van deze relatie te komen. Want

een inniger relatie dan die van het schepsel met God is niet denkbaar! Wanneer we de uitwerking zien in de geestelijke bewegingen, waar men zeer vrijgevig is met het geven van titels zus en zo, en graden dit en dat, dan is het natuurlijk vanuit de mensenhoek gezien nogal - - -, maar vanuit de hoek van het boven-menselijke kinderachtig. En ik denk dat wij die hele hang naar iets te willen zijn, hetzij in de maatschappij, hetzij in een kerk of in een beweging, eigenlijk als grond heeft: *levensangst!* Angst voor de onmiddellijke confrontatie van onszelf met het leven, waarvan wij allen weten dat het ons zó in de hand heeft, dat we geen 5 minuten vooruit kunnen zeggen wat er met ons gaat gebeuren. Die malle onzin verbeelden wij ons wel, maar we weten toch wel dat dit op een ogenblik geen steek meer houdt.

Het is natuurlijk ontzaglijk aanmoedigend wanneer je in die strijd op deze weg in een beweging belandt waar dan gezegd wordt: als je dit of dat doet, en zus en zo, dan krijg je een graad, dan wordt je meer, dan één je meer. En zo helpen we elkaar dan maar, omdat we het allemaal niet weten. Dat is het mysterie in de verbondenheid van de mens met Hem, die ons dan gewekt heeft - dat wij daar *niet* graden in uitdelen, nietwaar? Of niveau's er voor aanwijzen!

VRAAG: Eigenlijk is dit toch een bevrijdend antwoord, wat u geeft.

ANTWOORD: Dat het kinderspel is?

VRAGER: Ja, omdat het bij voorbaat iedere mogelijkheid uitsluit van ingebeelde inmenging!

ANTWOORD: Maar zelfs de inmenging die dan ingebeeld is, kan voor degene die dit hanteert zijn directe ervaring worden dat het niet mogelijk is. Gelukkig maar, mensen, dat er ergens iets is wat niet niet om te kopen is, wat niet te beïnvloeden is - maar wat er staat door álles heen! Dat is onze redding.

VRAAG: Ik heb me namelijk afgevraagd hoe zich deze avond in mijzelf voltrokken heeft, welke instantie het in mijzelf is geweest die heeft willen luisteren naar deze grote thema's die aangeslagen zijn. [...] Hoeveel gemakkelijker is het eigenlijk niet voor mij, zoals ik mijzelf bewust ben, om deze gebieden te laten voor wat ze zijn. En toch kan ik mijzelf vragen, nu deze gebieden aangeslagen zijn in vraag en Antwoord, of je al luisterende toch gewekt wordt door - wat u de vorige keer noemde - de daadkracht, die - zou je kunnen zeggen - mij via deze gebieden bindt met dát wat misschien datgene is wat mij wellicht al wekkend laat luisteren. De vraag is niet duidelijk, maar . . .

ANTWOORD: Ja, ik begrijp het al. Dat wat u vraagt - "welke instantie is dat in mij en in ons allen . . ." - dat is de nooit tot verderf komende onschuld in de mens. Onschuld, ontstaan door de verbondenheid met God. Wat een mens ook overkomt in zijn leven, waar hij zelfs toe komen kan door verkeerde wending van daadkracht en alles waar een mens zo in verzeilen kan, kan die onschuld niet aantasten! En zal altijd weer in staat zijn om de mens te doen opstaan - *opstandingskwaliteit!* Die instantie is het - geloof ik - die ons hier doet luisteren en vragen, ja!

Een onschuld, die we altijd voorbijzien en waar we eigenlijk liever niet mee te doen hebben in dat handel-en-wandelleven, trouwens in onze hele woestijngang, zou ik bijna zeggen - omdat die onschuld een consequentie oproept als we ons er in begeven, die eigenlijk datgene is waar we het aldoor over hebben gehad, nietwaar?

- - -

Tot zover dit NAWOORD, bij al hetgeen waar we het over hebben gehad.

A . E .